

II

(Atti mhux legiżlatti)

DIRETTIVI

DIRETTIVA TAL-KUNSILL 2013/59/EURATOM

tal-5 ta' Diċembru 2013

li tistabbilixxi standards bażiċi ta' sikurezza għal protezzjoni kontra l-perikli li jirriżultaw minn esponiment għal radjazzjoni jonizzanti, u li tħassar id-Direttivi 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom u 2003/122/Euratom

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, u b'mod partikolari l-Artikoli 31 u 32 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni Ewropea, imfassla wara li nkisbet l-opinjoni ta' grupp ta' persuni mahtura mill-Kumitat Xjentifiku u Tekniku minn fost l-esperti xjentifiċi fl-Istati Membri, u wara konsultazzjoni mal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Billi:

- (1) Il-punt (b) tal-Artikolu 2 tat-Trattat Euratom jipprevedi l-istabbiliment ta' standards (normi) uniformi ta' sikurezza biex tiġi protetta s-saħħa tal-haddiema u tal-pubbliku ġenerali. L-Artikolu 30 tat-Trattat Euratom jiddefinixxi "normi bażiċi" għall-protezzjoni tas-saħħa tal-haddiema u tal-pubbliku ġenerali kontra l-perikli li jinholqu minn radjazzjoni jonizzanti.
- (2) Sabiex twettaq il-kompitu tagħha, il-Komunità stabbilixxiet standards bażiċi għall-ewwel darba fl-1959 permezz tad-Direttivi tat-2 ta' Frar 1959 li jistabbilixxu l-istandards bażiċi għall-protezzjoni tas-saħħa tal-haddiema u tal-pubbliku ġenerali kontra l-perikli li jirriżultaw mir-radjazzjoni jonizzanti⁽¹⁾. Id-Direttivi ġew riveduti diversi drabi, l-aktar reċentement bid-Direttiva tal-Kunsill 96/29/Euratom⁽²⁾ li ħassret id-Direttivi ta' qabel.

- (3) Id-Direttiva 96/29/Euratom tistabbilixxi l-istandards bażiċi ta' sikurezza. Id-dispożizzjonijiet ta' dik id-Direttiva japplikaw għal sitwazzjonijiet normali u ta' emerġenza u ġew supplimentati b'legiżlazzjoni aktar speċifika.
- (4) Id-Direttiva tal-Kunsill 97/43/Euratom⁽³⁾, id-Direttiva tal-Kunsill 89/618/Euratom⁽⁴⁾, id-Direttiva tal-Kunsill 90/641/Euratom⁽⁵⁾ u d-Direttiva tal-Kunsill 2003/122/Euratom⁽⁶⁾ ikopru aspetti speċifiċi differenti kumplimentari għad-Direttiva 96/29/Euratom.
- (5) Kif inhu rikonossut mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, il-kompiti li l-punt (b) tal-Artikolu 2 tat-Trattat Euratom jimponi fuq il-Komunità biex tistabbilixxi standards ta' sigurtà uniformi għall-harsien tas-saħħa tal-haddiema u l-pubbliku ġenerali ma jipprekludux, hlief jekk ikun imsemmi esplicitament fl-istandards, li Stat Membru jipprevedi miżuri ta' protezzjoni aktar stretti. Peress li din id-Direttiva tipprevedi regoli minimi, l-Istati Membri għandhom ikunu liberi li jadottaw jew iżommu miżuri aktar stretti fis-sugġett kopert minn din id-Direttiva, mingħajr preġudizzju għal-libertà ta' moviment tal-merkanzija u s-servizzi fis-suq intern kif definita mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja.
- (6) Il-Grupp ta' Esperti mahtur mill-Kumitat Xjentifiku u Tekniku ta l-parir li l-istandards bażiċi ta' sikurezza, stabbiliti skont l-Artikoli 30 u 31 tat-Trattat Euratom,

⁽¹⁾ ĠU L 11, 20.2.1959, p. 221.

⁽²⁾ Direttiva tal-Kunsill 96/29/Euratom tat-13 ta' Mejju 1996 li tistabbilixxi standards bażiċi ta' sigurtà għall-harsien tas-saħħa tal-haddiema u l-pubbliku ġenerali kontra l-perikli li jiġu minn radjazzjoni jonizzanti (ĠU L 159, 29.6.1996, p. 1).

⁽³⁾ Direttiva tal-Kunsill 97/43/Euratom tat-30 ta' Ġunju 1997 dwar il-protezzjoni tas-saħħa tal-individwi kontra l-perikli tar-radjazzjoni jonizzanti konnessa ma' esponiment għal raġunijiet mediċi, u li tħassar id-Direttiva 84/466/Euratom (ĠU L 180, 9.7.1997, p. 22).

⁽⁴⁾ Direttiva tal-Kunsill 89/618/Euratom tas-27 ta' Novembru 1989 dwar kif il-pubbliku ġenerali jkun informat dwar miżuri għal harsien tas-saħħa li għandhom ikunu applikati u dwar passi li għandhom jittiehdu fil-każ ta' emerġenza radjologika (ĠU L 357, 7.12.1989, p. 31).

⁽⁵⁾ Direttiva tal-Kunsill 90/641/Euratom tal-4 ta' Diċembru 1990 dwar il-protezzjoni operattiva ta' haddiema esterni esposti għar-riskju ta' radjazzjoni jonizzanti matul l-attività tagħhom f'żoni kkontrollati (ĠU L 349, 13.12.1990, p. 21).

⁽⁶⁾ Direttiva tal-Kunsill 2003/122/Euratom tat-22 ta' Diċembru 2003 dwar il-kontroll ta' sorsi radjuattivi sigillati ta' attività għolja u ta' sorsi orfni (ĠU L 346, 31.12.2003, p. 57).

għandhom iqisu r-rakkomandazzjonijiet il-ġodda tal-Kummissjoni Internazzjonali dwar il-Protezzjoni Radjoloġika (ICRP), b'mod partikolari daww fil-Pubblikazzjoni ICRP 103 ⁽¹⁾, u għandhom jiġu riveduti fid-dawl ta' evidenza xjentifika ġdida u tal-esperjenza operattiva.

- (7) Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom isegwu l-approċċ abbażi tas-sitwazzjoni introdott mill-Pubblikazzjoni ICRP 103 u jiddistingwu bejn sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti, ipplanati u ta' emerġenza. Meta jitqies dan il-qafas ġdid, din id-Direttiva għandha tkopri s-sitwazzjonijiet kollha ta' esponiment u l-kategoriji kollha ta' esponiment, jiġifieri l-esponimenti okkupazzjonali, pubbliċi u mediċi.
- (8) Id-definizzjoni tat-terminu "impriza" f'din id-Direttiva, u l-użu tagħha fil-kuntest tal-protezzjoni tas-saħħa tal-haddiema kontra r-radjażzjoni jonizzanti, hi mingħajr preġudizzju għas-sistemi legali u l-allokazzjoni ta' responsabbiltajiet lil min jimpjega, introdotta fil-leġiżlazzjoni nazzjonali li tittrasponi d-Direttiva tal-Kunsill 89/291/KEE ⁽²⁾.
- (9) Il-kalkolu tad-dożi minn kwantitajiet li jistgħu jitkejlu għandu jibbaża fuq valuri u relazzjonijiet stabbiliti xjentifikament. Ir-rakkomandazzjonijiet għal daww il-koeffiċjenti tad-doża ġew ippubblikati u aġġornati mill-ICRP, b'kont meħud tal-progress xjentifiku. Gabra ta' koeffiċjenti tad-doża bbażati fuq ir-rakkomandazzjonijiet preċedenti tagħha fil-Pubblikazzjoni ICRP 60 ⁽³⁾ tinsab disponibbli bħala l-Pubblikazzjoni ICRP 119 ⁽⁴⁾. Madankollu, fil-Pubblikazzjoni 103 tagħha, l-ICRP introduċiet metodoloġija ġdida għall-kalkolu tad-dożi abbażi tal-aktar tagħrif reċenti dwar ir-riskji tar-radjażzjoni, u fejn ikun possibbli din id-Direttiva għandha tiehu kont ta' dan.
- (10) Għall-esponiment estern, il-valuri u r-relazzjonijiet ġew ippubblikati skont il-metodoloġija l-ġdida fil-Pubblikazzjoni ICRP 116 ⁽⁵⁾. Dawn id-data, kif ukoll il-kwantitajiet operattivi li huma stabbiliti sew, għandhom jintużaw għall-finijiet ta' din id-Direttiva.
- (11) Għall-esponiment intern, waqt li l-ICRP ikkonsolidat fil-Pubblikazzjoni ICRP 119 il-pubblikazzjonijiet kollha preċedenti (abbażi tal-Pubblikazzjoni ICRP 60) dwar il-koeffiċjenti tad-doża, ser jiġu pprovduti aġġornamenti ta' din il-pubblikazzjoni, u l-koeffiċjenti elenkati fiha ser

ikunu sostitwiti b'valuri bbażati fuq il-fatturi ta' ponderazzjoni tar-radjażzjoni u t-tessut u l-fantażmi mogħtija fil-Pubblikazzjoni ICRP 103. Il-Kummissjoni ser tistieden lill-grupp ta' esperti msemmi fl-Artikolu 31 tat-Trattat Euratom biex ikompli jsegi l-iżviluppi xjentifiċi u l-Kummissjoni ser tagħti rakkomandazzjonijiet dwar kull valur, relazzjoni jew koeffiċjent aġġornat, inkluż dwar l-esponiment għar-radon, b'kont meħud tal-opinjoni rilevanti tal-grupp ta' esperti.

- (12) L-Artikolu 30 tat-Trattat Euratom jipprevedi li n-"normi bażiċi" huma intenzjonati li jinkludu "dożi massimi [permissibbli] kompatibbli ma' sigurtà adegwata". Din id-Direttiva għandha tistipula limiti tad-doża uniformi għal dan l-iskop.
- (13) Għandhom jnżammu l-limiti attwali ta' doża effettiva annwali għall-esponiment okkupazzjonali u tal-pubbliku. Madankollu, ma għandux ikun hemm aktar htieġa li tiġi stabbilita medja fuq hames snin, hlief f'ċirkostanzi speċjali speċifikati fil-leġiżlazzjoni nazzjonali.
- (14) L-informazzjoni xjentifika ġdida dwar reazzjonijiet fuq it-tessuti titlob li l-prinċipju ta' ottimizazzjoni jiġi applikat ukoll għad-dożi ekwivalenti, sabiex id-dożi jinżammu fl-iżjed livell baxx raġonevolment possibbli. Din id-Direttiva għandha ssegi wkoll il-gwida l-ġdida tal-ICRP dwar il-limitu tad-doża ekwivalenti għal-lenti tal-ghajn fl-esponiment okkupazzjonali.
- (15) L-industriji li jipproċessaw materjal radjuattiv naturali estratt mill-qoxra tad-dinja jissogġettaw lill-haddiema u, jekk il-materjal jiġi rilaxxat fl-ambjent, lill-membri tal-pubbliku, għal żieda fl-esponiment.
- (16) Il-protezzjoni kontra s-sorsi ta' radjażzjoni naturali, aktar milli tiġi indirizzata separatament f'titolu speċifiku, għandha tkun integrata b'mod shiħ fir-rekwiżiti ġenerali. B'mod partikolari, l-industriji li jipproċessaw materjali li fihom radjonukliidi naturali għandhom jiġu ttrattati fl-istess qafas regolatorju bħal prattiki oħra.
- (17) Huwa xieraq li din id-Direttiva tistabbilixxi livelli ta' referenza għal konċentrazzjonijiet ta' radon fuq ġewwa u għar-radjażzjoni gamma fuq ġewwa emessa mill-materjali tal-bini, u li tintroduċi rekwiżiti dwar ir-riċiklaġġ ta' residwi minn industriji li jipproċessaw materjali radjuattivi naturali f'materjali tal-bini.
- (18) Ir-Regolament (UE) Nru 305/2011 ⁽⁶⁾ jistabbilixxi kondizzjonijiet armonizzati għall-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti għall-bini.

⁽¹⁾ Ir-Rakkomandazzjonijiet tal-2007 tal-Kummissjoni Internazzjonali dwar il-Protezzjoni Radjoloġika.

⁽²⁾ Direttiva tal-Kunsill 89/291/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri sabiex jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema fuq ix-xogħol (ĠU L 183, 29.6.1989, p. 1).

⁽³⁾ Rakkomandazzjonijiet tal-1990 tal-Kummissjoni Internazzjonali dwar il-Protezzjoni Radjoloġika.

⁽⁴⁾ Kompjendju ta' Koeffiċjenti tad-Doża abbażi tal-Pubblikazzjoni ICRP 60, 2012.

⁽⁵⁾ Koeffiċjenti ta' Konverżjoni għall-Kwantitajiet tal-Protezzjoni Radjoloġika għall-Esponimenti għar-Radjażzjoni Esterna, 2010.

⁽⁶⁾ Regolament (UE) Nru 305/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad- 9 ta' Marzu 2011 li jistabbilixxi kondizzjonijiet armonizzati għall-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti għall-bini u li jħassar id-Direttiva tal-Kunsill 89/106/KEE (ĠU L 88, 4.4.2011, p. 5).

- (19) Materjali tal-kostruzzjoni li jifgħu radjazzjoni gamma għandhom jidhlu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva iżda għandhom ukoll jitqiesu bhala prodotti tal-kostruzzjoni kif definit fir-Regolament (UE) Nru 305/2011, fis-sens li dak ir-Regolament japplika għal xogħol ta' kostruzzjoni li jiffa' sustanzi perikolużi jew radjazzjoni perikoluża.
- (20) Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 305/2011 dwar id-dikjarazzjoni tal-prestazzjoni, l-istabbiliment ta' standards armonizzati jew il-mezzi u l-kondizzjonijiet tat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-dikjarazzjoni tal-prestazzjoni jew fir-rigward tal-marka CE.
- (21) Ir-Regolament (UE) Nru 305/2011 jesiġi li ssir disponibbli informazzjoni meta jitqiegħdu prodotti fis-suq. Dan ma jaffettwax id-dritt tal-Istati Membri li jspecifikaw fil-leġiżlazzjoni nazzjonali rekwiżiti għal aktar informazzjoni li jidhrilhom hija meħtieġa biex jiżguraw il-protezzjoni mir-radjazzjoni.
- (22) Sejbiet epidemjoloġiċi reċenti minn studji residenzjali juru żieda statistikament sinifikanti ta' riskju ta' kanċer fil-pulmun minn esponiment fit-tul għar-radon fuq ġewwa fl-ivell ta' madwar 100 Bq m^{-3} . Il-kuncett il-ġdid tas-sitwazzjonijiet ta' esponiment jippermetti li d-dispożizzjonijiet tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 90/143/Euratom⁽¹⁾ jiġu inkorporati fir-rekwiżiti vinkolanti tal-Istandards Bażi tas-Sikurezza filwaqt li tithalla biżżejjed flessibilità għall-implimentazzjoni.
- (23) Jinhtiegu pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali biex jindirizzaw ir-riskji fit-tul mill-esponiment għar-radon. Hu rikonnoxxut li t-tipjip u l-esponiment għal livell għoli ta' radon ikkombinati flimkien jipproduċu riskju individwali ta' kanċer tal-pulmun sostanzjalment oghla miż-żewġ fatturi individwalment u li t-tipjip jimplifika r-riskju mill-esponiment għar-radon fuq il-livell tal-popolazzjoni. Huwa importanti li l-Istati Membri jindirizzaw dawn iż-żewġ perikli għas-saħha.
- (24) Fejn, minhabba ċirkostanzi nazzjonali prevalenti, Stat Membru jistabbilixxi livell ta' referenza għall-koncentrazzjoni tar-radon fuq ġewwa fil-postijiet tax-xogħol li hu oghla minn 300 Bq m^{-3} , l-Istat Membru għandu jippreżenta l-informazzjoni lill-Kummissjoni.
- (25) Meta r-radon jitla' mill-art fil-postijiet tax-xogħol fuq ġewwa, dan għandu jitqies bhala sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti peress li l-preżenza tar-radon hija fil-biċċa l-kbira indipendenti mill-attivitàjiet imwettqa mill-bnedmin fil-post tax-xogħol. Dawk l-esponimenti jistgħu jkun sinifikanti f'ċerti żoni jew tipi speċifiċi ta' postijiet tax-xogħol li għandhom jiġu identifikati mill-Istati Membri, u jekk il-livell ta' referenza nazzjonali jinqabeż għandhom jittiehdu miżuri xierqa ta' tnaqqis tar-radon u tal-esponiment. Fejn il-livelli jibqgħu oghla mill-livell ta' referenza nazzjonali, dawn l-attivitàjiet li jitwettqu mill-bnedmin fil-post tax-xogħol ma għandhomx jitqiesu bhala prattiki. Madankollu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li dawn il-postijiet tax-xogħol jiġu notifikati u li, f'kazijiet fejn l-esponiment tal-haddiema aktarx ikun iktar minn doża effettiva ta' 6 mSv fis-sena jew valur korrispondenti integrat fuq il-hin ta' esponiment għar-radon, dawn ikunu ġestiti bhala sitwazzjoni ta' esponiment ipplanat u li japplikaw limiti tad-doża, u jiddeterminaw liema rekwiżiti ta' protezzjoni operattiva jeħtieġu jiġu applikati.
- (26) L-esponiment ta' ekwipaġġ tal-ajru għar-radjazzjoni kożmika għandha tiġi ġestita bhala sitwazzjoni ta' esponiment ipplanat. It-thaddim ta' vetturi spazjali għandu jidhol fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva u, jekk jinqabżu l-limiti tad-doża, għandu jkun ġestit bhala esponiment b'awtorizzazzjoni speċjali.
- (27) Il-kontaminazzjoni tal-ambjent tista' tohloq theddida għal saħħet il-bniedem. Il-leġiżlazzjoni sekondarja tal-Komunità sa issa qieset biss din il-kontaminazzjoni bhala mezz ta' esponiment għall-membri tal-pubbliku direttament affettwati mir-rimi ta' materjal radjuattiv fl-ambjent. Peress li l-istat tal-ambjent jista' jkollu impatt fuq is-saħha dejjiema tal-bniedem, tinhtieġ politika li ttipproteġi l-ambjent mill-effetti ħżiena tar-radjazzjoni jonizzanti. Għall-finijiet tal-protezzjoni dejjiema ta' saħħet il-bniedem, għandhom jitqiesu l-kriterji ambjentali bbażati fuq data xjentifika rikonnoxxuta internazzjonalment (bhal dik ippubblikata mill-KE, l-ICRP, il-Kumitat Xjentifiku tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-Effetti tar-Radjazzjoni Atomika u l-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika (IAEA)).
- (28) Fil-qasam mediku, żviluppi teknoloġiċi u xjentifiċi importanti wasslu għal żieda notevoli fl-esponiment tal-pazjenti. F'dan ir-rigward, din id-Direttiva għandha tenfasizza l-htieġa għal ġustifikazzjoni tal-esponiment mediku, inkluż l-esponiment ta' individwi asintomatiċi, u għandha ssahħah ir-rekwiżiti fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tingħata lill-pazjenti, ir-registrazzjoni u r-rappurtar tad-doži mill-proċeduri mediċi, l-użu ta' livelli dijanjostiċi ta' referenza u d-disponibilità ta' apparat li jindika d-doża. Għandu jkun innotat li skont l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa l-kuncett tas-saħħa huwa mifhum bhala li jkopri stat tajjeb fiżiku, mentali u soċjali ta' individwu u mhux sempliċement in-nuqqas ta' mard jew debolezza.
- (29) Livell għoli ta' kompetenza u definizzjoni ċara tar-responsabbiltajiet u l-kompiti fost il-professionisti kollha involuti fl-esponiment mediku huma fundamentali biex jiżguraw protezzjoni adegwata tal-pazjenti li qed isegwu proċeduri radjodijanjostiċi u radjoterapewtiċi mediċi. Dan japplika għal tobbi, dentisti u professionisti oħra fil-qasam tas-saħħa li huma intitolati jiehdu responsabbiltà klinika għal esponimenti mediċi individwali, għal fiżiċi

⁽¹⁾ Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 90/143/Euratom tal-21 ta' Frar 1990 dwar il-protezzjoni ta' membri tal-pubbliku kontra l-esponiment fuq ġewwa għar-radon (ĠU L 80, 27.3.1990, p. 26).

tal-medicina u ghal professjonisti ohra li jhaddmu aspetti prattici ta' proceduri radjologici mediċi, bhar-radjografi u t-teknici fil-medicina radjodijanjostika, il-medicina nukleari u r-radjoterapija.

- (30) L-esponimenti mediċi aċċidentali u mhux intenzjonati huma sors ta' thassib kontinwu. Filwaqt li ghat-tagħmir mediku hija meħtieġa sorveljanza wara l-kummerċjalizzazzjoni skont id-Direttiva tal-Kunsill 93/42/KEE ⁽¹⁾, huwa r-rwol tal-awtorità kompetenti fil-protezzjoni mir-radjazzjoni li tindirizza l-prevenzjoni ta' esponiment mediku aċċidentali u mhux intenzjonat u s-segwitu f'każ li dan iseħh. F'dan ir-rigward, għandu jiġi enfasizzat ir-rwol tal-programmi ta' assigurazzjoni tal-kwalità, fosthom l-istudju tar-riskji fir-radjoterapija, biex jiġu evitati incidenti bħal dawn, u f'tali każijiet għandhom ikunu meħtieġa r-registrazzjoni, ir-rappurtar, l-analiżi u l-azzjoni korrettiva.
- (31) Fil-prattika veterinarja qed jiżdied l-użu tar-radjazzjoni jonizzanti għat-tehid ta' immaġini, spiss b'tagħmir diġà użat mis-settur mediku. Fil-każ speċjalment ta' annimali kbar, jew fl-ghoti ta' radjofarmaċewtiċi lill-annimali, hemm riskju sostanzjali ta' esponimenti okkupazzjonali għolja u ta' esponiment ta' persuni li jakkumpanjaw l-annimal. Dan jitleb li jingħata tagħrif adegwat kif ukoll tagħlim lill-veterinarji u l-persunal tagħhom.
- (32) L-hekk imsejha esponimenti "medikolegali" introdotti fid-Direttiva 97/43/Euratom issa ġew identifikati b'mod ċar bħala esponiment intenzjonat ta' individwi għal finijiet li mhumix mediċi, jew "esponimenti għat-tehid ta' immaġini mhux mediċi". Prattiki bħal dawn jeħtieġ li jitpoġġew taħt kontroll regolatorju xieraq u għandhom ikunu ġustifikati b'mod simili għall-esponimenti mediċi. Madankollu, jinħtieġ approċċ differenti, fuq naha waħda, għall-proċeduri li jużaw tagħmir radjologiku mediku u, fuq in-naha l-oħra, għall-proċeduri li ma jużawx dak it-tagħmir. B'mod ġenerali, għandhom japplikaw il-limiti ta' doża annwali u r-restrizzjonijiet korrispondenti għall-esponiment tal-pubbliku.
- (33) L-Istati Membri għandhom ikunu meħtieġa jressqu ċerti prattiki li jinvolvu periklu mir-radjazzjoni jonizzanti għal sistema ta' kontroll regolatorju jew li jipprojbixxu ċerti prattiki.
- (34) L-applikazzjoni ta' prinċipji ta' protezzjoni mir-radjazzjoni fir-rigward ta' prodotti għall-konsumatur tirrikjedi li l-kontroll regolatorju tal-prattiki jibda fl-istadju tad-disinn u l-manifattura tal-prodotti jew fil-mument tal-importazzjoni ta' dawn il-prodotti. Għalhekk, il-manifattura jew l-importazzjoni ta' prodotti għall-konsumatur għandha tiġi regolata u għandhom jiġu introdotti proċeduri speċifiċi, sabiex tkun possibbli ġustifikazzjoni f'waqtha tal-użu intenzjonat tal-prodotti għall-konsumatur, kif ukoll biex ikun possibbli li jiġi vverifikat li dan l-użu jista' jkun eżentat minn kontroll regolatorju. Filwaqt

li valutazzjoni bħal din għandha tkompli ssir fl-Istat Membru li fih jitwettqu dawk il-prattiki, l-Istati Membri għandhom jinformat lil xulxin, sabiex huma jkun jistgħu jitolbu informazzjoni rilevanti mill-imprizi kkonċernati u jagħmlu l-valutazzjoni proprja tagħhom.

- (35) Iż-żieda intenzjonali ta' sustanzi radjuattivi għal ċerti kategoriji ta' prodotti għall-konsumatur għandha tibqa' projbita, iżda meħtieġ li jiġi kkjarifikat li dan ukoll japplika għall-attivazzjoni ta' prodotti bħal dawn permezz tal-irradjazzjoni, mingħajr preġudizzju għal leġislazzjoni eżistenti bħad-Direttiva 1999/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾.
- (36) L-Istati Membri għandhom jibbenefikaw mill-applikazzjoni ta' approċċ gradwali għall-kontroll regolatorju, li għandu jkun proporzjonali għall-kobor u l-probabbiltà tal-esponimenti li jirriżultaw mill-prattiki, u proporzjonali għall-impatt li l-kontroll regolatorju jista' jkollu fit-tnaqqis ta' dawn l-esponimenti jew fit-titjib tas-sikurezza tal-installazzjonijiet.
- (37) Huwa ta' benefiċċju li jkun hemm l-istess valuri ta' konċentrazzjoni skont l-attività kemm għall-eżenzjoni ta' prattiki mill-kontroll regolatorju kif ukoll għall-approvazzjoni ta' materjali minn prattiki awtorizzati. Wara rieżami komprensiv, ġie konkluż li l-valuri rakkomandati fil-pubblikazzjoni tal-IAEA "Application of the Concepts of Exclusion, Exemption and Clearance" ⁽³⁾ jistgħu jintużaw kemm bħala valuri predefiniti għall-eżenzjoni, li jissostitwixxu l-valuri ta' konċentrazzjoni tal-attività stabbiliti fl-Anness I għad-Direttiva 96/29/Euratom, kif ukoll bħala livelli ġenerali għall-approvazzjoni, li jissostitwixxu l-valuri rakkomandati mill-Kummissjoni fil-Protezzjoni mir-Radjazzjoni Nru 122 ⁽⁴⁾.
- (38) L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jagħtu eżenzjoni speċifika mill-awtorizzazzjoni għal ċerti prattiki li jinvolvu attivitajiet li jaqbz u l-valuri ta' eżenzjoni.
- (39) Il-livelli speċifiċi ta' approvazzjoni, kif ukoll il-gwida Komunitarja korrispondenti ⁽⁵⁾, jibqgħu għodod importanti għall-ġestjoni tal-volumi kbar ta' materjal li jirriżultaw mill-iżmantellar ta' faċilitajiet awtorizzati.

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kunsill 93/42/KEE tal-14 ta' Ġunju 1993 dwar mezzi mediċi (ĠU L 169, 12.7.1993, p. 1).

⁽²⁾ Direttiva 1999/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Frar 1999 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li jikkonċernaw ikel u ingredjenti tal-ikel trattati b'radjazzjoni jonizzanti (ĠU L 66, 13.3.1999, p. 16).

⁽³⁾ Is-Serje ta' Standards tas-Sikurezza tal-IAEA 2004, L-applikazzjoni tal-Kunċetti ta' Esklużjoni, Eżenzjoni u Approvazzjoni [traduzzjoni mhux uffiċjali].

⁽⁴⁾ Protezzjoni mir-Radjazzjoni 122: Użu Prattiku tal-Kunċetti ta' Approvazzjoni u Eżenzjoni [traduzzjoni mhux uffiċjali].

⁽⁵⁾ Protezzjoni mir-Radjazzjoni 89: Kriterji rakkomandati għal Protezzjoni Radjologika għar-riċiklaġġ ta' metalli mill-iżmantellar ta' instalazzjonijiet nukleari [traduzzjoni mhux uffiċjali], Protezzjoni mir-Radjazzjoni 113: Kriterji Rakkomandati għall-Protezzjoni Radjologika għall-Approvazzjoni ta' Bini u Skart tal-Bini mill-Iżmantellar ta' Installazzjonijiet Nukleari [traduzzjoni mhux uffiċjali], Protezzjoni mir-Radjazzjoni 122: Użu Prattiku tal-Kunċetti ta' Approvazzjoni u Eżenzjoni traduzzjoni mhux uffiċjali].

- (40) L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-haddiema esterni jirċievu l-istess protezzjoni bħall-haddiema esposti impjegati minn impriża li qed ttwettaq prattiki b'sorsi ta' radjazzjoni. L-arrangamenti speċifiċi għall-haddiema esterni fid-Direttiva 90/641/Euratom għandhom jiġu estiżi biex ikopru wkoll ix-xogħol f'żoni sorveljati.
- (41) Fir-rigward tal-ġestjoni ta' sitwazzjonijiet ta' esponiment f'emergenza, l-approċċ attwali bbażat fuq livelli ta' intervent għandu jiġi sostitwit b'sistema aktar komprensiva li tinkludi valutazzjoni tas-sitwazzjonijiet potenzjali ta' esponiment f'emergenza, sistema ġenerali għall-ġestjoni ta' emergenzi, pjanijiet ta' reazzjoni għal emergenza, u strategiji ppjanati minn qabel għall-ġestjoni ta' kull avveniment postulat.
- (42) L-introduzzjoni ta' livelli ta' referenza u f'sitwazzjonijiet ta' esponiment f'emergenza eżistenti tippermetti l-protezzjoni tal-individwu kif ukoll il-kunsiderazzjoni ta' kriterji soċjali oħra bl-istess mod bħall-limiti tad-doża u r-restrizzjonijiet fuq id-doża għal sitwazzjonijiet ta' esponiment ippjanat.
- (43) Il-ġestjoni effiċjenti ta' emergenza b'konsegwenzi transkonfinali titlob kooperazzjoni msahha bejn l-Istati Membri fl-ippjanar u fir-reazzjoni għal emergenzi.
- (44) Filwaqt li l-iskambju ta' informazzjoni urġenti bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni fil-każ ta' emergenza huwa stabbilit permezz tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 87/600/Euratom⁽¹⁾, mehtieg li jiġu stabbiliti arrangamenti għal skambju ta' informazzjoni lil hinn mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Deċiżjoni sabiex tkun possibbli kooperazzjoni mal-Istati Membri l-oħrajn kollha u ma' pajjiżi terzi li jistgħu jkunu involuti jew aktarx ikunu affettwati.
- (45) L-IAEA flimkien mal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agricoltura, l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol, l-Aġenzija għall-Energija Nukleari tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi, u l-Organizzazzjoni Pan-Amerikana tas-Saħħa rrevedew l-Istandards Internazzjonali Bażiċi tas-Sikurezza fid-dawl tal-Pubblikazzjoni 103 l-ġdida tal-ICRP, u l-Kummissjoni informat lill-IAEA bid-deċiżjoni tagħha tas-6.8.2012 li tikkosponsorizza dan id-dokument f'isem il-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika.
- (46) Jehtieg li jiġu kkjarifikati r-rwoli u r-responsabbiltajiet tas-servizzi u l-esperti nazzjonali involuti fl-iżgurar tal-aspetti tekniċi u prattiki tal-protezzjoni mir-radjazzjoni jiġu ġestiti b'livell għoli ta' kompetenza. Din id-Direttiva għandha tiddistingwi b'mod ċar bejn ir-rwoli u r-responsabbiltajiet differenti tas-servizzi u l-esperti mingħajr ma tipprekludi li l-oqfsa nazzjonali jippermettu r-raggruppament tar-responsabbiltajiet jew l-assenjazzjoni ta' responsabbiltajiet għal kompiti tekniċi u prattiki speċifiċi fil-protezzjoni mir-radjazzjoni lil esperti speċifiċi.
- (47) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2004/2/Euratom tat-18 ta' Diċembru 2003 dwar ir-rimi ta' skart radjuattiv f'forma ta' gass jew likwidu fl-ambjent minn reatturi tal-enerġija nukleari u impjanti ta' riproċessar waqt hidma normali⁽²⁾ introduċiet informazzjoni standardizzata għar-rappurtar ta' data dwar rimi minn impjanti tal-enerġija nukleari u facilitajiet ta' riproċessar, għat-trażmissjoni ta' data lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 36 tat-Trattat Euratom.
- (48) L-Istati Membri għandu jkollhom stabbiliti rekwiżiti preċiżi għall-hruġ ta' awtorizzazzjonijiet għal rimi u l-monitoraġġ tar-rimi. Ir-rappurtar ta' data lill-awtorità kompetenti dwar ir-rimi minn impjanti tal-enerġija nukleari u facilitajiet ta' riproċessar għandu jkun ibbażat fuq informazzjoni standardizzata.
- (49) Skont l-Artikolu 35 tat-Trattat Euratom l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun stabbilit programm xieraq għall-monitoraġġ tal-livelli ta' radjoattività fl-ambjent. Skont l-Artikolu 36 tat-Trattat Euratom l-Istati Membri għandhom jirrapportaw ir-riżultati ta' dak il-monitoraġġ lill-Kummissjoni. Ir-rekwiżiti ta' rappurtar skont l-Artikolu 36 tat-Trattat Euratom ġew spjegati fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2000/473/Euratom⁽³⁾.
- (50) Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 333/2011⁽⁴⁾ jistabbilixxi kriterji li jiddeterminaw meta ċerti tipi ta' ruttam tal-metall ma jibqgħux skart skont id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart⁽⁵⁾. Jehtieg li jittiehdu miżuri biex ikun evitat it-tidwib aċċidentali ta' sorsi orfni kif ukoll biex tkun żgurata l-konformità tal-metalli li joriġinaw minn stallazzjonijiet nukleari, pereżempju waqt l-iżmantellament, mal-kriterji tal-approvazzjoni.
- (51) Iridu jsiru bidliet fid-Direttiva 2003/122/Euratom biex jitwessgħu xi whud mir-rekwiżiti sabiex jinkludu kwalunkwe sors radjuattiv. Għad hemm problemi mhux solvuti rigward is-sorsi orfni, u kien hemm każijiet sinifikanti ta' metall ikkontaminat li ġie importat minn pajjiżi terzi. Għalhekk, għandu jiġi introdott rekwiżit għan-notifika ta' incidenti b'sorsi orfni jew il-kontaminazzjoni ta' metall. Huwa importanti wkoll li jiġu armonizzati l-livelli li jridu jinqabżu sabiex sors jitqies bħala sors issiġillat ta' attività għolja ma' dawk stabbiliti mill-IAEA.

⁽¹⁾ ĠU L 371, 30.12.1987, p. 76.

⁽²⁾ ĠU L 2, 6.1.2004, p. 36.

⁽³⁾ ĠU L 191, 27.7.2000, p. 37.

⁽⁴⁾ Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 333/2011 tal-31 ta' Marzu 2011 li jistabbilixxi kriterji li jiddeterminaw meta ċerti tipi ta' metall skreppjat ma jibqgħux jitqiesu bħala skart skont id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 94, 8.4.2011, p. 2).

⁽⁵⁾ ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3.

- (52) Bis-saħħa tal-Artikolu 106a(3) tat-Trattat Euratom, il-leġislazzjoni adottata abbażi tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ma għandhiex tidderoga mid-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, u konsegwentement il-prinċipji tal-gustifikazzjoni u l-ottimizzazzjoni għandhom japplikaw speċjalment għall-apparati mediċi u l-prodotti tal-konstruzzjoni koperti bil-marka CE.
- (53) F'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Kongunta tal-Istati Membri u l-Kummissjoni dwar dokumenti ta' spjegazzjoni tat-28 ta' Settembru 2011, l-Istati Membri ntrabtu li jakkumpanjaw, f'każijiet ġustifikati, in-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom b'dokument wiehed jew aktar li jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet korrispondenti tal-istrumenti ta' traspożizzjoni nazzjonali. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, it-trażmissjoni ta' tali dokumenti hija ġustifikata.
- (54) Id-Direttiva 96/29/Euratom u d-Direttivi kumplimentari 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 97/43/Euratom u 2003/122/Euratom għandhom jithassru,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

SUĠĠETT U KAMP TA' APPLIKAZZJONI

Artikolu 1

Suġġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi standards uniformi ta' sikurezza bażika għall-protezzjoni tas-saħħa tal-individwi soġġetti għal esponimenti okkupazzjonali, mediċi u pubbliċi mill-perikli kkawżati mir-radjazzjoni jonizzanti.

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tapplika għal kwalunkwe sitwazzjoni ta' esponiment ippjanat, eżistenti jew ta' emerġenza li jnvolvi riskju minn esponiment għar-radjazzjoni jonizzanti li ma jistax jiġi injorat mill-perspettiva tal-protezzjoni mir-radjazzjoni jew fir-rigward tal-ambjent bil-hsieb tal-protezzjoni fit-tul ta' saħħet il-bniedem.

2. Din id-Direttiva tapplika b'mod partikolari għal:

- (a) il-manifattura, il-produzzjoni, l-ipproċessar, it-trattament, irrimi, l-użu, il-ħażna, iż-żamma, it-trasportazzjoni, l-importazzjoni u l-esportazzjoni mill-Komunità ta' materjal radjuattiv;
- (b) il-manifattura u t-tħaddim ta' tagħmir elettriku li jitfa' radjazzjoni jonizzanti u li fih komponenti li jaħdmu b'differenza ta' potenzjal ta' aktar minn 5 kilovolt (kV);

(c) attivitajiet mill-bniedem li jinvolvu l-preżenza ta' sorsi ta' radjazzjoni naturali li jwasslu għal żieda sinifikanti fl-esponiment tal-haddiema jew tal-membri tal-pubbliku, b'mod partikolari:

(i) it-tħaddim ta' inġenji tal-ajru u vetturi spazjali, fir-rigward tal-esponiment tal-ekwipaġġ;

(ii) l-ipproċessar ta' materjali b'radjonuklidi li jinsabu fin-natura;

(d) l-esponiment ta' haddiema jew membri tal-pubbliku għar-radon fuq ġewwa, l-esponiment estern minn materjali tal-bini u l-każijiet ta' esponiment li jdum u li jirriżulta mill-effetti ta' wara emerġenza jew ta' attività tal-bniedem fil-passat.

(e) l-istat ta' thejjija għal sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza li jitqiesu li jiġġustifikaw miżuri ta' protezzjoni tas-saħħa tal-membri tal-pubbliku jew tal-haddiema, l-ippjanar tar-reazzjoni għal dawn is-sitwazzjonijiet u l-ġestjoni tagħhom.

Artikolu 3

Esklużjoni mill-kamp ta' applikazzjoni

Din id-Direttiva ma għandhiex tapplika għal:

- (a) esponiment għal-livell naturali ta' radjazzjoni, bħar-radjonuklidi li jinsabu fil-ġisem tal-bniedem u r-radjazzjoni kożmika prevalenti fuq l-art;
- (b) esponiment tal-membri tal-pubbliku jew ta' haddiema li mhumiex parti minn ekwipaġġ tal-ajru jew spazjali għar-radjazzjoni kożmika waqt titjira jew fl-ispażju;
- (c) esponiment 'il fuq mill-art għar-radjonuklidi li jinsabu fil-qoxra mhux mittiefsa tad-dinja.

KAPITOLU II

DEFINIZZJONIJET

Artikolu 4

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "Doża assorbita (D)" hija l-enerġija assorbita għal kull unità tal-massa

$$D = \frac{d\bar{e}}{dm}$$

fejn

— $d\bar{e}$ hija l-enerġija medja mogħtija mir-radjazzjoni jonizzanti lill-materja felement ta' volum,

— dm hi l-massa tal-materja f'dan l-element ta' volum.

F'din id-Direttiva, id-doża assorbita tfisser id-doża medja fuq tessut jew organu. L-unità għad-doża assorbita hija l-gray (Gy) fejn gray wiehed huwa uguali għal joule wiehed kull kilogramm: $1 \text{ Gy} = 1 \text{ J kg}^{-1}$;

- (2) "aċċeleratur" tfisser tagħmir jew stallazzjoni fejn jiġu aċċelerati particeċli b'mod li jipproduċi radjazzjoni jonizzanti ta'enerġija oġhla minn 1 mega-electron volt (MeV);
- (3) "esponiment aċċidentali" tfisser esponiment ta' individwi, għajr haddiema ta' emergenza, b'riżultat ta' incident;
- (4) "attivazzjoni" tfisser proċess li permezz tiegħu nuklide stabbli jiġi ttrasformat f'radjonuklide permezz tal-irradjazzjoni tal-materjal fejn ikun jinsab b'particeċli jew b'fotoni ta' enerġija qawwija;
- (5) "attività" (A) hija l-attività ta' ammont ta' radjonuklide fi stat ta' enerġija partikolari f'mument partikolari. Hija l-kwożjent ta' dN b'dt, fejn dN hu l-valur mistenni tan-numru ta' tranżizzjonijiet nukleari minn dak l-istat ta' enerġija fl-intervall ta' hin dt:

$$A = \frac{dN}{dt}$$
 l-unità tal-attività hi l-becquerel (Bq);
- (6) "apprendist" tfisser persuna li tircievi tahrig jew tagħlim f'impriza bil-hsieb li teżerċita hila speċifika;
- (7) "awtorizzazzjoni" tfisser ir-registrazzjoni ta' Prattika jew il-hrug ta' licenzja għaliha;
- (8) "becquerel" (Bq) hija l-isem speċjali tal-unità ta' attività. Becquerel wiehed hu ekwivalenti għal tranżizzjoni nukleari wahda kull sekonda: $1 \text{ Bq} = 1 \text{ s}^{-1}$;
- (9) "materjal tal-bini" tfisser kwalunkwe prodott tal-kostruzzjoni mahsub biex jiġi inkorporat permanentement f'bini jew f'partijiet minnu u li l-prestazzjoni tiegħu għandha effett fuq il-prestazzjoni tal-bini fir-rigward tal-esponiment għar-radjazzjoni jonizzanti tan-nies li jikkupawh;
- (10) "dawk li jagħtu kura u konfort" tfisser individwi li konxjament u għax iridu jircievu esponiment għal radjazzjoni jonizzanti meta jkunu qed jgħinu, għajr bhala parti mix-xogħol tagħhom, f'appogg u konfort għal individwi li jkunu għaddejnin jew li jkunu għaddew minn esponiment mediku;
- (11) "livelli ta' approvazzjoni" tfisser il-valuri stabbiliti mill-awtorità kompetenti jew mil-legiżlazzjoni nazzjonali, u espressi f'termini ta' koncentrazzjonijiet ta' attività, li

fihom jew taħthom il-materjal li jirriżulta minn kwalunkwe Prattika soġġetta għal notifika jew awtorizzazzjoni jistgħu jinhelsu mir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva;

- (12) "awditu kliniku" tfisser eżami jew reviżjoni sistematika tal-proċeduri mediċi li tfttex li ttejjeb il-kwalità u r-riżultat tal-kura tal-pazjent permezz ta' reviżjoni strutturata fejn Prattiki radjoloġiċi, proċeduri u riżultati jiġu eżaminati fid-dawl ta' standards miftehma għal proċeduri mediċi radjoloġiċi tajba, bil-modifika tal-Prattiki fejn indikat u l-applikazzjoni ta' standards godda fejn necessarju;
- (13) "responsabbiltà klinika" tfisser ir-responsabbiltà ta' Prattikant għal esponimenti mediċi individwali, b'mod partikolari: ġustifikazzjoni; ottimizzazzjoni; evalwazzjoni klinika tar-riżultat; kooperazzjoni ma' speċjalisti ohra u ma' persunal, kif mehtieg, dwar l-aspetti Prattiki ta' proċeduri radjoloġiċi mediċi; kisba ta' informazzjoni, jekk ikun adatt, dwar eżamijiet preċedenti; l-ghoti ta' informazzjoni u/jew rekords radjoloġiċi mediċi eżistenti lil Prattikanti ohra u/jew lill-parti li tirreferi, kif mehtieg; u l-ghoti ta' informazzjoni dwar ir-riskju ta' radjazzjoni jonizzanti lil pazjenti u individwi ohra involuti, kif ikun adatt;
- (14) "doża effettiva impenjata" ($E(\tau)$) hija s-somma tad-doži ekwivalenti impenjati fl-organi jew tessuti $H_T(\tau)$ li jirriżultaw minn tehid, kull wahda multiplikata bil-fattur ta' ponderazzjoni tat-tessut w_T . Hi ddefinita bi:

$$E(\tau) = \sum_T w_T H_T(\tau)$$

Meta tiġi speċifikata $E(\tau)$ τ tingħata bhala n-numru ta' snin li fuqhom issir l-integrazzjoni. Għall-fini ta' konformità mal-limiti tad-doża speċifikati f'din id-Direttiva, τ hija perjodu ta' 50 sena wara t-tehid għall-adulti u sal-età ta' 70 sena għat-trabi u t-tfal. L-unità għad-doża effettiva impenjata hija sievert (Sv);

- (15) "doża ekwivalenti impenjata" ($H_T(\tau)$) hija l-integral fuq iż-żmien (t) tar-rata tad-doża ekwivalenti f'tessut jew organu T li ser tittiehed minn individwu bhala riżultat ta' tehid.

Tasal għaliha permezz ta':

$$H_T(\tau) = \int_{t_0^-}^{t_0^+ + \tau} \dot{H}_T(t) dt$$

għal tehid f'hin t_0 fejn

— $\dot{H}_T(t)$ hija r-rata tad-doża ekwivalenti rilevanti f'organu jew tessut T fil-hin t ,

— τ hu l-hin li titwettaq fuqu l-integrazzjoni.

Meta tiġi speċifikata $H_T(\tau)$, τ tinghata fin-numru ta' snin li ssir l-integrazzjoni fuqhom. Għall-fini ta' konformità mal-limiti tad-doża speċifikati f'din id-Direttiva, τ hija perjodu ta' 50 sena għall-adulti u sal-età ta' 70 sena għat-trabi u t-tfal. L-unità tad-doża ekwivalenti impenjata hija s-sievert (Sv);

- (16) "awtorità kompetenti" tfisser awtorità jew sistema ta' awtoritajiet mahtura mill-Istati Membri sabiex ikollhom awtorità legali għall-finijiet ta' din id-Direttiva;
- (17) "prodott għall-konsumatur" tfisser apparat jew oġġett immanifatturat li fih ikunu ġew inkorporati jew prodotti apposta radjonuklidi permezz ta' attivazzjoni, jew li jiġġenera radjazzjoni jonizzanti, u li jista' jinbiegħ jew isir disponibbli għal membri tal-pubbliku mingħajr sorveljanza speċjali jew kontroll regolatorju wara l-bejgħ;
- (18) "kontaminazzjoni" tfisser il-preżenza mhux intenzjonata jew mixtieqa ta' sustanzi radjuattivi fuq uċuh jew ġewwa solidi, likwidi jew gassijiet jew fuq il-ġisem tal-bniedem;
- (19) "żona kkontrollata" tfisser zona sugġetta għal regoli speċjali għall-iskop ta' protezzjoni kontra radjazzjoni jonizzanti jew għall-impediment tal-firxa ta' kontaminazzjoni radjuattiva u li għaliha l-aċċess huwa kkontrollat;
- (20) "livelli dijanjostiċi ta' referenza" tfisser il-livelli tad-doża fil-prattika tar-radjodijanjostika medika jew fil-prattika radjoloġika ta' intervent, jew, fil-każ tar-radjofarmaċewtiċi, il-livelli ta' attività, għal eżamijiet tipiċi għal gruppi ta' pazjenti ta' daqs standard jew fantażmi standard għal tipi ta' tagħmir iddefiniti b'mod generali;
- (21) "sors li ma għadux jintuża" tfisser sors issigilat li ma jkunx għadu jintuża jew ma jkunx hemm intenzjoni li jintuża għall-prattika li għaliha tkun inghatat awtorizzazzjoni iżda li jibqa' jehtieġ ġestjoni sikura;
- (22) "restrizzjoni fuq id-doża" tfisser restrizzjoni stabbilita bħala l-oġġett limitu prospettiv ta' doži fuq individwu, użata biex tiddefinixxi l-firxa ta' alternattivi kkunsidrati fil-proċess tal-ottimizzazzjoni għal sors partikolari ta' radjazzjoni f'sitwazzjoni ta' esponiment ippjanat;
- (23) "limitu tad-doża" tfisser il-valur tad-doża effettiva (fejn ikun applikabbli, doża effettiva impenjata) jew id-doża ekwivalenti f'perjodu speċifikat, li ma għadux jinqabeż għal individwu;
- (24) "servizz ta' dozimetrija" tfisser korp jew individwu li għandhom il-kompetenza biex jikkalibraw, jaqraw jew jinterpretaw tagħmir individwali tal-monitoraġġ, jew biex jikkalkolaw ir-radjuattività fil-ġisem tal-bniedem jew f'kampjuni

bijoloġiċi, jew biex jivvalutaw id-doži, li l-kapaċità tagħhom li jaġixxu f'dan ir-rigward tkun rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti;

- (25) "doża effettiva" (E) hija s-somma tad-doži ekwivalenti ponderati fit-tessuti u l-organi kollha tal-ġisem minn esponiment intern u estern. Hija ddefinita bl-espressjoni:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$

fejn

— $D_{T,R}$ hija d-doża medja assorbita fuq it-tessut jew l-organu T, minhabba r-radjazzjoni R,

— w_R huwa l-fattur ta' ponderazzjoni tar-radjazzjoni u

— w_T huwa l-fattur ta' ponderazzjoni għat-tessut jew l-organu T.

Il-valuri għal w_T u w_R huma speċifikati fl-Anness II. L-unità tad-doża effettiva hija s-sievert (Sv);

- (26) "emerġenza" tfisser sitwazzjoni jew avveniment mhux ta' rutina li jnvolvi sors ta' radjazzjoni li jehtieġ azzjoni immedjata biex jittaffew konsegwenzi avversi serji għas-saħha u s-sikurezza tal-bniedem, il-kwalità tal-hajja, il-proprjetà jew l-ambjent, jew periklu li jista' jwassal għal konsegwenzi avversi serji bħal dawn;
- (27) "sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza" tfisser sitwazzjoni ta' esponiment minhabba emerġenza;
- (28) "sistema ta' ġestjoni ta' emerġenza" tfisser qafas legali jew amministrattiv li jistabbilixxi r-responsabbiltajiet għall-istat ta' thejji u r-reazzjoni għal emerġenza, u l-arranġamenti għat-tehd tad-deċiżjonijiet fil-każ ta' sitwazzjoni ta' esponiment f'emerġenza;
- (29) "esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza" tfisser esponiment f'sitwazzjoni ta' esponiment f'emerġenza mgarrab minn haddiem tal-emerġenza;
- (30) "pjan ta' reazzjoni għal emerġenza" tfisser arranġamenti għall-ippjanar ta' reazzjoni adegwata fil-każ ta' sitwazzjoni ta' esponiment f'emerġenza abbażi ta' avvenimenti postulati u xenarji relatati;
- (31) "haddiem tal-emerġenza" tfisser kwalunkwe persuna li għandha rwol definit waqt emerġenza u li tista' tkun esposta għar-radjazzjoni waqt li tiegħu azzjoni b'reazzjoni għall-emerġenza;

- (32) “monitoraġġ ambjentali” tfisser il-kejl tar-rati tad-doża esterna minhabba sustanzi radjuattivi fl-ambjent jew ta’ konċentrazzjonijiet ta’ radjonuklidi fl-ambjent;
- (33) “doża ekwivalenti” (H_T) hija d-doża assorbita, f’tessut jew organu T pponderat għat-tip u l-kwalità ta’ radjazzjoni R. Tasal għaliha permezz ta’:
- $$H_{T,R} = w_R D_{T,R},$$
- fejn
- $D_{T,R}$ hija d-doża medja assorbita medja fit-tessut jew l-organu T, minhabba r-radjazzjoni R,
- w_R huwa l-fattur ta’ ponderazzjoni tar-radjazzjoni.
- Meta l-kamp tar-radjazzjoni jkun kompost minn tipi u enerġiji b’valuri differenti ta’ w_R , id-doża ekwivalenti totali, H_T , tasal għaliha permezz ta’:
- $$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$
- Il-valuri għal w_R huma speċifikati fl-Anness II, il-Parti A. L-unità għad-doża ekwivalenti hija s-sievert (Sv);
- (34) “livell ta’ eżenzjoni” tfisser valur stabbilit minn awtorità kompetenti jew fil-leġiżlazzjoni u espress f’termini ta’ konċentrazzjoni ta’ attività jew attività totali li jekk sors ta’ radjazzjoni jkun daqs jew aktar baxx minnu dan is-sors ma jkunx soġġett għal notifika jew awtorizzazzjoni;
- (35) “sitwazzjoni ta’ esponiment eżistenti” tfisser sitwazzjoni ta’ esponiment li tkun diġà teżisti meta jkollha tittiehed deċiżjoni dwar il-kontroll tagħha u li ma tehtieġx jew ma tehtieġx aktar li jittiehdu miżuri urġenti;
- (36) “haddiem espost” tfisser persuna, li taħdem għal rasha jew bhala impjegat li hija soġġetta għal esponiment fuq xogħol imwettaq fi hdan Prattika rregolata minn din id-Direttiva u li possibbilment tirċievi dozi li jaqbu limitu jew iehor tad-doża għall-esponiment tal-pubbliku;
- (37) “esponiment” tfisser l-att tal-esponiment jew il-kondizzjoni ta’ esponiment għal radjazzjoni jonizzanti emessa barra l-ġisem (esponiment estern) jew fil-ġisem (esponiment intern);
- (38) “estremitajiet” tfisser l-idejn, id-dirġajn mill-minkeb l-isfel, is-saqajn u l-għekiesi tagħhom;
- (39) “detriment għas-saħħa” tfisser tnaqqis fit-tul u l-kwalità tal-hajja li ssehh f’popolazzjoni wara esponiment, inkluż dak li jirriżulta minn reazzjonijiet tat-tessut, kanċer u problemi ġenetiċi severi;
- (40) “skrinjar tas-saħħa” tfisser proċedura li tuża stallazzjonijiet radjoloġiċi mediċi għad-dijanjosji bikrija fi gruppi tal-popolazzjoni f’riskju;
- (41) “sors issiġillat ta’ attività għolja” tfisser sors issiġillat li l-livell ta’ attività tar-radjonuklide li jinsab fih ikun daqs jew iżjed mill-valur ta’ attività rilevanti mogħti fl-Anness III;
- (42) “detriment individwali” tfisser effetti li juru hsara osservati klinikament, li huma espressi f’individwi jew id-dixxendenti tagħhom, li jidhru jew immedjatament jew b’dewmien u fil-każ ta’ l-aħhar, jimplikaw probabilita’ aktar minn ċertezza ta’ apparenza;
- (43) “spezzjoni” tfisser investigazzjoni minn jew fisem kwalunkwe awtorità kompetenti biex tivverifika l-konformità mar-rekwiżiti legali nazzjonali;
- (44) “tehid” tfisser l-attività totali ta’ radjonuklide li jidhol fil-ġisem mill-ambjent estern;
- (45) “radjoloġija ta’ intervent” tfisser l-użu ta’ tekniki ta’ tehid ta’ immaġini b’raġġi X biex jiġu ffaċilitati l-introduzzjoni u l-gwida ta’ apparat fil-ġisem għal finijiet dijanjostiċi jew ta’ trattament;
- (46) “radjazzjoni jonizzanti” tfisser enerġija trasferita fl-għamla ta’ partikkel jew mewġ elettromanjetiku b’tul tal-mewġa ta’ 100 nanometru jew inqas (frekwenza ta’ 3×10^{15} hertz jew aktar) li kapaċi tipproduċi joni direttament jew indirettament;
- (47) “liċenzja” tfisser permess mogħti f’dokument mill-awtorità kompetenti biex titwettaq prattika f’konformità ma’ kondizzjonijiet speċifiċi stabbiliti f’dak id-dokument;
- (48) “esponiment mediku” tfisser esponiment li jsehh f’pazjenti jew f’individwi asintomatiċi bhala parti mid-dijanjosji jew it-trattament mediku jew dentali tagħhom, u huwa intensjonat biex ikun ta’ benefiċċju għal saħħithom, kif ukoll l-esponiment imġarrab minn dawk li jagħtu kura u konfort u minn voluntiera fir-riċerka medika jew bijomedika;
- (49) “espert tal-fizika medika” tfisser individwu jew, jekk previst fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, grupp ta’ individwi li għandu l-għarfien, it-taħriġ u l-esperjenza biex jaġixxi jew jagħti parir dwar kwistjonijiet relatati mal-fizika tar-radjazzjoni applikata għal esponiment mediku, li l-kompetenza tiegħu f’dan ir-rigward tkun rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti;
- (50) “radjoloġiku mediku” tfisser jagħmel parti minn proċeduri radjodijanjosji u radjoterapewtiċi, u radjoloġija ta’ intervent jew użi mediċi oħra ta’ radjazzjoni jonizzanti għal finijiet ta’ ppjanar, gwida u verifika;

- (51) “stallazzjoni radjoloġika medika” tfisser faċilità fejn isiru proċeduri radjoloġiċi mediċi;
- (52) “proċedura radjoloġika medika” tfisser kwalunkwe proċedura li twassal għal esponiment mediku;
- (53) “membri tal-pubbliku” tfisser individwi li jistgħu jkunu soġġetti għal esponiment tal-pubbliku;
- (54) “sors ta’ radjazzjoni naturali” tfisser sors ta’ radjazzjoni jonizzanti ta’ oriġini naturali, terrestri jew kozmika;
- (55) “esponiment għal tehid ta’ immaġini għal fini mhux mediku” tfisser kwalunkwe esponiment intenzjonat ta’ bnedmin għal finijiet ta’ tehid ta’ immaġini fejn l-intenzjoni ewlenija tal-esponiment ma jkunx li jwassal benefiċċju tas-saħha lill-individwu espost;
- (56) “esponiment normali” tfisser l-esponiment li mistenni jsehh fil-kondizzjonijiet operattivi normali ta’ faċilità jew attività (inklużi l-manutenzjoni, l-ispezzjoni, id-dekummissjonar), inklużi incidenti żgħar li jistgħu jinżammu taht kontroll, jiġifieri waqt operazzjoni normali u okkorrenzi operattivi mistennija;
- (57) “notifika” tfisser il-preżentazzjoni ta’ informazzjoni lill-awtorità kompetenti biex tinnotifika l-intenzjoni li titwettaq prattika fil-kamp ta’ applikazzjoni ta’ din id-Direttiva;
- (58) “esponiment okkupazzjonali” tfisser esponiment ta’ haddiema, apprendisti u studenti li jsehh waqt xogħolhom;
- (59) “servizz tas-saħha okkupazzjonali” tfisser professjonist jew korp tas-saħha li għandhom il-kompetenza biex iwettaq sorveljanza medika tal-haddiema esposti u li l-kapaċità tagħhom li jaġixxu f’dan ir-rigward hi rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti;
- (60) “sors orfni” tfisser sors radjuattiv li la hu eżentat u lanqas hu taht kontroll regolatorju, pereżempju, għaliex qatt ma kien taht kontroll regolatorju jew għaliex kien abbandunat, mitluf, tqiegħed f’post żbaljat, insteraq jew gie trasferit mod iehor mingħajr awtorizzazzjoni adatta;
- (61) “haddiem estern” tfisser kwalunkwe haddiem espost li mhux impjegat mill-impriża responsabbli għaż-żoni ssorveljati u kkontrollati, iżda li jwettaq attivitajiet f’dawk iż-żoni, inklużi apprendisti u studenti;
- (62) “sitwazzjoni ta’ esponiment ippjanat” tfisser sitwazzjoni ta’ esponiment li tirriżulta mill-operazzjoni pplanata ta’ sors ta’ radjazzjoni jew minn attività tal-bniedem li tbiddel il-mogħdijiet tal-esponiment, u b’hekk jinholoq esponiment jew esponiment potenzjali ta’ bnedmin jew tal-ambjent. Is-sitwazzjonijiet ta’ esponiment ippjanati jistgħu jinkludu kemm l-esponimenti normali kif ukoll l-esponimenti potenzjali.
- (63) “esponiment potenzjali” tfisser esponiment li ma jkunx mistenni b’ċertezza iżda li jista’ jirriżulta minn avveniment jew sekwenza ta’ avvenimenti ta’ natura probabilistika, inklużi hsarat fit-tagħmir u żbalji operattivi;
- (64) “aspetti prattiċi tal-proċeduri radjoloġiċi mediċi” tfisser it-tweġġiżi fiżiċi ta’ esponiment mediku u kwalunkwe aspekt ta’ sostenn, fosthom it-trattament u l-użu ta’ tagħmir radjoloġiku mediku, il-valutazzjoni tal-parametri tekniċi u fiżiċi (inklużi d-dożi tar-radjazzjoni), il-kalibrizzjoni u l-manutenzjoni tat-tagħmir, it-thejjija u l-amministrazzjoni ta’ radjofarmaċewtiċi, u l-ipproċessar tal-immaġini;
- (65) “prattika” tfisser attività tal-bniedem li tista’ żżid l-esponiment ta’ individwi għar-radjazzjoni minn sors ta’ radjazzjoni u tkun ġestita bħala sitwazzjoni ta’ esponiment ippjanat;
- (66) “prattikant” tfisser tabib, dentist jew professjonist iehor tas-saħha li jkun intitolat li jiehu responsabbiltà klinika għal esponiment mediku individwali f’konformità mar-rekwiżiti nazzjonali;
- (67) “proċessar” tfisser operazzjonijiet kimiċi jew fiżiċi fuq materjal radjuattiv inklużi t-thaffir, il-konverzjoni, l-arrikiment ta’ materjal nukleari fissili jew fertili u r-riproċessar ta’ fjuwil użat;
- (68) “mizuri protettivi” tfisser mizuri, għajr mizuri ta’ rimedju, li għandhom l-għan li jevitaw jew inaqqsu d-dożi li, kieku ma jittehdux il-mizuri, jiġu riċevuti f’sitwazzjoni ta’ esponiment f’emergenza jew f’sitwazzjoni ta’ esponiment eżistenti;
- (69) “esponiment tal-pubbliku” tfisser l-esponiment ta’ individwi, minbarra kwalunkwe esponiment okkupazzjonali jew mediku;
- (70) “assigurazzjoni tal-kwalità” tfisser dawk l-azzjonijiet ippjanati u sistematiki kollha meħtieġa biex tiġi pprovduta assurazzjoni adegwata li struttura, sistema, komponent jew proċedura ser taħdem b’mod sodisfaċenti f’konformità ma’ standards miftiehma. Il-kontroll tal-kwalità hu parti mill-assigurazzjoni tal-kwalità;
- (71) “kontroll tal-kwalità” tfisser is-sett ta’ operazzjonijiet (ipprogrammar, koordinazzjoni, implimentazzjoni) maħsubin sabiex tinżamm jew tittejjeb il-kwalità. Dan jinkludi l-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u l-manutenzjoni fil-livelli meħtieġa tal-karatteristiċi kollha tal-prestazzjoni tat-tagħmir li jistgħu jiġu ddefiniti, imkejja, u kkontrollati;

- (72) “generatur tar-radjazzjoni” tfisser apparat li kapaċi jiġġenera radjazzjoni jonizzanti, bħar-raġġi X, in-newtroni, l-elettroni jew partikli oħra ċċarġjati;
- (73) “espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni” tfisser individwu jew, jekk ikun previst fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, grupp ta’ individwi li għandu l-għarfien, it-taħriġ u l-esperjenza meħtieġa biex jagħti pariri dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni sabiex tkun żgurata l-protezzjoni effettiva tal-individwi, u li l-kompetenza tiegħu f’dan ir-rigward hija rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti;
- (74) “uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni” tfisser individwu li għandu l-kompetenza teknika fi kwistjonijiet ta’ protezzjoni mir-radjazzjoni rilevanti għal tip partikolari ta’ Prattika biex jissorvelja jew iwettaq l-implimentazzjoni tal-arranġamenti għall-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (75) “sors ta’ radjazzjoni” tfisser entità li tista’ tikkawża esponiment, pereżempju billi titfa’ radjazzjoni jonizzanti jew billi terhi materjal radjuattiv;
- (76) “materjal radjuattiv” tfisser materjal li fih sustanzi radjuattivi;
- (77) “sors radjuattiv” tfisser sors ta’ radjazzjoni li fih materjal radjuattiv għall-iskop li tintuża r-radjuattività tiegħu;
- (78) “sustanza radjuattiva” tfisser kwalunkwe sustanza li fiha radjunuklide wiehed jew aktar li l-attività jew il-koncentrazzjoni tal-attività tagħhom ma tistax tiġi injorata mil-lat tal-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (79) “skart radjuattiv” tfisser materjal radjuattiv f’forma ta’ gass, likwidu jew solidu li ma għad fadallu previst jew ikkunsidrat ebda użu mill-Istat Membru jew minn persuna ġuridika jew fiżika li d-deċiżjoni tagħha tiġi aċċettata mill-Istat Membru, u li hu rregolat bħala skart radjuattiv minn awtorità regolatorja kompetenti skont il-qafas leġiżlattiv u regolatorju tal-Istat Membru;
- (80) “radjodijanostiku” tfisser dak li huwa marbut mal-mediċina dijanjostika nukleari in vivo, ir-radjologija dijanjostika medika bl-użu tar-radjazzjoni jonizzanti, u r-radjologija dentali;
- (81) “radjoterapewtiku” tfisser dak li huwa marbut mar-radjoterapija, inkluża l-mediċina nukleari għal skopijiet terapewtiċi;
- (82) “radon” tfisser ir-radjonuklide Rn-222 u d-dixxendenti tiegħu, kif adatt;
- (83) “esponiment” għar-radon tfisser esponiment għad-dixxendenti tar-radon;
- (84) “livell ta’ referenza” tfisser dak il-livell ta’ doża effettiva jew doża ekwivalenti jew konċentrazzjoni ta’ attività, f’sitwazzjoni ta’ esponiment ta’ emergenza jew f’sitwazzjoni ta’ esponiment eżistenti, li jekk jinqabeż ikun meqjus mhux adatt li jithallew isiru esponimenti b’riżultat ta’ dik is-sitwazzjoni ta’ esponiment, anke jekk mhuwiex limitu li ma għandux jinqabeż;
- (85) “parti li tirreferi” tfisser tabib, dentist jew professjonist ieħor tas-saħħa li hu intitolat li jirreferi individwi għal proċeduri radjoloġiċi mediċi lil Prattikant, f’konformità mar-rekwiżiti nazzjonali;
- (86) “reġistrazzjoni” tfisser permess mogħti f’dokument mill-awtorità kompetenti, jew mogħti mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, permezz ta’ proċedura simplifikata, biex titwettaq Prattika skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali jew speċifikati minn awtorità kompetenti għal dan it-tip jew klassi ta’ Prattika;
- (87) “kontroll regolatorju” tfisser kwalunkwe forma ta’ kontroll jew regolamentazzjoni applikata għal attivitajiet tal-bniedem li tinforza rekwiżiti ta’ protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (88) “miżuri ta’ rimedju” tfisser it-tnehhija ta’ sors ta’ radjazzjoni jew it-tnaqqis tal-importanza tiegħu (f’termini ta’ attività jew ta’ kwantità) jew l-interruzzjoni tal-mogħdijiet tal-esponiment jew it-tnaqqis tal-impatt tagħhom għall-fini li jiġu evitati jew jitnaqqsu doži li, fl-assenza ta’ tali miżuri, jistgħu jiġu riċevuti f’sitwazzjoni eżistenti ta’ esponiment;
- (89) “persuna rappreżentattiva” tfisser individwu li jirċievi doża li tkun rappreżentattiva tal-individwi li għandhom esponiment għoli fil-popolazzjoni, bl-esklużjoni ta’ dawg l-individwi li għandhom abitudnijiet estremi jew rari;
- (90) “sors issiġillat” tfisser sors radjuattiv fejn il-materjal radjuattiv ikun issiġillat b’mod permanenti f’kapsula jew inkorporat f’forma solida bil-ghan tal-prevenzjoni, taht kondizzjonijiet ta’ użu normali, ta’ kwalunkwe tixrid ta’ sustanzi radjuattivi;
- (91) “sievert” (Sv) huwa l-isem speċjali tal-unità ta’ doża ekwivalenti jew effettiva. Sievert wiehed huwa ekwivalenti għal joule kull kilogramm: $1 \text{ Sv} = 1 \text{ J kg}^{-1}$;
- (92) “hażna” tfisser iż-żamma ta’ materjal radjuattiv, inkluż f’fuwil użat, sors radjuattiv jew skart radjuattiv f’faċilità, bl-intenzjoni li jerga’ jitneħħa;
- (93) “zona sorveljata” tfisser zona sogġetta għal sorveljanza xierqa għall-iskop ta’ harsien minn radjazzjoni jonizzanti;

- (94) "kontenitur tas-sors" tfisser assemblaġġ ta' komponenti mahsuba biex jiggarrantixxu l-konteniment ta' sors issiġillat, fejn hu ma jkunx parti integrali mis-sors iżda li jkun mahsub biex jipproteġi s-sors matul it-trasport u l-manipulazzjoni tiegħu;
- (95) "vettura spazjali" tfisser vettura b'ekwipaġġ iddisinjata biex topera f'altitudni ta' aktar minn 100 km 'l fuq mil-livell tal-baħar;
- (96) "valuri u relazzjonijiet standard" tfisser valuri u relazzjonijiet irrakkomandati fil-kapitoli 4 u 5 tal-Pubblikazzjoni ICRP 116 għall-istima tad-dożi minn esponiment estern u fil-kapitolu 1 tal-Pubblikazzjoni ICRP 119 għall-istima tad-dożi minn esponiment intern, inkluż l-aġġornamenti approvati mill-Istati Membri. Stat Membru jista' japprova l-użu ta' metodi speċifiċi f'każijiet speċifiċi li jirrigwardaw il-karatteristiċi fiżiċi u kimiċi tar-radjonuklide jew fatturi oħra tas-sitwazzjoni ta' esponiment jew tal-individwu espost;
- (97) "toron" tfisser ir-radjonuklide Rn-220 u d-dixxendenti tiegħu, kif adatt;
- (98) "impriza" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li għandha r-responsabbiltà legali skont il-liġi nazzjonali għat-twerttq ta' Prattika, jew għal sors ta' radjazzjoni (inklużi l-każijiet fejn is-sid jew detentur ta' sors ta' radjazzjoni ma jwettaqx attivitajiet tal-bniedem relatati);
- (99) "esponiment mhux intenzjonat" tfisser esponiment mediku li jkun sostanzjalment differenti mill-esponiment mediku intenzjonat għal skop partikolari.

KAPITOLU III

SISTEMA TA' PROTEZZJONI MIR-RADJAZZJONI

Artikolu 5

Prinċipji ġenerali tal-protezzjoni mir-radjazzjoni

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu rekwiżiti legali u sistema adegwata ta' kontroll regolatorju li, għas-sitwazzjonijiet kollha ta' esponiment, jirriflettu sistema ta' protezzjoni mir-radjazzjoni msejsa fuq il-prinċipji ta' ġustifikazzjoni, ottimizzazzjoni u limitazzjoni tad-doża:

- (a) Ġustifikazzjoni: Id-deċiżjonijiet li jintroduċu Prattika għandhom ikunu ġustifikati fis-sens li dawk id-deċiżjonijiet għandhom jittiehdu bl-intenzjoni li jiżguraw li l-benefiċċju individwali jew tas-soċjetà li jirriżulta mill-Prattika jkun ta' skala ikbar mid-detriment għas-saħħa li jista' jikkawża. Id-deċiżjonijiet li jintroduċu jew jibdli mogħdija ta' esponiment għal sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti u ta' emerġenza għandhom ikunu ġustifikati fis-sens li għandhom johlqu aktar ġid milli hsara.
- (b) Ottimizzazzjoni: Il-protezzjoni mir-radjazzjoni tal-individwi soġġetti għal esponiment okkupazzjonali jew tal-pubbliku għandha tkun ottimizzata bil-ghan li l-iskala tad-dożi individwali, il-probabbiltà tal-esponiment u n-numru ta' individwi esposti jinżammu fl-iżjed livell baxx li jista' raġonevolment jintlaħaq, b'kont meħud tal-istat attwali tal-għarfien

tekniku u tal-fatturi ekonomiċi u tas-soċjetà. L-ottimizzazzjoni tal-protezzjoni ta' individwi soġġetti għal esponiment mediku għandha tapplika għad-daqs tad-dożi individwali u għandha tkun konsistenti mal-finijiet mediċi tal-esponiment, kif deskritt fl-Artikolu 56. Dan il-prinċipju għandu jiġi applikat mhux biss f'termini ta' doża effettiva iżda wkoll, fejn ikun adatt, f'termini ta' dożi ekwivalenti, bħala miżura ta' prekawżjoni biex jittiehed kont tal-inċertezzi dwar detriment għas-saħħa flivelli inqas mil-limitu massimu għal reazzjonijiet tat-tessut.

- (c) Limitazzjoni tad-doża: F'sitwazzjonijiet ta' esponiment ipplanat, is-somma tad-dożi għal individwu ma għandhiex taqbeż il-limiti tad-doża stabbiliti għall-esponiment okkupazzjonali jew għall-esponiment tal-pubbliku. Il-limiti tad-doża ma għandhomx japplikaw għall-esponimenti mediċi.

TAQSIMA 1

Għodod għall-ottimizzazzjoni

Artikolu 6

Restrizzjonijiet fuq id-doża għall-esponiment okkupazzjonali, tal-pubbliku, u dak mediku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fejn ikun adatt, jiġu stabbiliti restrizzjonijiet fuq id-doża għall-finijiet tal-ottimizzazzjoni prospettiva tal-protezzjoni:

- (a) għall-esponiment okkupazzjonali, ir-restrizzjoni fuq id-doża għandha tiġi stabbilita bħala għodda operattiva għall-ottimizzazzjoni mill-impriza taht is-supervizzjoni ġenerali tal-awtorità kompetenti. Fil-każ ta' haddiema esterni, ir-restrizzjoni tad-doża għandha tiġi stabbilita b'kooperazzjoni bejn min ihaddem u l-impriza.
- (b) għall-esponiment tal-pubbliku, ir-restrizzjoni tad-doża għandha tiġi stabbilita għad-doża individwali li l-membri tal-pubbliku jirċievu mill-operazzjoni pplanata ta' sors speċifiku ta' radjazzjoni. L-awtorità kompetenti għandha tiżgura li r-restrizzjonijiet ikunu konsistenti mal-limitu tad-doża għas-somma tad-dożi għall-istess individwu mill-Prattiki awtorizzati kollha.
- (c) għall-esponiment mediku, ir-restrizzjonijiet tad-doża għandhom japplikaw biss fir-rigward tal-protezzjoni ta' dawk li joffru kura u konfort u l-voluntiera li jippartecipaw f'ricerka medika jew bijomedika.
2. Ir-restrizzjonijiet fuq id-doża għandhom jiġu stabbiliti f'termini ta' dożi effettivi jew ekwivalenti individwali tul perjodu ta' żmien definit xieraq.

Artikolu 7

Livelli ta' referenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġu stabbiliti livelli ta' referenza għal sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza u eżistenti. L-ottimizzazzjoni tal-protezzjoni għandha tagħti prijorità lill-esponimenti 'l fuq mil-livell ta' referenza u għandha tkompli tiġi implimentata 'l isfel mil-livell ta' referenza.

2. Il-valuri magħżulin għal-livelli ta' referenza għandhom jiddependu mit-tip ta' sitwazzjoni ta' esponiment. L-għażliet tal-livelli ta' referenza għandhom jikkunsidraw kemm il-htigijiet ta' protezzjoni radjoloġika kif ukoll il-kriterji tas-soċjetà. Għall-esponiment tal-pubbliku, l-istabbiliment tal-livelli ta' referenza għandu jqis il-firxa ta' livelli ta' referenza mogħtija fl-Anness I.

3. Għal sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti li jinvolvu l-esponiment għar-radon, il-livelli ta' referenza għandhom jiġu stabbiliti f'termini ta' konċentrazzjoni ta' attività tar-radon fl-arja kif speċifikat fl-Artikolu 74 għall-membri tal-pubbliku u fl-Artikolu 54 għall-haddiema.

TAQSIMA 2

Limitazzjoni tad-doża

Artikolu 8

Limitu tal-età għall-haddiema esposti

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, soġġett għall-Artikolu 11(2), persuni taħt l-età ta' 18-il sena ma jistgħu jiġu assenjati ebda xogħol li jwassal sabiex ipogġihom fil-kategorija ta' haddiema esposti.

Artikolu 9

Limiti tad-doża għall-esponiment okkupazzjonali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-limiti tad-doża għall-esponiment okkupazzjonali japplikaw għas-somma tal-esponimenti okkupazzjonali annwali ta' haddiem minn kull Prattika awtorizzata, esponiment okkupazzjonali għar-radon f'postijiet tax-xogħol li jehtieg notifika skont l-Artikolu 54(3), u esponiment okkupazzjonali iehor minn sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti f'konformità mal-Artikolu 100(3). Għall-esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza għandu japplika l-Artikolu 53.

2. Il-limitu fuq id-doża effettiva għall-esponiment okkupazzjonali għandu jkun ta' 20 mSv fi kwalunkwe sena partikolari. Madankollu, f'ċirkostanzi speċjali jew għal ċerti sitwazzjonijiet ta' esponiment speċifiki fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, tista' tkun awtorizzata doża effettiva oghla sa 50 mSv f'sena partikolari, bil-kondizzjoni li d-doża medja annwali fuq kwalunkwe hames snin konsekuttivi, inklużi s-snin li fihom il-limitu jkun inqabeż. ma taqbiżx l-20 mSv.

3. Minbarra l-limiti tad-doża effettiva stabbiliti fil-paragrafu 2, għandhom japplikaw il-limiti li ġejjin fuq id-doża ekwivalenti:

- (a) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għal-lenti tal-ghajn għandu jkun ta' 20 mSv f'sena waħda jew 100 mSv f'hames snin konsekuttivi dment li ma tinqabiżx id-doża massima ta' 50 mSv f'sena waħda minnhom, kif speċifikat fil-leġiżlazzjoni nazzjonali.
- (b) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għall-ġilda għandu jkun ta' 500 mSv f'sena; dan il-limitu għandu japplika għad-doża medja fuq kwalunkwe erja ta' 1 cm², irrispettivament mill-erja esposta;

(c) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għall-estremajiet għandu jkun ta' 500 mSv f'sena.

Artikolu 10

Protezzjoni ta' haddiema nisa tqal jew li qed iredgħu

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-protezzjoni tat-tarbija mhux imwiela tkun komparabbli ma' dik ipprovduta għall-membri tal-pubbliku. Hekk kif haddiema tqila tgharraf lill-impriza jew, fil-każ ta' haddiema esterna, lil min ihaddimha, dwar it-tqala, f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali, l-impriza u min ihaddem għandhom jiżguraw li l-kondizzjonijiet tal-impjeg għall-haddiema tqila jkun tali li d-doża ekwivalenti għat-tarbija mhux imwiela tkun tal-livell l-aktar baxx li jista' raġonevolment jinkiseb u li ma jkunx probabbli li jaqbez il-1 mSv matul tal-inqas il-bqija tat-tqala.

2. Hekk kif haddiema jinfurmaw lill-impriza, jew fil-każ ta' haddiema esterni, lil min ihaddem, dwar il-fatt li qed iredgħu tarbija, huma ma għandhomx ikunu impjegati f'xogħol li jinvolvi riskju sinifikanti ta' teħid ta' radjonuklidi jew ta' kontaminazzjoni tal-ġisem.

Artikolu 11

Limiti tad-doża għall-apprendisti u l-istudenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-limiti tad-doża għall-apprendisti ta' 18-il sena jew aktar u għall-istudenti ta' 18-il sena jew aktar li, matul l-istudju tagħhom, ikunu obbligati jahdmu b'sorsi ta' radjazzjoni, għandhom ikunu l-istess bħal-limiti tad-doża għall-esponiment okkupazzjonali stipulati fl-Artikolu 9.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-limitu fuq id-doża effettiva għall-apprendisti ta' bejn is-16 u t-18-il sena u għall-istudenti ta' bejn is-16 u t-18-il sena li, waqt l-istudju tagħhom, ikunu obbligati jahdmu b'sorsi ta' radjazzjoni, għandu jkun ta' 6 mSv f'sena.

3. Minbarra l-limiti fuq id-doża effettiva stabbiliti fil-paragrafu 2, għandhom japplikaw il-limiti li ġejjin fuq id-doża ekwivalenti:

- (a) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għal-lenti tal-ghajn għandu jkun ta' 15 mSv f'sena;
- (b) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għall-ġilda għandu jkun ta' 150 mSv f'sena, meħud bħala medja fuq kwalunkwe erja ta' 1 cm², irrispettivament mill-erja esposta;
- (c) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għall-estremajiet għandu jkun ta' 150 mSv f'sena.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-limiti tad-doża għall-apprendisti u l-istudenti li mhumiex soġġetti għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom ikunu l-istess bħal-limiti tad-doża għall-membri tal-pubbliku kif speċifikat fl-Artikolu 12.

Artikolu 12

Limiti tad-doża għall-esponiment tal-pubbliku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-limiti tad-doża għall-esponiment tal-pubbliku għandhom japplikaw għas-somma tal-esponimenti annwali ta' membru tal-pubbliku li jirri-żultaw mill-prattiki awtorizzati kollha.
2. L-Istati Membri għandhom jiffissaw il-limitu fuq id-doża effettiva għall-esponiment tal-pubbliku f'livell ta' 1 mSv f'sena.
3. Minbarra l-limitu fuq id-doża msemmi fil-paragrafu 2, għandhom japplikaw il-limiti li ġejjin fuq id-doża ekwivalenti:
 - (a) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għal-lenti tal-ġajm għandu jkun ta' 15 mSv f'sena;
 - (b) il-limitu fuq id-doża ekwivalenti għall-ġilda għandu jkun ta' 50 mSv f'sena, meħud bħala medja fuq kwalunkwe erja ta' 1 cm² ta' ġilda, irrISPettivament mill-erja esposta.

Artikolu 13

Stima tad-doża effettiva u tad-doża ekwivalenti

Għall-istima tad-doża effettiva u tad-doża ekwivalenti, għandhom jintużaw il-valuri u r-relazzjonijiet standard xierqa. Għar-radjazzjoni esterna, għandhom jintużaw il-kwantitajiet operattivi ddefiniti fit-taqsim 2.3 tal-Pubblikazzjoni ICRP116.

KAPITOLU IV

REKWIŻITI GĦALL-EDUKAZZJONI, IT-TAHRIG U L-INFORMAZZJONI DWAR IL-PROTEZZJONI MIR-RADJAZZJONI

Artikolu 14

Responsabbiltajiet ġenerali għall-edukazzjoni, it-taħriġ u l-ġoti tal-informazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu qafas leġislativ u amministrattiv adegwat sabiex jiġi żgurat l-ġoti ta' edukazzjoni, taħriġ u informazzjoni xierqa dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni lill-individwi kollha li l-kompiti tagħhom jehtiegu kompetenzi speċifiċi fil-protezzjoni mir-radjazzjoni. L-ġoti ta' taħriġ u informazzjoni għandu jiġi ripetut f'intervalli xierqa u jiġi dokumentat.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jsiru arranġamenti għall-istabbiliment ta' edukazzjoni, taħriġ u taħriġ mill-ġdid biex jippermettu r-rikonossiment ta' esperti tal-protezzjoni mir-radjazzjoni u esperti tal-fizika medika, kif ukoll ta' servizzi tas-saħħa okkupazzjonali u servizzi ta' dożimetrija, fir-rigward tat-tip ta' Prattika.
3. L-Istati Membri jistgħu jagħmlu arranġamenti għall-istabbiliment ta' edukazzjoni, taħriġ u taħriġ mill-ġdid biex jippermettu r-rikonossiment ta' uffiċjali tal-protezzjoni mir-radjazzjoni, jekk il-leġiżlazzjoni nazzjonali tkun tipprevedi dak ir-rikonossiment.

Artikolu 15

Taħriġ tal-haddiema esposti u l-informazzjoni mogħtija lilhom

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza tgharraf lill-haddiema esposti dwar:
 - (a) ir-riskji għas-saħħa mir-radjazzjoni b'rabta ma' xogħolhom;
 - (b) il-proċeduri u l-prekawzjonijiet ġenerali ta' protezzjoni mir-radjazzjoni li għandhom jittiehdu;
 - (c) il-proċeduri u l-prekawzjonijiet għall-protezzjoni mir-radjazzjoni marbuta mal-kondizzjonijiet operazzjonali u tax-xogħol kemm tal-prattika inġenerali kif ukoll ta' kull tip ta' post tax-xogħol jew xogħol fejn jistgħu jkunu assen-jati;
 - (d) il-partijiet rilevanti tal-pjanijiet u l-proċeduri ta' reazzjoni għall-emergenza;
 - (e) l-importanza tal-konformità mar-rekwiżiti tekniċi, mediċi u amministrattivi.

Fil-każ ta' haddiema esterni, min ihaddimhom għandu jiżgura li tkun ipprovduta l-informazzjoni mitluba fil-punti (a), (b) u (e).

2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza jew, fil-każ ta' haddiema esterni, min ihaddimhom, jinfurmaw lill-haddiema esposti dwar l-importanza ta' dikjarazzjoni bikrija ta' tqala minhabba r-riskji tal-esponiment għat-tarbija mhux imwiġda.

3. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza jew, fil-każ ta' haddiema esterni, min ihaddimhom, jinfurmaw lill-haddiema esposti dwar l-importanza li jhabbru l-intenzjoni li jreddgħu darbija minhabba r-riskji tal-esponiment għal trabi mreda' wara t-teħid ta' radjonuklidi jew kontaminazzjoni tal-ġisem.

4. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza jew, fil-każ ta' haddiema esterni, min ihaddimhom, jipprovdi programmi xierqa ta' taħriġ u informazzjoni dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni għall-haddiema esposti.

5. Minbarra l-informazzjoni u t-taħriġ fil-qasam tal-protezzjoni mir-radjazzjoni kif speċifikat fil-paragrafi 1, 2, 3 u 4, L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza responsabbli għal sorsi ssiġillati ta' attività għolja għandha tiżgura li tali taħriġ jinkludi rekwiżiti speċifiċi għall-ġestjoni sikura u l-kontroll tas-sorsi ssiġillati ta' attività għolja sabiex il-haddiema rilevanti jkunu ppreparati b'mod adegwat għal kull avveniment li jaffettwa l-protezzjoni mir-radjazzjoni. L-informazzjoni u t-taħriġ għandhom jagħmlu enfasi partikolari fuq ir-rekwiżiti meħtieġa tas-sikurezza u għandhom jinkludu informazzjoni speċifika dwar il-konsegwenzi possibbli tat-telf tal-kontroll adegwat fuq is-sorsi ssiġillati ta' attività għolja.

Artikolu 16

Informazzjoni u tahrig lil haddiema li jistghu jkunu esposti ghal sorsi orfni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ġesturi tal-istallazzjonijiet fejn l-aktar hu probabbli li jinsabu jew jiġu pproċessati sorsi orfni, inkluż siti kbar fejn jintrema r-ruttam tal-metall u f'impjanti ewlenin tar-riċiklaġġ tar-ruttam tal-metall, u f'punti ta' tranżitu nodali sinifikanti, ikunu mgħarrfa bil-possibbiltà li jsibu ruhhom fil-preżenza ta' sors.

2. L-Istati Membri għandhom iheggu lill-ġesturi tal-istallazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 biex jiżguraw li fejn il-haddiema fl-istallazzjoni tagħhom jistghu jsibu ruhhom fil-preżenza ta' sors, huma:

- (a) jingħataw pariri u tahrig fl-individwazzjoni viżiva tas-sorsi u l-kontenituri tagħhom;
- (b) jiġu infurmati bil-fatti bażiċi dwar ir-radjazzjoni jonizzanti u l-effetti tagħha;
- (c) jiġu infurmati u mharrġa dwar l-azzjonijiet li għandhom jittiehdu fuq il-post fil-każ ta' individwazzjoni jew is-suspett ta' individwazzjoni ta' sors.

Artikolu 17

Informazzjoni u tahrig minn qabel għall-haddiema tal-emergenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li haddiema ta' emergenza identifikati fi pjan ta' reazzjoni jew f'sistema ta' ġestjoni ta' emergenza jingħataw informazzjoni adegwata u aġġornata b'mod regolari dwar ir-riskji għas-saħħa li jista' jinvolvi l-intervent tagħhom u dwar il-miżuri ta' prekawzjoni li għandhom jittiehdu f'każ bħal dan. Din l-informazzjoni għandha tikkunsidra l-firxa tal-emergenzi potenzjali u t-tip ta' intervent.

2. Hekk kif isseħħ emergenza, l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi ssupplimentata kif mehtieg, b'kont meħud ta' ċirkostanzi speċifiċi.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impriza jew l-organizzazzjoni responsabbli għall-protezzjoni tal-haddiema tal-emergenza tipprovdi tahrig xieraq lill-haddiema tal-emergenza msemmija fil-paragrafu 1 kif previst fis-sistema ta' ġestjoni tal-emergenzi speċifikata fl-Artikolu 97. Fejn ikun xieraq, dan it-tahrig għandu jinkludi eżerċizzji prattiċi.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, minbarra t-tahrig ta' reazzjoni għall-emergenzi msemmi fil-paragrafu 3, l-impriza jew l-organizzazzjoni responsabbli għall-protezzjoni tal-haddiema ta' emergenza tipprovdi lil dawn il-haddiema b'tahrig u informazzjoni adatti dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

Artikolu 18

Edukazzjoni, informazzjoni u tahrig fil-qasam tal-esponiment mediku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-prattikanti u l-individwi involuti fl-aspetti prattiċi tal-proċeduri radjoloġiċi mediċi jkollhom edukazzjoni, informazzjoni u tahrig teoriku u prattiku adegwati għall-fini tal-prattiki radjoloġiċi mediċi, kif ukoll il-kompetenza rilevanti fil-protezzjoni mir-radjazzjoni.

Għal dan il-ghan l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu stabbiliti kurrikuli adatti u għandhom jirrikonossu d-diplomi, iċ-ċertifikati jew il-kwalifiki formali korrispondenti.

2. L-individwi li jkunu qegħdin jagħmlu programmi rilevanti ta' tahrig jistghu jippartecipaw f'aspetti prattiċi tal-proċeduri radjoloġiċi mediċi kif stabbilit fl-Artikolu 57(2).

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jingħataw edukazzjoni u tahrig kontinwi wara l-kwalifika u, fil-każ speċjali tal-użu kliniku ta' tekniki godda, li jingħataw tahrig dwar dawn it-tekniki u r-rekwiżiti rilevanti dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

4. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-introduzzjoni ta' kors fuq il-protezzjoni mir-radjazzjoni fil-kurrikulu bażiku tal-iskejjel tal-mediċina u d-dentistrija.

KAPITOLU V

ĠUSTIFIKAZZJONI U KONTROLL REGULATORJU TAL-PRATTIKI

TAQSIMA 1

Ġustifikazzjoni u prohibition tal-prattiki

Artikolu 19

Ġustifikazzjoni tal-prattiki

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tipi jew klassijiet godda ta' prattiki li jirriżultaw f'esponiment għar-radjazzjoni jonizzanti jiġu ġustifikati qabel ma jkunu adottati.

2. L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw ir-reviżjoni tal-klassijiet jew it-tipi eżistenti ta' prattika, fir-rigward ta' jekk humiex ġustifikati, kull meta jkun hemm evidenza ġdida u importanti li tittratta l-effikaċja jew il-konsegwenzi potenzjali tagħhom jew informazzjoni ġdida u importanti dwar tekniki u teknoloġiji oħra.

3. Il-prattiki li jinvolvu esponimenti okkupazzjonali u tal-pubbliku għandhom ikunu ġustifikati bħala klassi jew tip ta' prattika, b'kont meħud taż-żewġ kategoriji ta' esponimenti.

4. Il-prattiki li jinvolvu esponiment mediku għandhom ikunu ġustifikati kemm bħala klassi jew tip ta' prattika, b'kont meħud tal-esponimenti mediċi u, fejn ikun rilevanti, daww okkupazzjonali u tal-pubbliku assoċjati, kif ukoll fuq il-livell ta' kull esponiment mediku individwali kif speċifikat fl-Artikolu 55.

Artikolu 20

Prattiki li jinvolvu prodotti għall-konsumatur

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li kull impriża, li jkollha intenzjoni timmanifattura jew timporta prodott li aktarx ikun intenzjonat biex jintuża għal klassi ġdida jew tip ġdid ta' Prattika, għandha tippovdi lill-awtorità kompetenti l-informazzjoni kollha rilevanti, inkluża dik elenkata fl-Anness IV, Taqsima A, sabiex dan jippermetti l-implimentazzjoni tar-rekwiżit ta' ġustifikazzjoni fl-Artikolu 19(1).

2. Abbażi ta' valutazzjoni ta' din l-informazzjoni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti, kif deskritt fl-Anness IV, Taqsima B, jiddeċiedu jekk l-użu intenzjonat tal-prodott għall-konsumatur ikunx ġustifikat.

3. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti li tkun irċeviet informazzjoni f'konformità ma' dak il-paragrafu tgharraf lill-punt ta' kuntatt għall-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri l-oħra b'dan, u, fuq talba, bid-deċizzjoni tagħha u l-bażi għal dik id-deċizzjoni.

4 L-Istati Membri għandhom jipprojbixxu l-bejgħ ta' prodott għall-konsumatur jew it-tqegħid tagħhom għad-dispożizzjoni tal-pubbliku jekk l-użu intenzjonat tagħhom ma jkunx ġustifikat jew l-użu tagħhom ma jissodisfax il-kriterji għal eżenzjoni minn notifika skont l-Artikolu 26.

Artikolu 21

Projbizzjoni ta' prattiki

1. L-Istati Membri għandhom jipprojbixxu ż-żieda intenzjonata ta' sustanzi radjuattivi fil-produzzjoni ta' oġġetti tal-ikel, għalf għall-annimali, u kozmetiċi, u għandhom jipprojbixxu l-importazzjoni jew l-esportazzjoni ta' prodott bħal dawn.

2. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 1999/2/KE, il-prattiki li jinvolvu l-attivazzjoni ta' materjal li jirriżulta f'żieda f'attività fi prodott għall-konsumatur, li fiż-żmien tat-tqegħid fis-suq ma tistax tiġi injorata mil-lat tal-protezzjoni mir-radjazzjoni, għandhom jitqiesu bħala mhux ġustifikati. Madankollu, l-awtorità kompetenti tista' tevalwa t-tipi speċifiċi ta' prattiki f'din il-klassi fir-rigward tal-ġustifikazzjoni tagħhom.

3. L-Istati Membri għandhom jipprojbixxu ż-żieda intenzjonata ta' sustanzi radjuattivi fil-produzzjoni ta' oġġetti tal-ikel, għalf għall-annimali, u kozmetiċi, u għandhom jipprojbixxu l-importazzjoni jew l-esportazzjoni ta' prodott bħal dawn.

4. L-Istati Membri għandhom jipprojbixxu l-prattiki li jinvolvu l-attivazzjoni ta' materjali użati f'ġugarelli u ornamenti personali, li jirriżultaw, fil-mument tat-tqegħid fis-suq jew tal-manifattura tal-prodotti, f'żieda tal-attività li ma tistax tiġi injorata mil-lat ta' protezzjoni mir-radjazzjoni, u għandhom jipprojbixxu l-importazzjoni jew l-esportazzjoni ta' prodott jew materjali bħal dawn.

Artikolu 22

Prattiki li jinvolvu l-esponiment intenzjonali tal-bnedmin għal finijiet ta' teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-identifikazzjoni ta' prattiki li jinvolvu esponiment għal teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku, b'kont meħud b'mod partikolari tal-prattiki inklużi fl-Anness V.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tingħata attenzjoni speċjali lill-ġustifikazzjoni ta' prattiki li jinvolvu esponiment għal teħid tal-immaġini għal skop mhux mediku, b'mod partikolari:

(a) it-tipi kollha ta' prattiki li jinvolvu l-esponiment għal teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku, għandhom jiġu ġustifikati qabel ma jiġu aċċettati b'mod ġenerali;

(b) kull applikazzjoni partikolari ta' tip ta' Prattika aċċettata b'mod ġenerali għandha tkun ġustifikata;

(c) il-proċeduri kollha ta' esponiment individwali għal teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku li jużaw tagħmir radjoloġiku mediku għandhom jiġu ġġustifikati minn qabel, waqt li jitqiesu l-għanijiet speċifiċi tal-proċedura u l-karatteristiċi tal-individwu involut;

(d) il-ġustifikazzjoni ġenerali u partikolari tal-prattiki li jinvolvu esponiment għat-teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku, kif speċifikat fil-punti (a) u (b), tista' tkun soġġetta għal rieżami;

(e) iċ-ċirkostanzi li jagħtu lok għal esponimenti għal teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku, mingħajr ġustifikazzjoni individwali ta' kull esponiment, għandhom ikunu soġġetti għal rieżami regolari.

3. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw prattiki ġustifikati li jinvolvu esponiment għal teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku bl-użu ta' tagħmir radjoloġiku mediku mir-rekwiżit għal restrizzjonijiet tad-doża f'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 6(1) u mil-limiti tad-doża stabbiliti fl-Artikolu 12.

4. Meta Stat Membru jkun iddeċieda li Prattika partikolari li tinvolvi esponiment għal teħid tal-immaġini għal skop mhux mediku tkun ġustifikata, huwa għandu jiżgura li:

(a) il-prattika hija soġġetta għal awtorizzazzjoni;

(b) ir-rekwiżiti għall-prattika, inklużi l-kriterji għall-implimentazzjoni individwali, ikunu stabbiliti mill-awtorità kompetenti, f'kooperazzjoni ma' korpi u soċjetajiet xjentifiċi mediċi oħra rilevanti, kif adatt;

(c) għal proċeduri li jużaw tagħmir radjoloġiku mediku

(i) jiġu applikati rekwiżiti rilevanti identifikati għal esponiment mediku kif stabbilit fil-Kapitolu VII, inklużi dawk għal tagħmir, ottimizazzjoni, responsabbiltajiet, taħriġ u protezzjoni speċjali matul it-tqala u l-involviment adatt tal-esperti tal-fiżika medika;

- (ii) fejn adatt, jitpoġġew fis-sehh protokollu speċifiċi, konsistenti mal-oġġettiv tal-esponiment u mal-kwalità tal-immaġini mehtieġa;
- (iii) fejn ikun prattikabbli, jitpoġġew fis-sehh livelli ta' referenza dijanjostiċi speċifiċi;
- (d) għal proċeduri li ma jużawx tagħmir radjologiku mediku, ir-restrizzjonijiet tad-doża jkunu sostanzjalment 'l isfel mil-limitu tad-doża għall-membri tal-pubbliku;
- (e) tiġi pprovduta informazzjoni lill-individwu li se jkun espost u jifittex kunsens minnu, hlief għal każijiet fejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi jistgħu jipproċedu mingħajr il-kunsens tal-individwu f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali;

TAQSIMA 2

Kontroll regolatorju

Artikolu 23

Identifikazzjoni ta' prattiki li jinvolvu materjal radjuattiv li jinstab fin-natura

L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-identifikazzjoni tal-klassijiet jew it-tipi ta' prattika li jinvolvu materjal radjuattiv naturali u li jwasslu għal esponiment tal-haddiema jew ta' membri tal-pubbliku li ma jistax jiġi injorat mil-lat ta' protezzjoni mir-radjazzjoni. Tali identifikazzjoni għandha titwettagħ b'mezzi adatti filwaqt li jitqiesu s-setturi industrijali elenkati fl-Anness VI.

Artikolu 24

Approċċ gradat għall-kontroll regolatorju

1. L-Istati Membri għandhom jesigħu li l-prattiki jkunu soġġetti għal kontroll regolatorju għall-fini tal-protezzjoni mir-radjazzjoni, permezz ta' notifika, awtorizzazzjoni u spezzjonijiet adatti, b'mod proporzjonali mad-daqs u l-probabbiltà ta' esponimenti li jirriżultaw mill-prattika, u b'mod proporzjonali mal-impatt li l-kontroll regolatorju jista' jkollu fit-tnaqqis ta' tali esponimenti jew fit-titjib tas-sikurezza radjologika.
2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 27 u 28, fejn adatt, u f'konformità mal-kriterji tal-eżenzjoni ġenerali li jinsabu fl-Anness VII, il-kontroll regolatorju jista' jkun limitat għal notifika u għal frekwenza adatta ta' spezzjonijiet. Għal dan il-ghan, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu eżenzjonijiet ġenerali jew jippermettu lill-awtorità kompetenti tiddeċiedi li teżenta prattiki notifikati mir-rekwiżit ta' awtorizzazzjoni abbażi tal-kriterji ġenerali speċifikati fl-Anness VII; fil-każ ta' ammonti moderati ta' materjal, kif speċifikat mill-Istati Membri, il-valuri ta' konċentrazzjoni tal-attività mogħtija fl-Anness VII, it-tieni kolonna tat-Tabella B, jistgħu jintużaw għal dan il-ghan.
3. Il-prattiki notifikati li ma jkunux eżentati mill-awtorizzazzjoni għandhom ikunu soġġetti għal kontroll regolatorju permezz ta' registrazzjoni jew għoti ta' licenzja.

Artikolu 25

Notifika

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tkun mehtieġa notifika għall-prattiki ġustifikati kollha, inklużi daww identifikati skont l-Artikolu 23. In-notifika għandha ssir qabel ma tibda l-prattika jew, għal prattiki eżistenti, malajr kemm jista' jkun ladarba dan ir-rekwiżit ikun applikabbli. Għall-prattiki soġġetti għal notifika, l-Istati Membri għandhom jispeċifikaw l-informazzjoni li trid tingħata flimkien man-notifika. Meta tiġi ppreżentata applikazzjoni għal awtorizzazzjoni, mhix mehtieġa notifika separata.

Il-prattiki jistgħu jiġu eżentati min-notifika, kif speċifikat fl-Artikolu 26.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tkun mehtieġa notifika għall-postijiet tax-xogħol speċifikati fl-Artikolu 54(3), u għal sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti li huma ġestiti bħala sitwazzjoni ta' esponiment ippjanat, kif speċifikat fl-Artikolu 100(3).

3. Minkejja l-kriterji tal-eżenzjoni stabbiliti fl-Artikolu 26, f'sitwazzjonijiet identifikati mill-Istati Membri fejn ikun hemm thassib li prattika identifikata skont l-Artikolu 23 tista' twassal għall-preżenza ta' radjonukliidi naturali fl-ilma li jistgħu jaffettwaw il-kwalità tal-provvisti tal-ilma għax-xorb jew jaffettwaw kwalunkwe mogħdija oħra ta' esponiment, b'mod li jkunu ta' thassib mil-lat ta' protezzjoni mir-radjazzjoni, l-awtorità kompetenti tista' tesigħi li l-prattika tkun soġġetta għal notifika.

4. Attivitàjiet tal-bniedem li jinvolvu materjali kontaminati b'radjuattività li jirriżultaw minn rilaxxi awtorizzati jew materjali approvati f'konformità mal-Artikolu 30 ma għandhomx jiġu ġestiti bħala sitwazzjoni ta' esponiment ippjanat u, għaldaqstant, ma jehtieġx li jiġu notifikati.

Artikolu 26

Eżenzjoni min-notifika

1. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li mhux mehtieġ li jiġu notifikati prattiki ġustifikati li jinvolvu dan li ġej:
- (a) materjali radjuattivi fejn il-kwantitajiet tal-attività involuta ma jaqbbux, fit-total, il-valuri ta' eżenzjoni stabbiliti fit-Tabella B, il-kolonna 3, tal-Anness VII, jew valuri oghla li, għal applikazzjonijiet speċifiċi, jiġu approvati mill-awtorità kompetenti u jissodisfaw l-eżenzjoni ġenerali u l-kriterji tal-approvazzjoni stabbiliti fl-Anness VII; jew
- (b) mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 25(4), materjali radjuattivi fejn il-koncentrazzjonijiet tal-attività ma jaqbbux il-valuri ta' eżenzjoni stabbiliti fit-Tabella A tal-Anness VII, jew valuri oghla li, għal applikazzjonijiet speċifiċi, jiġu approvati mill-awtorità kompetenti u jissodisfaw l-eżenzjoni ġenerali u l-kriterji tal-approvazzjoni stabbiliti fl-Anness VII; jew

- (c) apparat li fih sors issigillat, bil-kondizzjoni li:
- (i) l-apparat ikun ta' tip approvat mill-awtorità kompetenti;
 - (ii) l-apparat, f'kondizzjonijiet normali tat-thaddim, ma jikkawżax rata ta' doża ta' iżjed minn $1 \mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$ f'distanza ta' 0.1 m minn kwalunkwe wiċċ aċċessibbli; u
 - (iii) l-awtorità kompetenti tkun speċifikat il-kondizzjonijiet għar-riċiklaġġ jew ir-rimi; jew
- (d) kwalunkwe apparat elettriku bil-kondizzjoni li:
- (i) ikun tubu katodiku mahsub sabiex jintwerew immaġini viżivi, jew apparat elettriku iehor li jopera b'differenza ta' potenzjal li ma taqbiżx it-30 kilovolt (kV), jew ikun ta' tip approvat mill-awtorità kompetenti; u
 - (ii) f'kondizzjonijiet normali tat-thaddim, ma jikkawżax rata ta' doża ta' iżjed minn $1 \mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$ f'distanza ta' 0.1 m minn kwalunkwe wiċċ aċċessibbli.

2. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw tipi speċifiċi ta' Prattiki mir-rekwiżit tan-notifika soġġett għal konformità mal-kriterji generali għal eżenzjoni stabbiliti fil-punt 3 tal-Anness VII, abbażi ta' valutazzjoni li turi li dik l-eżenzjoni hi l-aħjar għażla.

Artikolu 27

Reġistrazzjoni jew għoti ta' liċenzja

1. L-Istati Membri għandhom jesigū r-reġistrazzjoni jew l-ghoti ta' liċenzja għall-prattiki li ġejjin:
- (a) it-thaddim ta' ġeneraturi jew aċċeleraturi tar-radjażzjoni jew sorsi radjuattivi għal esponimenti mediċi jew għal finijiet ta' tehid ta' immaġini għal skop mhux mediku;
 - (b) it-thaddim ta' ġeneraturi jew aċċeleraturi tar-radjażzjoni, minbarra mikroskopji tal-elettron, jew sorsi radjuattivi għal finijiet mhux koperti mill-punt (a).
2. L-Istati Membri jistgħu jesigū reġistrazzjoni jew għoti ta' liċenzja għal tipi ta' Prattiki ohra.
3. Id-deċiżjoni regolatorja biex jiġu ppreżentati tipi ta' Prattiki għal reġistrazzjoni jew għoti ta' liċenzja tista' tkun ibbażata fuq esperjenza regolatorja, filwaqt li jittiehed kont tad-daqs ta' doži mistennija jew potenzjali, kif ukoll tal-kumplexità tal-prattika.

Artikolu 28

Għoti ta' liċenzja

L-Istati Membri għandhom jesigū l-ghoti ta' liċenzja għall-prattiki li ġejjin:

- (a) l-ghoti intenzjonali ta' sustanzi radjuattivi lil persuni u, safejn hi kkonċernata l-protezzjoni tal-bniedem mir-radjażzjoni, lill-annimali għall-fini ta' dijanjosi, trattament jew riċerka mediċi jew veterinarji;

- (b) it-thaddim u d-dekummissjonar ta' kwalunkwe faċilità nukleari u l-esplotazzjoni u l-gheluq ta' minjieri tal-uranju;
- (c) iż-żieda intenzjonali ta' sustanzi radjuattivi fil-produttjoni jew il-manifattura ta' prodotti għall-konsumatur jew prodotti ohra, inklużi prodotti mediċi, u l-importazzjoni ta' tali prodotti;
- (d) kull Prattika li tinvolvi sors issigillat ta' attività għolja;
- (e) it-thaddim, dekummissjonar u għeluq ta' kwalunkwe faċilità għall-ħżin għal perjodu twil jew għar-rimi ta' skart radjuattiv, inkluż faċilitajiet ta' ġestjoni tal-iskart radjuattiv għal dan l-iskop;
- (f) Prattiki li jarmu fl-ambjent ammonti sinifikanti ta' materjal radjuattiv ma' effluwent li jingarr fl-arja jew likwidu.

Artikolu 29

Proċedura ta' awtorizzazzjoni

1. Għall-finijiet ta' awtorizzazzjoni, l-Istati Membri għandhom jesigū l-ghoti ta' informazzjoni rilevanti għall-protezzjoni mir-radjażzjoni li jkun proporzjonat għan-natura tal-prattika u r-riskji radjoloġiċi involuti.
2. Fil-każ tal-ghoti ta' liċenzja u meta jiddeterminaw liema informazzjoni għandha tingħata f'konformità mal-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jiehdu kont tal-lista indikattiva fl-Anness IX.
3. Il-liċenzja għandha tinkludi, kif ikun adatt, kondizzjonijiet speċifiċi u referenza għar-rekwiżiti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali sabiex ikun żgurat li l-elementi tal-liċenzja jkunu jistgħu jiġu infurzati legalment, u jkunu imposti restrizzjonijiet adatti fuq il-limiti operattivi u fuq il-kondizzjonijiet tat-thaddim. Il-leġiżlazzjoni nazzjonali jew il-kondizzjonijiet speċifiċi għandhom jesigū wkoll, meta jkun adatt, l-implimentazzjoni formali u dokumentata tal-prinċipju tal-ottimizzazzjoni.
4. Fejn ikun applikabbli, il-leġiżlazzjoni nazzjonali jew il-liċenzja għandha tinkludi l-kondizzjonijiet dwar il-hruġ ta' effluwent radjuattiv, f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-Kapitolu VIII għall-awtorizzazzjoni tar-rilaxx ta' effluwent radjuattiv fl-ambjent.

Artikolu 30

Eżenzjoni mill-kontroll regolatorju

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-rimi, ir-riċiklaġġ jew l-użu mill-gdid ta' materjali radjuattivi li jirriżultaw minn kwalunkwe Prattika awtorizzata huma soġġetti għal awtorizzazzjoni.

2. Il-materjali għar-rimi, ir-riċiklaġġ jew l-użu mill-ġdid jistgħu jinhelsu mill-kontroll regolatorju bil-kondizzjoni li l-konċentrazzjonijiet tal-attività:

(a) għall-materjal solidu ma jkunux iżjed mil-livell ta' approvazzjoni mogħtija fit-Tabella A tal-Anness VII; jew

(b) jikkonformaw ma' livelli ta' approvazzjoni speċifiċi u rekwiżiti assoċjati għal materjali speċifiċi jew għal materjali li joriġinaw minn tipi speċifiċi ta' Prattika; dawn il-livelli ta' approvazzjoni speċifiċi għandhom jiġu stabbiliti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali jew mill-awtorità kompetenti nazzjonali, isegwu l-kriterji ġenerali għall-eżenzjoni u l-approvazzjoni mogħtija fl-Anness VII, u jiehdu kont tal-gwida teknika pprovduta mill-Komunità.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li għall-approvazzjoni ta' materjali li fihom radjonuklidi li jinstabu fin-natura, meta dawn jirriżultaw minn prattiki awtorizzati fejn jiġu pproċessati radjonuklidi naturali għall-proprietajiet radjuattivi, fissili jew fertili tagħhom, il-livelli ta' awtorizzazzjoni jikkonformaw mal-kriterji tad-doża għall-approvazzjoni ta' materjali li fihom radjonuklidi artifiċjali.

4. L-Istati Membri ma għandhomx jippermettu d-dilwizzjoni intenzjonata ta' materjali radjuattivi bil-ghan li jinhelsu mill-kontroll regolatorju. It-tahlit ta' materjali li jsir f'operazzjonijiet normali li ma għandhomx x'jaqsmu mar-radjuattività mhux soġġett għal din il-projbizzjoni. L-Awtorità Kompetenti tista' tawtorizza, f'ċirkostanzi speċifiċi, it-tahlit ta' materjali radjuattivi u mhux radjuattivi għall-finijiet ta' użu mill-ġdid jew riċiklaġġ.

KAPITOLU VI

ESPONIMENTI OKKUPAZZJONALI

Artikolu 31

Responsabbiltajiet

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impriza tkun responsabbli għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tal-arranġamenti għall-protezzjoni tal-haddiema esposti mir-radjazzjoni.

2. Fil-każ ta' haddiema esterni, ir-responsabbiltajiet tal-impriza u tal-impjegatur ta' haddiema esterni huma stipulati fl-Artikolu 51.

3. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1 u 2, l-Istati Membri għandhom jiehdu hsieb li jkun hemm allokazzi joni ċara tar-responsabbiltajiet għall-protezzjoni tal-haddiema fi kwalunkwe sitwazzjoni ta' esponiment, lil impriza, persuna li thaddem jew kwalunkwe organizzazzjoni ohra, b'mod partikolari għall-protezzjoni ta':

(a) haddiema tal-emergenza;

(b) haddiema involuti fir-rimedju ta' art, bini u kostruzzjonijiet ohrajn ikkontaminati;

(c) haddiema esposti għar-radon fuq ix-xogħol, fis-sitwazzjoni speċifikata fl-Artikolu 54(3).

Dan għandu japplika wkoll għall-protezzjoni ta' individwi li jahdmu għal rashom u individwi li jahdmu fuq bażi volontarja.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li dawk li jhaddmu jkollhom aċċess għal informazzjoni dwar l-esponiment possibbli tal-impjegati tagħhom li jkunu taħt ir-responsabbiltà ta' impriza ohra jew persuna ohra li thaddem.

Artikolu 32

Protezzjoni operazzjonali tal-haddiema esposti

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-protezzjoni operazzjonali tal-haddiema esposti tkun ibbażata, f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' din id-Direttiva, fuq:

(a) evalwazzjoni minn qabel biex ikunu identifikati n-natura u d-daqs tar-riskju radjologiku għall-haddiema esposti;

(b) ottimizzazzjoni tal-protezzjoni mir-radjazzjoni fil-kondizzjonijiet kollha tax-xogħol, inklużi l-esponimenti okkupazzjonali konsegwenti għal prattiki li jinvolvu esponimenti mediċi;

(c) klassifikazzjoni tal-haddiema esposti f'kategoriji differenti;

(d) miżuri ta' kontroll u monitoraġġ relatati mal-oqsma u l-kondizzjonijiet tax-xogħol differenti, inkluż, fejn meħtieġ, il-monitoraġġ individwali;

(e) sorveljanza medika;

(f) edukazzjoni u tħriġ.

Artikolu 33

Protezzjoni operazzjonali ta' apprendisti u studenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kondizzjonijiet ta' esponiment u protezzjoni operazzjonali ta' apprendisti u studenti ta' età ta' 18-il sena jew aktar imsemmija fl-Artikolu 11(1) ikunu ekwivalenti għal dawk ta' haddiema esposti tal-kategorija A jew B kif ikun adatt.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kondizzjonijiet ta' esponiment u protezzjoni operazzjonali ta' apprendisti u studenti ta' età bejn 16 u 18-il sena msemija fl-Artikolu 11(2) ikunu ekwivalenti għal dawk ta' haddiema esposti tal-kategorija B.

Artikolu 34

Konsultazzjonijiet ma' esperti dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni

L-Istati Membri għandhom jesigu li l-imprizi jistaqsu għall-parir ta' esperti dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni fl-oqsma ta' kompetenza msemija fl-Artikolu 82, fir-rigward tal-punti li ġejjin li huma rilevanti għall-prattika:

(a) l-eżami u l-ittestjar ta' apparati protettivi u strumenti tal-kejl;

- (b) l-eżami kritiku minn qabel tal-pjanijiet għall-installazzjonijiet mill-perspettiva tal-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (c) l-aċċettazzjoni fis-servizz ta' sorsi ta' radjazzjoni ġodda jew modifikati mill-perspettiva tal-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (d) il-kontroll regolari tal-effikaċja tal-apparat u t-tekniki ta' protezzjoni;
- (e) il-kalibrazzjoni regolari tal-istrumenti tal-kejl u kontroll regolari li huma tajbin għas-servizz u li qed jintużaw sewwa.

Artikolu 35

Arranġamenti fuq il-postijiet tax-xogħol

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li għall-finijiet ta' protezzjoni mir-radjazzjoni, isiru arranġamenti fir-rigward tal-postijiet tax-xogħol kollha fejn il-haddiema jistgħu jirċievu esponent ta' iżjed minn doża effettiva ta' 1 mSv kull sena jew doża ekwivalenti ta' 15 mSv kull sena għal-lenti tal-ġajm jew ta' 50 mSv kull sena għall-ġilda u l-estremijiet.

Arranġamenti bħal dawn għandhom ikunu adatti għan-natura tal-installazzjonijiet u s-sorsi u għad-daqs u n-natura tar-riskji.

2. Għall-postijiet tax-xogħol speċifikati fl-Artikolu 54(3), u fejn l-esponent tal-haddiema aktarx ikun iżjed mid-doża effettiva ta' 6 mSv kull sena jew mill-valur korrispondenti ta' esponent għar-radon integrat fuq iż-żmien iddeterminat mill-Istat Membru, dawn għandhom ikunu ġestiti bħala sitwazzjoni ta' esponent ippjanat u l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw liema rekwiżiti mogħtija f'dan il-Kapitolu huma adatti. Għall-postijiet tax-xogħol speċifikati fl-Artikolu 54(3), u fejn id-doża effettiva għall-haddiema tkun ta' 6 mSv kull sena jew inqas, jew l-esponent ikun inqas minn valur korrispondenti ta' esponent għar-radon integrat fuq iż-żmien, l-awtorità kompetenti għandha tesigi li l-esponenti jibqgħu taħt sorveljanza.

3. Għal impriża li topera inġenji tal-ajru fejn id-doża effettiva għall-ekwipaġġ mir-radjazzjoni kożmika x'aktarx taqbeż 6 mSv fis-sena, għandhom japplikaw ir-rekwiżiti rilevanti stabbiliti f'dan il-Kapitolu, waqt li jitqiesu l-karatteristiċi speċifiċi għal din is-sitwazzjoni ta' esponent. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fejn id-doża effettiva għall-ekwipaġġ aktarx tkun oghla minn 1 mSv kull sena, l-awtorità kompetenti tesigi li l-impriża tiehu miżuri xierqa, b'mod partikolari:

- (a) biex tivvaluta l-esponent tal-ekwipaġġ ikkonċernat;
- (b) biex jitqies l-esponent ivvalutat meta jkun qed jiġu organizzati l-iskedi tax-xogħol bil-ghan li jitnaqqsu d-dozi ta' ekwipaġġ li jkun espost hafna;
- (c) biex il-haddiema kkonċernati jkun informati bir-riskji għas-saħha li jinvolvi xogħolhom u bid-doża individwali tagħhom.

- (d) biex jiġi applikat l-Artikolu 10(1) għall-membri nisa tqal tal-ekwipaġġ.

Artikolu 36

Klassifikazzjoni tal-postijiet tax-xogħol

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-arranġamenti fil-postijiet tax-xogħol jinkludu klassifikazzjoni f'żoni differenti, fejn ikun adatt, abbażi ta' valutazzjoni tad-dozi annwali mistennija u l-probabbiltà u d-daqs tal-esponenti potenzjali.

2. Għandha ssir distinzjoni bejn iż-żoni kkontrollati u ż-żoni sorveljati. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti tistabbilixxi gwida dwar il-klassifikazzjoni taż-żoni kkontrollati u taż-żoni sorveljati fir-rigward ta' ċirkostanzi partikolari.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impriża żżomm taħt eżami l-kondizzjonijiet tax-xogħol fiż-żoni kkontrollati u f'dawk sorveljati.

Artikolu 37

Żoni kkontrollati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-rekwiżiti minimi għal żona kkontrollata jkun dawn li ġejjin:

(a) Iż-żona kontrollata għandha tkun iddelinjata u l-aċċess għaliha għandu jkun ristrett għal individwi li jkun rċevew struzzjonijiet xierqa u għandha tkun ikkontrollata skont il-proċeduri bil-miktub ipprovduti mill-impriża. Fejn ikun hemm riskju sinifikanti tat-tixrid ta' kontaminazzjoni radju-attiva, għandhom isiru arranġamenti speċifiċi, inkluż għall-aċċess u l-hruġ ta' individwi u ta' oġġetti u għall-monitoraġġ tal-kontaminazzjoni fiż-żona kontrollata u, fejn ikun adatt, fiż-żona li tmiss magħha.

(b) Filwaqt li jitqiesu n-natura u l-firxa tar-riskji radjoloġiċi fiż-żona kkontrollata, għandha tiġi organizzata sorveljanza radjoloġika tal-post tax-xogħol skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 39.

(c) Għandhom jintwerew sinjali li jindikaw it-tip ta' żona, in-natura tas-sorsi u r-riskji inerenti tagħhom.

(d) Għandhom jiġu stabbiliti struzzjonijiet tax-xogħol adatti għar-riskju radjoloġiku assoċjat mas-sorsi u l-operazzjonijiet involuti.

(e) Il-haddiem għandu jirċievi taħriġ speċifiku rigward il-karatteristiċi tal-post tax-xogħol u tal-attivitàjiet.

(f) Il-haddiem għandu jingħata t-tagħmir protettiv personali xieraq.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impriza tkun responsabbli għall-implimentazzjoni ta' dawn id-dmirijiet waqt li jiehdu kont tal-pariri mogħtija mill-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

Artikolu 38

Żoni sorveljati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-reqwiżiti għal żona sorveljata jkunu dawn li ġejjin:

- (a) filwaqt li jitqiesu n-natura u l-firxa tar-riskji radjoloġiċi fiż-żona sorveljata, għandha tiġi organizzata sorveljanza radjoloġika tal-post tax-xogħol skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 39;
- (b) jekk ikun adatt, għandhom jintwerew sinjali li jindikaw it-tip ta' żona, in-natura tas-sorsi u r-riskji inerenti tagħhom;
- (c) jekk ikun adatt, għandhom jiġu stabbiliti struzzjonijiet tax-xogħol adatti għar-riskju radjoloġiku assoċjat mas-sorsi u l-operazzjonijiet involuti.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impriza tkun responsabbli għall-implimentazzjoni ta' dawn id-dmirijiet waqt li jiehdu kont tal-pariri mogħtija mill-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

Artikolu 39

Sorveljanza radjoloġika tal-post tax-xogħol

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sorveljanza radjoloġika tal-post tax-xogħol imsemmija fil-punt (b) tal-Artikoli 37(1) u l-punt (a) tal-Artikolu 38(1) tkun tinkludi, fejn ikun adatt:

- (a) il-kejl tar-rati tad-doża esterna, li jindikaw in-natura u l-kwalità tar-radjazzjoni inkwistjoni;
- (b) il-kejl tal-konċentrazzjoni tal-attività fl-arja u d-densità tal-wiċċ tar-radjonukliidi kontaminanti, li jindika n-natura tagħhom u l-istati fiżiċi u kimiċi tagħhom.

2. Ir-riżultati ta' dan il-kejl għandhom jiġu rreġistrati u għandhom jintużaw, jekk meħtieġ, biex ikunu stmati d-dożi individwali, kif previst fl-Artikolu 41.

Artikolu 40

Kategorizzazzjoni tal-haddiema esposti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li għall-finijiet ta' monitoraġġ u sorveljanza, issir distinzjoni bejn żewġ kategoriji ta' haddiema esposti:

- (a) kategorija A: daww il-haddiema esposti li x'aktarx jirċievu doża effettiva akbar minn 6 mSv kull sena jew doża ekwivalenti akbar minn 15 mSv kull sena għal-lenti tal-ghajn jew akbar minn 150 mSv kull sena għal-gilda u l-estremijiet;

(b) kategorija B: daww il-haddiema esposti li mhumieks klassifikati bħala haddiema tal-kategorija A.

2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza jew, fil-każ ta' haddiema esterni, l-impjegatur, jiddeċiedi dwar il-kategorizzazzjoni ta' haddiema individwali qabel ma dawn jibdew xogħol li jista' jwassal għal esponiment, u regolarment jirrevedi din il-kategorizzazzjoni abbażi tal-kondizzjonijiet tax-xogħol u s-sorveljanza medika. Id-distinzjoni għandha tiegħu kont ukoll ta' esponimenti potenzjali.

Artikolu 41

Monitoraġġ individwali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-haddiema tal-kategorija A jsirihom monitoraġġ sistematiku bbażat fuq kejl individwali magħmul b'servizz ta' dożimetrija. Fil-każijiet fejn il-haddiema tal-kategorija A x'aktarx jirċievu esponiment intern sinifikanti jew esponiment sinifikanti tal-lenti tal-ghajn jew fl-estremijiet, għandha tiġi stabbilita sistema adegwata għall-monitoraġġ.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-monitoraġġ għall-haddiema tal-kategorija B jkun tal-inqas suffiċjenti biex juri li dawn il-haddiema jkunu ikklassifikati b'mod korrett fil-kategorija B. L-Istati Membri jistgħu jesigū monitoraġġ individwali u jekk meħtieġ kejl individwali, imwettqa minn servizz tad-dożimetrija, għall-haddiema tal-kategorija B.

3. F'każijiet fejn il-kejl individwali sistematiku jkun impossibbli jew inadegwat, il-monitoraġġ individwali għandu jkun imsejjes fuq stima miksuba minn kejl individwali magħmul fuq haddiema oħrajn esposti, mir-riżultati tas-sorveljanza tal-post tax-xogħol prevista fl-Artikolu 39 jew abbażi tal-metodi ta' kalkolu approvati mill-awtorità kompetenti.

Artikolu 42

Valutazzjoni tad-doża fil-każ ta' esponiment aċċidentali

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fil-każ ta' esponiment aċċidentali, l-impriza jkollha l-obbligu tivvaluta d-dożi rilevanti u d-distribuzzjoni tagħhom fil-ġisem.

Artikolu 43

Reġistrazzjoni u rappurtar tar-riżultati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun hemm rekord bir-riżultati tal-monitoraġġ individwali għal kull haddiem tal-kategorija A u għal kull haddiem tal-kategorija B, jekk l-Istat Membru jkun jesigū dak il-monitoraġġ.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, għandha tinzamm l-informazzjoni li ġejja dwar il-haddiema esposti:

- (a) rekord tal-esponimenti imkejla jew stmati, skont il-każ, tad-dożi individwali skont l-Artikoli 41, 42, 51, 52, 53 u, jekk l-Istat Membru jiddeċiedi hekk skont l-Artikolu 35(2), 54(3);

- (b) fil-każ tal-esponimenti msemmija fl-Artikoli 42, 52 u 53, ir-rapporti relatati maċ-ċirkustanzi u l-azzjoni meħdha;
- (c) ir-riżultati tal-monitoraġġ tal-post tax-xogħol użat biex ikunu vvalutati d-dożi individwali, fejn meħtieġ.

3. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tinzamm matul il-perjodu tal-hajja tax-xogħol tagħhom li jinvolvi esponimenti għar-radżazzjoni jonizzanti kif ukoll wara sakemm ikollhom jew ikunu laħqu l-eżami ta' 75 sena, iżda fi kwalunkwe każ għal mhux inqas minn 30 sena wara t-terminazzjoni tax-xogħol li jinvolvi esponiment.

4. L-esponimenti msemmija fl-Artikoli 42, 52, 53 u, jekk l-Istat Membru jiddeċiedi hekk skont l-Artikolu 35(2), 54(3) għandhom jiġu rreġistrati separatament fir-rekord tad-doża msemmi fil-paragrafu 1.

5. Ir-rekord tad-doża msemmi fil-paragrafu 1 għandu jiġi ppreżentat lis-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali stabbilit mill-Istat Membru f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Anness X.

Artikolu 44

Aċċess għar-riżultati tal-monitoraġġ individwali

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li r-riżultati tal-monitoraġġ individwali stipulat fl-Artikoli 41, 42, 52, 53 u, jekk l-Istat Membru jiddeċiedi skont l-Artikolu 35(2), 54(3) ikunu:
- (a) għad-dispożizzjoni tal-awtorità kompetenti, tal-impriza, u ta' min jimpjega l-haddiema esterni;
- (b) għad-dispożizzjoni tal-haddiem ikkonċernat skont il-paragrafu 2;
- (c) ippreżentati lis-servizz tas-saħħa okkupazzjonali sabiex huwa jinterpreta l-implikazzjonijiet tar-riżultati għas-saħħa tal-bniedem, kif previst fl-Artikolu 45(2);
- (d) ippreżentati lis-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali stabbilita mill-Istat Membru skont id-dispożizzjonijiet stipulati fl-Anness X.
2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza, jew fil-każ ta' haddiema esterni, l-impjegatur, jagħti lill-haddiema, fuq talba tagħhom, aċċess għar-riżultati tal-monitoraġġ individwali tagħhom, inklużi r-riżultati tal-kejl li setgħu nużaw biex jiġu smati dawn ir-riżultati, jew għar-riżultati tal-valutazzjoni tad-dożi tagħhom magħmulin bhala riżultat tas-sorveljanza fuq il-post tax-xogħol.

3. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw l-arranġamenti li bihom għandhom jiġu ppreżentati r-riżultati tal-monitoraġġ individwali.

4. Is-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali għandha tkopri mill-anqas id-data elenkata fl-Anness X, Taqsima A.

5. Fil-każ ta' esponiment aċċidentali, l-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza tikkomunika r-riżultati tal-monitoraġġ individwali u l-valutazzjonijiet tad-doża lill-individwu u l-awtorità kompetenti mingħajr dewmien.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun stabbiliti arranġamenti għall-iskambju adatt, fost l-impriza, fil-każ ta' haddiem estern, l-impjegatur, l-awtorità kompetenti, is-servizzi tas-saħħa fuq il-post tax-xogħol, l-esperti tal-protezzjoni mir-radżazzjoni, jew is-servizzi tad-dożimetrija tal-informazzjoni rilevanti kollha dwar id-dożi riċevuti qabel minn haddiem sabiex jitwettaq l-eżami mediku qabel l-impjieg jew il-klassifikazzjoni bhala haddiem tal-kategorija A skont l-Artikolu 45 u biex ikun ikkontrollat l-esponiment ulterjuri tal-haddiema.

Artikolu 45

Sorveljanza medika tal-haddiema esposti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sorveljanza medika tal-haddiema esposti tkun imsejja fuq il-prinċipji li jirregolaw il-medicina okkupazzjonali b'mod ġenerali.
2. Is-sorveljanza medika tal-haddiema tal-kategorija A għandha ssir mis-servizz tas-saħħa okkupazzjonali. Din is-sorveljanza medika għandha tippermetti li jiġi aċċertat l-istat tas-saħħa tal-haddiema sorveljati fir-rigward tal-adattabbiltà fiżika tagħhom għall-kompiti assenjati lilhom. Għal dan il-ghan, is-servizz tas-saħħa okkupazzjonali għandu jkollu aċċess għal kull informazzjoni rilevanti li jeħtieġ, inklużi l-kondizzjonijiet ambjentali fil-bini fejn isir ix-xogħol.
3. Is-sorveljanza medika għandha tinkludi:
- (a) eżami mediku qabel l-impjieg jew il-klassifikazzjoni bhala haddiem tal-kategorija A biex jiġi ddeterminat jekk haddiem ikunx tajjeb għal post bhala haddiem tal-kategorija A li għalih il-haddiem qed jiġi kkunsidrat;
- (b) eżamijiet perijodiċi tas-saħħa tal-inqas darba fis-sena, sabiex jiġi determinat jekk haddiema tal-kategorija A jkunux għadhom tajbin biex iwettqu d-doveri tagħhom. In-natura ta' dawn l-eżamijiet, li jistgħu jitwettqu kemm-il darba dawn jitiqesu bhala meħtieġa min-naha tas-servizz tas-saħħa okkupazzjonali, għandha tiddependi fuq it-tip ta' xogħol u fuq l-istat tas-saħħa tal-haddiem individwali.
4. Is-servizz tas-saħħa okkupazzjonali jista' jindika l-htieġa li s-sorveljanza medika tissokta wara l-waqfien mix-xogħol għall-perjodu li huwa jqis meħtieġ biex tkun salvagwardjata s-saħħa tal-persuna kkonċernata.

Artikolu 46

Klassifikazzjoni medika

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tiġi stabbilita l-klassifikazzjoni medika li ġejja dwar jekk persuna tkunx tajba għax-xogħol bħala haddiem tal-kategorija A:

- (a) tajjeb/tajba;
- (b) tajjeb/tajba, soġġett għal ċerti kondizzjonijiet;
- (c) mhux tajjeb/tajba.

Artikolu 47

Projbizzjoni li jiġu impjegati jew ikklassifikati haddiema mhux tajbin għax-xogħol

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ebda haddiem ma jista' jiġi impjegat jew ikklassifikat għal xi perġodu f'post speċifiku bħala haddiem tal-kategorija A jekk is-sorveljanza medika tistabilixxi li l-haddiem ma jkunx tajjeb għal dak il-post speċifiku.

Artikolu 48

Rekords mediċi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jinfetħ rekord mediku għal kull haddiem tal-kategorija A u li r-rekord jinżamm aġġornat sakemm il-haddiem jibqa' haddiem f'dik il-kategorija. Wara dan, għandu jinżamm sakemm l-individwu jkollu jew ikun lahaq l-età ta' 75 sena, iżda fi kwalunkwe każ għal mhux inqas minn 30 sena wara t-terminazzjoni tax-xogħol li jnvolvi esponiment għar-radjazzjoni jonizzanti.

2. Ir-rekord mediku għandu jinkludi informazzjoni dwar in-natura tal-impjieg, ir-riżultati tal-eżamijiet mediċi qabel l-impjieg jew il-klassifikazzjoni bħala haddiem tal-kategorija A, l-eżamijiet perġodi tas-saħha u r-rekord tad-doġi mitlub mill-Artikolu 43.

Artikolu 49

Sorveljanza medika speċjali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li minbarra s-sorveljanza medika tal-haddiema esposti prevista fl-Artikolu 45, tittiehed kwalunkwe azzjoni oħra kkunsidrata meħtieġa mis-servizz tas-saħha okkupazzjonali għall-protezzjoni tas-saħha tal-individwi esposti, bħal aktar eżamijiet, miżuri ta' dekontaminazzjoni, trattament urġenti ta' rimedju jew azzjonijiet oħra identifikati mis-servizz tas-saħha okkupazzjonali.

2. F'kull każ fejn wiehed mill-limiti tad-doġa stipulat fl-Artikolu 9 jkun inqabeż, għandha ssir sorveljanza medika speċjali.

3. Il-kondizzjonijiet sussegwenti ta' esponiment għandhom ikunu soġġetti għall-ftehim mas-servizz tas-saħha okkupazzjonali.

Artikolu 50

Appelli

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-proċedura għal appell kontra s-sejbiet u d-deċizzjonijiet meħuda skont l-Artikoli 46, 47 u 49.

Artikolu 51

Protezzjoni tal-haddiema esterni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sistema ta' monitoraġġ radjologiku individwali toffri lill-haddiema esterni protezzjoni ekwivalenti għal dik tal-haddiema esposti impjegati fuq bażi permanenti mill-impriza.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impriza tkun responsabbli, direttament jew permezz ta' ftehimiet kuntrattwali ma' min jimpjega lill-haddiema esterni, għall-aspetti operazzjonali tal-protezzjoni mir-radjazzjoni tal-haddiema esterni li huma relatati direttament man-natura tal-attivitajiet tagħhom fl-impriza.

3. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, bħala rekwiżit minimu, l-impriza għandha:

(a) għal haddiema tal-kategorija A li jidhlu f'żoni kkontrollati, tivverifika li l-haddiem estern ikkonċernat kien ġie ddikjarat medikament tajjeb għall-attivitajiet li ser jiġu assenjati lill-haddiem;

(b) tivverifika jekk il-kategorizzazzjoni tal-haddiem estern tkunx adatta meta jitqiesu d-doġi li aktarx jirċievi fl-impriza;

(c) għad-dhul f'żoni kkontrollati, tiżgura li, minbarra t-taħriġ bażiku fil-protezzjoni mir-radjazzjoni l-haddiem estern ikun irċieva taħriġ u struzzjonijiet speċifiċi b'rabta mal-karatteristiċi tal-post tax-xogħol u l-attivitajiet imwettqa, f'konformità mal-punti (c) u (d) tal-Artikolu 15(1);

(d) għad-dhul f'żoni sorveljati, tiżgura li l-haddiem estern ikun irċieva struzzjonijiet ta' xogħol adatti għar-riskju radjologiku assoċjat mas-sorsi u l-operazzjonijiet involuti, kif mitlub fil-punt (c) tal-Artikolu 38(1);

(e) tiżgura li l-haddiem estern ikun ingħata t-tagħmir ta' protezzjoni personali meħtieġ;

(f) tiżgura li l-haddiem estern jirċievi monitoraġġ tal-esponiment individwali adatt għan-natura tal-attivitajiet, u kwalunkwe monitoraġġ dożimetriku operazzjonali li jista' jkun meħtieġ;

(g) tiżgura konformità mas-sistema ta' protezzjoni kif definit fil-Kapitolu III;

(h) għad-dhul f'żoni kkontrollati, tiżgura jew tiegħu l-passi kollha adatti biex tiżgura li wara kull attività tiġi rreġistrata d-data radjologika mill-monitoraġġ tal-esponiment individwali ta' kull haddiem estern ta' kategorija A skont it-tifsira tal-Anness X, Taqsima B, punt 2.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li min jimpjega haddiema esterni jiżgura, direttament jew permezz ta' ftehimiet kuntrattwali mal-impriza, li l-protezzjoni tal-haddiema tagħhom mir-radjazzjoni tkun skont id-dispożizzjonijiet rilevanti ta' din id-Direttiva, b'mod partikolari billi:

- (a) jiżgura konformità mas-sistema ta' protezzjoni kif definita fil-Kapitolu III;
 - (b) jiżgura li jingħataw l-informazzjoni u t-taħriġ fil-qasam tal-protezzjoni mir-radjazzjoni msemija fil-punti (a), (b) u (e) tal-Artikolu 15(1), l-Artikolu 15(2), (3) u (4);
 - (c) jiggarantixxi li l-haddiema tiegħu jkunu soġġetti għal valutazzjoni adatta tal-esponiment u għal haddiema tal-kategorija A, tas-sorveljanza medika, skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 39 u 41 sa 49;
 - (d) jiżgura li d-data radjoloġika mill-monitoraġġ tal-esponiment individwali ta' kull wiehied mill-haddiema tiegħu ta' kategorija A skont it-tifsira tal-Anness X, Taqsima B, punt 1, tinżamm aġġornata fis-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali msemija fil-punt (d) tal-Artikolu 44(1).
5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-haddiema esterni lkoll jagħtu l-kontribut tagħhom, safejn ikun prattikabbli, għall-protezzjoni li tingħatalhom mis-sistema ta' monitoraġġ radjoloġiku imsemija fil-paragrafu 1, mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltajiet tal-impriza jew ta' min jimpjega.

Artikolu 52

Esponimenti speċjali awtorizzati

1. L-Istati Membri jistgħu jiddeciedu li f'ċirkostanzi eċċezzjonali evalwati skont il-każ, esklużi l-emerġenzi, l-awtorità kompetenti tista', fejn operazzjoni speċifika titlob dan, tawtorizza esponimenti okkupazzjonali individwali ta' haddiema identifikati li jaqbuż l-limiti tad-doża stabbiliti fl-Artikolu 9, bil-kondizzjoni li dawn l-esponimenti ikunu limitati fiż-żmien, ikkonfinati għal ċerti żoni tax-xogħol u fil-livelli massimi ta' esponiment definiti għall-każ partikolari mill-awtorità kompetenti. Għandhom jitqiesu l-kondizzjonijiet li ġejjin:
- (a) huma biss il-haddiema tal-kategorija A kif definiti fl-Artikolu 40 jew ekwipaġġi ta' vettura spazjali li jistgħu jkunu soġġetti għal esponimenti bħal dawn;
 - (b) l-apprendisti, l-istudenti, il-haddiema nisa tqal, u, jekk hemm riskju ta' tehid jew ta' kontaminazzjoni tal-ġisem, il-haddiema nisa li jreddgħu, ikunu esklużi minn tali esponimenti;
 - (c) l-impriza tiġġustifika minn qabel dawn l-esponimenti u tiddiskuthom fid-dettal mal-haddiema, ir-rappreżentanti tagħhom, is-servizz tas-saħħa okkupazzjonali u l-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni;

(d) l-informazzjoni dwar ir-riskji involuti u l-prekawzjonijiet li jridu jittiehdu waqt l-operazzjoni tingħata lill-haddiema rilevanti minn qabel;

(e) il-haddiema jkunu taw il-kunsens tagħhom;

(f) id-doži kollha relatati ma' tali esponimenti jiġu rreġistrati separatament fir-rekord mediku msemmi fl-Artikolu 48 u r-rekord individwali msemmi fl-Artikolu 43.

2. Il-fatt li l-limiti tad-doża jinqabzu bħala riżultat ta' esponimenti awtorizzati speċjali ma għandux neċessarjament jikkostitwixxi raġuni biex il-haddiema jkunu esklużi mill-impjieg tagħhom tas-soltu jew biex ikunu ttrasferiti, mingħajr il-qbil tagħhom.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-esponiment ta' ekwipaġġ ta' vettura spazjali għal livell oghla mill-limiti tad-doża jkun ġestit bħala esponiment b'awtorizzazzjoni speċjali.

Artikolu 53

Esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li esponimenti okkupazzjonali ta' emerġenza għandhom jibqgħu, kull meta jkun possibbli, taħt il-valuri tal-limiti tad-doża stipulati fl-Artikolu 9.

2. Għas-sitwazzjonijiet fejn il-kondizzjoni msemija hawn fuq ma tkunx fattibbli, għandhom japplikaw il-kondizzjonijiet li ġejjin:

a) il-livelli ta' referenza għal esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza għandu jkun stabbilit, b'mod ġenerali, għal inqas minn doża effettiva ta' 100 mSv;

b) f'sitwazzjonijiet eċċezzjonali, sabiex tiġi salvata l-hajja, ikunu evitati effetti severi fuq is-saħħa kkawżati mir-radjazzjoni, jew biex jiġi evitat l-iżvilupp ta' kondizzjonijiet katastrofici, jista' jiġi stabbilit livell ta' referenza għal doża effettiva minn radjazzjoni esterna għal haddiema ta' emerġenza li jkun 'il fuq minn 100 mSv, iżda mhux aktar minn 500 mSv.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li haddiema ta' emerġenza li aktarx iwettqu azzjonijiet fejn tista' tinqabeż doża effettiva ta' 100 mSv jiġu informati b'mod ċar u komprensiv minn qabel bir-riskji għas-saħħa assoċjati u l-miżuri protettivi disponibbli u li daww l-azzjonijiet iwettquhom volontarjament.

4. F'każ ta' esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza, l-Istati Membri għandhom jesigū monitoraġġ radjoloġiku tal-haddiema tal-emerġenza. Il-monitoraġġ individwali jew il-valutazzjoni tad-doži individwali għandhom jitwettqu kif ikun jixraq għaċ-ċirkostanzi.

5. Fil-każ ta' esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza, l-Istati Membri għandhom jesigū li titwettaq sorveljanza medika speċjali tal-haddiema ta' emerġenza, kif definit fl-Artikolu 49, kif ikun jixraq għaċ-ċirkostanzi.

Artikolu 54

Radon fuq il-postijiet tax-xogħol

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu livelli ta' referenza nazzjonali għall-konċentrazzjonijiet tar-radon fuq ġewwa fil-postijiet tax-xogħol. Il-livell ta' referenza għall-konċentrazzjoni tal-attività medja fis-sena fl-arja ma għandux ikun oghla minn 300 Bq m^{-3} , hlief jekk ikun iġġustifikat miċ-ċirkostanzi nazzjonali prevalenti.

2. L-Istati Membri għandhom jesigū li jsir kejl tar-radon:

(a) fil-postijiet tax-xogħol fiż-żoni identifikati skont l-Artikolu 103(3), li jinsabu fil-pjan terran jew il-livell sotterran, waqt li jitqiesu l-parametri li jinsabu fil-pjan ta' azzjoni nazzjonali kif imsemmija fil-punt 2 tal-Anness XVIII, kif ukoll

(b) f'tipi speċifiċi ta' postijiet tax-xogħol identifikati fil-pjan ta' azzjoni nazzjonali waqt li jitqies il-punt 3 tal-Anness XVIII.

3. Fiż-żoni fil-postijiet tax-xogħol fejn il-konċentrazzjoni tar-radon (bħala medja annwali), tibqa' oghla mil-livell ta' referenza nazzjonali, minkejja l-azzjoni meħuda skont il-prinċipju ta' ottimizzazzjoni kif stipulat fil-Kapitolu III, l-Istati Membri għandhom jesigū li din is-sitwazzjoni tiġi notifikata f'konformità mal-Artikolu 25(2) u l-Artikolu 35(2) għandu japplika.

KAPITOLU VII

ESPONIMENTI MEDIĊI

Artikolu 55

Ġustifikazzjoni

1. L-esponiment mediku għandu juri benefiċċju nett suffiċjenti, li jiżen il-benefiċċji dijanjostiċi jew terapewtiċi potenzjali totali li jipproduċi, inklużi l-benefiċċji diretti għas-saħħa ta' individwu u l-benefiċċji għas-soċjetà, kontra d-detriment lill-individwu li jista' jikkawża l-esponiment, meta jitqiesu l-effikaċja, il-benefiċċji u r-riskji tat-tekniki alternattivi disponibbli li għandhom l-istess għan iżda li ma jnvolvu jew jnvolvu inqas esponiment għar-radjazzjoni jonizzanti.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi applikat il-prinċipju ddefinit fil-paragrafu 1 u b'mod partikolari li:

(a) it-tipi godda ta' Prattiki li jnvolvu esponiment mediku jiġu iġġustifikati bil-quddiem qabel ikunu aċċettati b'mod ġenerali;

(b) l-esponimenti mediċi individwali kollha jiġu iġġustifikati minn qabel billi jitqiesu l-għanijiet speċifiċi tal-esponiment u l-karatteristiċi tal-individwu involut.

(c) jekk tip ta' Prattika li tinvolvi esponiment mediku ma tkunx iġġustifikata b'mod ġenerali, esponiment individwali speċifiku

ta' dan it-tip jista' jkun iġġustifikat, fejn ikun adatt, f'ċirkostanzi speċjali, li għandhom jiġu evalwati skont il-każ u ddokumentati.

(d) il-parti li tirreferi u l-prattikant, kif speċifikati mill-Istati Membri, ifittxu, fejn ikun prattikabli, li jiksibu informazzjoni dijanjostika preċedenti jew rekord mediku rilevanti għall-esponiment ippjanat u jikkunsidraw dawn id-data biex jevitaw esponiment mhux neċessarju.

(e) l-esponiment mediku għar-riċerka medika jew bijomedika jiġi eżaminat minn kumitat tal-etika, stabbilit skont proċeduri nazzjonali u/jew mill-awtorità kompetenti;

(f) l-awtorità kompetenti b'mod kongunt mas-soċjetajiet xjentifiċi mediċi jew ma' korpi rilevanti adatti twettaq ġustifikazzjoni speċifika għall-proċeduri radjoloġiċi mediċi li jkunu ser jitwettqu bħala parti minn programm ta' skrinjar tas-saħħa.

(g) l-esponiment ta' dawk li joffru kura u konfort juri benefiċċju nett suffiċjenti, meta jitqiesu l-benefiċċji diretti għal saħħet il-pazjent, il-benefiċċji possibbli għal min jagħti kura / konfort u d-detriment li tista' jikkawża l-esponiment.

(h) kwalunkwe proċedura radjoloġika medika fuq individwu asintomatiku, li għandha titwettaq għall-individwazzjoni kmieni ta' marda, tkun parti minn programm ta' skrinjar tas-saħħa, jew teħtieġ ġustifikazzjoni dokumentata speċifika għal dak l-individwu mill-prattikant, f'konsultazzjoni mal-parti li tirreferi, billi jiġu segwiti linji gwida mis-soċjetajiet xjentifiċi mediċi rilevanti u mill-awtorità kompetenti. Għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-ghoti ta' informazzjoni lill-individwu soġġett għal esponiment mediku, kif meħtieġ mill-punt (d) tal-Artikolu 57(1).

Artikolu 56

Ottimizzazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-dożi kollha dovuti għal esponiment mediku għal finijiet ta' radjoloġija radjo-dijanjestika ta' intervent, ta' ppjanar, ta' ggwidar u ta' verifika jinżammu fl-iżjed livell baxx raġonevolment possibbli b'konsistenza mal-ksib tal-informazzjoni medika meħtieġa, waqt li jitqiesu l-fatturi ekonomiċi u tas-soċjetà.

Għall-esponimenti mediċi kollha tal-pazjenti għal finijiet radjo-terapewtiċi, l-esponimenti tal-volumi fil-mira għandhom jiġu ppjanati individwalment u l-kunsinna tagħhom tiġi vverifikata kif adatt, billi jitqies li d-dożi fuq il-volumi u t-tessuti mhux fil-mira għandhom ikunu baxxi sal-inqas livell raġonevolment possibbli u konsistenti mal-iskop radjoterapewtiku intenzjonat tal-esponiment.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-istabbiliment, l-analizi regolari u l-użu tal-livelli dijanjostiċi ta' referenza għall-eżamijiet radjodijanjestiċi, waqt li jittiehed kont tal-livelli ta' referenza dijanjestiċi Ewropej rakkomandati meta jkunu disponibbli, u fejn adatt, għall-proċeduri ta' radjoloġija ta' intervent, u d-disponibbiltà ta' gwida għal dan il-għan.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li għal kull proġett ta' riċerka medika jew bijomedika li jinvolvi esponiment mediku:

- (a) l-individwi kkonċernati jipparteċipaw volontarjament;
- (b) dawn l-individwi jiġu informati dwar ir-riskji tal-esponiment;
- (c) tiġi stabbilita restrizzjoni fuq id-doża għall-individwi li għalihom ma jkun mistenni l-ebda benefiċċju mediku dirett mill-esponiment;
- (d) fil-każ tal-pazjenti li jaċċettaw b'mod volontarju li jgħaddu minn prattika medika sperimentali u jkun mistenni li jirċievu benefiċċju dijanjostiku jew terapewtiku minn din il-prattika, il-livelli tad-doża kkonċernati għandhom jitqiesu fuq bażi individwali mill-prattikant u/jew mill-parti li tirreferi qabel ma jsehh l-esponiment.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ottimizzazzjoni tinkludi l-għażla tat-tagħmir, il-produzzjoni konsistenti ta' informazzjoni dijanjostika adegwata jew tal-eżitu terapewtiku, l-aspetti prattiċi tal-proċeduri radjoloġiċi mediċi, l-assigurazzjoni tal-kwalità, u l-valutazzjoni u l-evalwazzjoni tad-dożi tal-pazjenti jew il-verifika tal-attivitàjiet amministrati, waqt li jitqiesu l-fatturi ekonomiċi u tas-soċjetà.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) ikunu stabbiliti restrizzjonijiet fuq id-doża għall-esponiment ta' dawk li joffru kura u konfort, fejn adatt;
- (b) tiġi stabbilita gwida xierqa għall-esponiment ta' dawk li joffru kura u konfort.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fil-każ ta' pazjent sottopost għal trattament jew dijanjosi bir-radjonuklidi, il-prattikant jew l-impriza, kif speċifikat mill-Istati Membri, jipprovdu lill-pazjent jew lir-rappreżentant tiegħu b'informazzjoni dwar ir-riskji tar-radjazzjoni jonizzanti u struzzjonijiet adatti bil-ghan li d-dożi lill-persuni f'kontatt mal-pazjent jiġu limitati safejn huwa raġonevolment possibbli. Għal proċeduri terapewtiċi dawn għandhom ikunu struzzjonijiet bil-miktub.

Dawn l-istruzzjonijiet għandhom jingħataw qabel il-hruġ mill-isptar jew klinika jew istituzzjoni simili.

Artikolu 57

Responsabbiltajiet

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) kull esponiment mediku jsehh taht ir-responsabbiltà klinika ta' prattikant;
- (b) il-prattikant, l-espert fil-fizika medika u dawk intitolati li jwettqu aspetti prattiċi tal-proċeduri radjoloġiċi mediċi jkun involuti, kif speċifikat mill-Istati Membri, fil-proċess ta' ottimizzazzjoni;

(c) il-parti li tirreferi u l-prattikant ikunu involuti, kif speċifikat mill-Istati Membri, fil-proċess ta' ġustifikazzjoni tal-esponimenti mediċi individwali;

(d) kull fejn ikun prattikabbli u qabel ma jsehh l-esponiment, il-prattikant jew il-parti li tirreferi, kif speċifikat mill-Istati Membri, jiżguraw li l-pazjent jew ir-rappreżentant tiegħu jingħata informazzjoni adegwata rigward il-benefiċċji u r-riskji assoċjati mad-doża ta' radjazzjoni mill-esponiment mediku. Għandhom jingħataw informazzjoni simili kif ukoll il-gwida rilevanti lil dawk li joffru kura u konfort, f'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 56(5).

2. Aspetti prattiċi tal-proċeduri radjoloġiċi mediċi jistgħu jiġu ddelegati mill-impriza jew mill-prattikant, kif adatt, lil individwu wiehed jew aktar intitolati li jaġixxu f'dan ir-rigward f'qasam rikonoxxut ta' speċjalizzazzjoni.

Artikolu 58

Proċeduri

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) jiġu stabbiliti protokoll bil-miktub għal kull tip ta' proċedura radjoloġika medika standard għal kull tagħmir għal kategoriji rilevanti ta' pazjenti;
- (b) ir-rapport dwar il-proċedura radjoloġika medika jinkludi informazzjoni dwar l-esponiment tal-pazjent;
- (c) il-partijiet li jirreferu jkollhom disponibbli linji gwida għar-riferiment għal teħid ta' immaġini mediku, b'kont meħud tad-dożi tar-radjazzjoni;
- (d) fil-prattiki radjoloġiċi mediċi, ikun involut b'mod adatt espert tal-fizika medika, li l-livell tal-involvement tiegħu jkun proporzjonali għar-riskju radjoloġiku pprezentat mill-prattika. B'mod partikolari:
 - (i) fil-prattiki radjoterapewtiċi għajr il-prattiki standardizzati tal-medicina nukleari terapewtika, għandu jkun involut mill-qrib espert tal-fizika medika;
 - (ii) fil-prattiki tal-medicina nukleari terapewtika standardizzati kif ukoll fil-prattiki tar-radjoloġija radjodijanjostika u ta' intervent, li jinvolvu dozi qawwiji kif imsemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 61(1), għandu jkun involut espert tal-fizika medika;
 - (iii) għal prattiki radjoloġiċi mediċi ohra mhux koperti bil-punti (a) u (b), għandu jkun involut espert tal-fizika medika, kif ikun adatt, għal konsultazzjoni u pariri dwar kwistjonijiet relatati mal-protezzjoni mir-radjazzjoni rigward l-esponiment mediku.

- (e) jitwettqu awditi kliniċi skont il-proċeduri nazzjonali;
- (f) jitwettqu reviżjonijiet lokali adatti kull meta l-livelli dijanjostiċi ta' referenza jinqabżu b'mod konsistenti u tittiehed azzjoni korrettiva adatta mingħajr dewmien żejjed.

Artikolu 59

Taħriġ u rikonoxximent

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tat-taħriġ u r-rikonoxximent, kif stabbiliti fl-Artikoli 79, 14 u 18, għall-prattikant, l-espert tal-fizika medika u l-individwi msemmija fl-Artikolu 57(2).

Artikolu 60

Tagħmir

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:
 - (a) it-tagħmir radjoloġiku mediku kollu li qed jintuża jinżamm taħt sorveljanza stretta rigward il-protezzjoni mir-radjazzjoni;
 - (b) l-awtorità kompetenti jkollha disponibbli inventarju aġġornat tat-tagħmir radjoloġiku mediku għal kull installazzjoni radjoloġika medika;
 - (c) l-impriża timplimenta programmi xierqa ta' assigurazzjoni tal-kwalità u valutazzjoni tad-doża jew verifika tal-attività amministrata; u
 - (d) jitwettaq test ta' aċċettazzjoni qabel l-ewwel użu tal-apparat għal għanijiet kliniċi, u minn hemm 'il quddiem isiru testijiet tal-prestazzjoni fuq bażi regolari, u wara kull proċedura ta' manutenzjoni li tista' taffettwa l-prestazzjoni.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti tiehu passi sabiex tiżgura li jittiehdu l-miżuri neċessarji mill-impriża biex ittejjeb prestazzjoni inadegwata jew difettuża tat-tagħmir radjoloġiku mediku li qed jintuża. Huma għandhom jadottaw ukoll kriterji speċifiċi għall-aċċettabbiltà tat-tagħmir sabiex jindikaw, fejn tkun meħtieġa azzjoni korrettiva adatta, inkluż li t-tagħmir ma jibqax jintuża.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:
 - (a) l-użu ta' tagħmir tal-fluworoskopija mingħajr apparat biex jikkontrolla awtomatikament ir-rata tad-doża, jew mingħajr intensifikatur tal-immaġini jew apparat ekwivalenti, ikun ipprojbit.
 - (b) it-tagħmir użat għar-radjoterapija esterna bir-raġġi bl-enerġija nominali tar-raġġi li tkun iżjed minn 1 MeV ikollha

apparat li jivverifika l-parametri prinċipali tat-trattament. It-tagħmir installat qabel 6 ta' Frar 2018 jista' jkun eżentat minn dan ir-rekwiżit.

- (c) kull tagħmir li jintuża għal radjoloġija ta' intervent ikollu apparat jew mezz li jgħarraf lill-prattikant u lil min iwettaq aspetti prattiċi tal-proċeduri mediċi bil-kwantità ta' radjazzjoni li t-tagħmir jipproduċi waqt il-proċedura. It-tagħmir installat qabel 6 ta' Frar 2018 jista' jkun eżentat minn dan ir-rekwiżit.

- (d) kull tagħmir li jintuża għal radjoloġija ta' intervent u tomografija kompjuterizzata u kull tagħmir li jintuża għal finijiet ta' ppjanar, gwida u verifika jkollu apparat jew mezz li jgħarraf lill-prattikant, fi tmiem il-proċedura, bil-parametri rilevanti għall-valutazzjoni tad-doża lill-pazjent.

- (e) it-tagħmir li jintuża għal radjoloġija ta' intervent u tomografija kompjuterizzata jkollu l-kapaċità li jittrasferixxi l-informazzjoni mitluba taħt 3(d) lir-rekord tal-eżami. It-tagħmir installat qabel 6 ta' Frar 2018 jista' jkun eżentat minn dan ir-rekwiżit.

- (f) mingħajr preġudizzju għall-punti (c), (d) u (e) tal-paragrafu 3, tagħmir radjodijanjostiku mediku ġdid li jipproduċi radjazzjoni jonizzanti jkollu apparat, jew mezz ekwivalenti, li jgħarraf lill-prattikant bil-parametri rilevanti għall-valutazzjoni tad-doża lill-pazjent. Fejn ikun adatt, it-tagħmir għandu jkollu l-kapaċità li jittrasferixxi din l-informazzjoni lir-rekord tal-eżami.

Artikolu 61

Prattiki speċjali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jintuża tagħmir radjoloġiku mediku, tekniki prattiċi u tagħmir anċillari xieraq għall-esponiment mediku:

- (a) tat-tfal;
- (b) bħala parti minn programm ta' skrinjar tas-saħha;
- (c) li jinvolvi dozi għoljin għall-pazjent, li jista' jkun il-każ fir-radjoloġija ta' intervent, il-medicina nukleari, it-tomografija kompjuterizzata jew ir-radjoterapija.

Għal dawn il-prattiki għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-programmi tal-assigurazzjoni tal-kwalità u l-valutazzjoni tad-doża jew il-verifika tal-attività amministrata.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-prattikanti u dawk l-individwi msemmija fl-Artikolu 57(2) li jwettqu l-esponimenti msemmija fil-paragrafu 1 jiksbu t-taħriġ xieraq dwar dawn il-prattiki radjoloġiċi mediċi kif mitlub mill-Artikolu 18.

Artikolu 62

Protezzjoni speċjali waqt it-tqala u t-treddigh

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-parti li tirreferi jew il-prattikant, kif ikun adatt, jistaqsi, kif speċifikat mill-Istati Membri, jekk il-persuna soġġetta għal esponiment mediku tinsabx fi tqala jew qed tredda', hliet jekk dan jista' jiġi eskluż għal raġunijiet oħra jew ma jkunx rilevanti għall-proċedura radjoloġika.

2. Jekk it-tqala ma tkunx tista' tiġi eskluża u skont il-proċedura radjoloġika medika, b'mod partikolari jekk ikunu involuti r-reġjuni addominali jew pelviċi, għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-ġustifikazzjoni, b'mod partikolari l-urġenza, u lill-ottimizzazzjoni, waqt li jitqiesu kemm il-persuna li qed tistenna tarbija kif ukoll it-tarbija mhux imwiela.

3. Fil-każ ta' persuna li qed tredda', fil-medicina nukleari, skont il-proċedura radjoloġika medika, għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-ġustifikazzjoni, b'mod partikolari l-urġenza, u lill-ottimizzazzjoni, waqt li jitqiesu kemm il-persuna li qed tredda' kif ukoll it-tarbija.

4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1, 2 u 3, l-Istati Membri għandhom jiehdu miżuri biex iżidu s-sensibilizzazzjoni tal-persuni li għalihom japplika dan l-Artikolu, permezz ta' miżuri bħal avvizi pubbliċi f'postijiet xierqa.

Artikolu 63

Espnimenti aċċidentali u mhux intenzjonati

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) jittiehdu l-miżuri kollha raġonevoli biex jimminimizzaw il-probabbiltà u l-qawwa tal-esponimenti aċċidentali jew mhux intenzjonati tal-individwi soġġetti għal esponiment mediku;
- (b) għall-prattiki radjoterapewtiċi l-programm ta' assigurazzjoni tal-kwalità jinkludi studju tar-riskju ta' esponimenti aċċidentali jew mhux intenzjonati;
- (c) għall-esponimenti mediċi kollha l-impriza timplimenta sistema adatta għaž-żamma tar-rekord u l-analiżi tal-avvenimenti li jinvolvu jew potenzjalment jinvolvu esponimenti mediċi aċċidentali jew mhux intenzjonati, proporzjonali għar-riskju radjoloġiku kkawżat mill-prattika;
- (d) isiru arrangamenti biex il-parti li tirreferi u l-prattikant, u l-pazjent, jew ir-rappreżentant tiegħu, jiġu informati dwar esponimenti klinikament sinifikanti mhux intenzjonati jew aċċidentali u r-riżultati tal-analiżi;
- (e) (i) l-impriza tiddikjara kemm jista' jkun malajr lill-awtorità kompetenti l-okkorrenza ta' avvenimenti sinifikanti kif definiti mill-awtorità kompetenti;

(ii) ir-riżultati tal-investigazzjoni u l-miżuri korrettivi biex jiġu evitati avvenimenti bħal dawn jiġu rrapportati lill-awtorità kompetenti fil-perjodu speċifikat mill-Istati Membri;

- (f) ikun hemm fis-seħh mekkaniżmi għad-disseminazzjoni f'waqtha ta' informazzjoni, rilevanti għall-protezzjoni mir-radjazzjoni waqt esponiment mediku, fir-rigward ta' tagħli-miet miksuba minn avvenimenti sinifikanti.

Artikolu 64

Stimi tad-doži tal-popolazzjoni

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tiġi ddeterminata d-distribuzzjoni tal-istimi tad-doża individwali minn esponiment mediku għal skopijiet radjodijanjostiċi u ta' radjoloġija ta' intervent, waqt li titqies, kif ikun adatt, id-distribuzzjoni tal-etajiet u s-sess tal-popolazzjoni esposta.

KAPITOLU VIII

ESPONIMENTI TAL-PUBBLIKU

TAQSIMA 1

Protezzjoni tal-membri tal-pubbliku u protezzjoni tas-saħħa għal perjodu twil f'ċirkostanzi normali

Artikolu 65

Protezzjoni operazzjonali tal-membri tal-pubbliku

- 1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-protezzjoni operazzjonali tal-membri tal-pubbliku f'ċirkostanzi normali minn prattiki soġġetti għal għoti ta' liċenzja għandha tinkludi, għall-faċilitajiet rilevanti, dan li ġej:
- (a) eżami u approvazzjoni tas-sit propost tal-faċilità mil-lat tal-protezzjoni mir-radjazzjoni, b'kont meħud tal-kondizzjonijiet demografiċi, meteoroloġiċi, ġeoloġiċi, idroloġiċi u ekoloġiċi rilevanti;
- (b) l-aċċettazzjoni fis-servizz tal-faċilità jkun bil-kondizzjoni li tingħata protezzjoni adegwata kontra kull esponiment jew kontaminazzjoni radjuattiva li tista' testendi lil hinn mill-konfini tal-faċilità jew kontaminazzjoni radjuattiva li tista' testendi sal-art ta' taħt il-faċilità;
- (c) eżami u approvazzjoni tal-pjanijiet għar-rimi ta' effluwenti radjuattivi;
- (d) miżuri biex jiġi kkontrollat l-aċċess tal-membri tal-pubbliku għall-faċilità.
- 2. L-awtorità kompetenti għandha fejn ikun xieraq tistabbilixxi limiti awtorizzati bħala parti minn awtorizzazzjoni għar-rimi kif ukoll kondizzjonijiet għar-rimi ta' effluwenti radjuattivi li għandhom:
- (a) iqisu r-riżultati tal-ottimizzazzjoni tal-protezzjoni mir-radjazzjoni;

(b) jirriflettu l-prattika tajba fit-thaddim ta' faċilitajiet simili.

Minbarra dan, dawn l-awtorizzazzjonijiet għal rimi għandhom jiehdu kont, fejn ikun xieraq, tar-riżultati ta' valutazzjoni ta' skrinjar ġeneriku abbażi ta' gwida xjentifika rikonoxxuta internazzjonalment, fejn dik il-valutazzjoni tkun intalbet mill-Istat Membru, biex jintwera li l-kriterji ambjentali għall-protezzjoni fit-tul tas-saħha tal-bniedem ikunu ssodisfati.

3. Għal prattiki soġġetti għal reġistrazzjoni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw il-protezzjoni tal-membri tal-pubbliku f'ċirkostanzi normali permezz ta' regolamenti u gwida nazzjonali adegwati.

Artikolu 66

Stima tad-dożi għall-membri tal-pubbliku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jsiru arranġamenti għall-istima tad-dożi lill-membri tal-pubbliku minn prattiki awtorizzati. Il-livell ta' arranġamenti bħal dawn għandu jkun proporzjonat għar-riskju ta' esponiment involut.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-identifikazzjoni tal-prattiki li għalihom għandha ssir valutazzjoni tad-dożi lill-membri tal-pubbliku. L-Istati Membri għandhom jispjefikaw dawk il-prattiki li l-valutazzjoni għalihom jeħtieġ issir b'mod realistiku u dawk li għalihom ikun biżżejjed li ssir valutazzjoni tal-iskrinjar.

3. Għall-valutazzjoni realistika tad-dożi għall-membri tal-pubbliku, l-awtorità kompetenti għandha:

(a) tiddeciedi dwar firxa raġonevoli ta' sħarriġiet li għandhom isiru u informazzjoni li għandha tiġi kkunsidrata sabiex tiġi identifikata l-persuna rappreżentattiva, billi tqis il-mogħdijiet effettivi għat-trażmissjoni tas-sustanzi radjuattivi;

(b) tiddeciedi dwar frekwenza raġonevoli ta' monitoraġġ tal-parametri rilevanti kif determinati fil-punt (a);

(c) tiżgura li l-istimi tad-dożi fuq il-persuna rappreżentattiva jinkludu:

i) valutazzjoni tad-dożi minhabba radjazzjoni esterna, li tindika, fejn xieraq, it-tip tar-radjazzjoni inkwistjoni;

ii) valutazzjoni tat-tehid tar-radjonuklidi, li tindika n-natura tar-radjonuklidi u, fejn meħtieġ, l-istati fiżiċi u kimiċi tagħhom, u l-istabbiliment tal-konċentrazzjonijiet tal-attività ta' dawn ir-radjonuklidi fl-ikel u fl-ilma għax-xorb jew f'mezzi ambjentali oħra rilevanti;

iii) valutazzjoni tad-dożi li l-persuna rappreżentattiva, kif identifikata fil-punt (a), tista' tirċievi;

(d) tesigi li jinżammu rekords u li dawn ikunu disponibbli għall-partijiet interessati kollha, fuq talba, fir-rigward tal-kejl tal-esponiment estern u l-kontaminazzjoni, l-istimi tat-tehid tar-radjonuklidi, u r-riżultati tal-valutazzjoni tad-dożi li l-persuna rappreżentattiva tirċievi.

Artikolu 67

Monitoraġġ tar-rimi radjuattiv

1. L-Istati Membri għandhom jesigu li l-impriza responsabbli għal prattiki fejn tinghata awtorizzazzjoni għar-rimi timmonitorja sewwa jew fejn ikun xieraq tevalwa r-rimi radjuattiv li jsir fl-arja jew dak likwidu fl-ambjent waqt l-operat normali u li tirrapporta r-riżultati lill-awtorità kompetenti.

2. L-Istati Membri għandhom jesigu li kull impriza li tkun responsabbli għal reattur tal-enerġija nukleari jew impjant ta' riproċessar timmonitora r-rimi radjuattiv u tirrapportah f'konformità mal-informazzjoni standardizzata.

Artikolu 68

Kompiti għall-impriza

L-Istati Membri għandhom jesigu li l-impriza twettaq il-kompiti li ġejjin:

(a) tikseb u żżomm l-aħjar livell ta' protezzjoni tal-membri tal-pubbliku;

(b) taċċetta fis-servizz tagħmir u proċeduri adegwati għall-kejl u l-valutazzjoni tal-esponiment tal-membri tal-pubbliku u l-kontaminazzjoni radjuattiva tal-ambjent;

(c) tivverifika l-effettività u l-manutenzjoni tat-tagħmir kif imsemmi fil-punt (b) u tiżgura l-kalibrazzjoni regolari tal-istrumenti tal-kejl;

(d) tfittex il-parir ta' espert fil-protezzjoni mir-radjazzjoni għat-twettiq tal-kompiti msemmija fil-punti (a), (b) u (c).

TAQSIMA 2

Sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza

Artikolu 69

Reazzjoni ta' emerġenza

1. L-Istati Membri għandhom jesigu li l-impriza tinnotifika immedjatament lill-awtorità kompetenti b'kull emerġenza li tirrigwarda l-prattiki li hija responsabbli għalihom u tiegħu l-azzjoni kollha xierqa biex tnaqqas il-konsegwenzi.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'każ ta' emerġenza fit-territorju tagħhom, l-impriza kkonċernata tagħmel valutazzjoni proviżorja inizjali taċ-ċirkostanzi u l-konsegwenzi tal-emerġenza u tassisti b'miżuri protettivi.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu previsti miżuri protettivi fir-rigward ta':

- (a) is-sors tar-radjazzjoni, sabiex ir-radjazzjoni, inkluż ir-rilaxx ta' radjonuklidi, tonqos jew tiegħi;
- (b) l-ambjent, sabiex jonqos l-esponiment għall-individwi li jirriżulta minn sustanzi radjuattivi permezz ta' mogħdijiet rilevanti;
- (c) l-individwi, sabiex jitnaqqas l-esponiment tagħhom.

4. Fil-każ ta' emerġenza fit-territorju tiegħu jew barra minnu, Stat Membru għandu jesiġi:

- (a) l-organizzazzjoni ta' miżuri protettivi xierqa, billi jitqiesu l-karatteristiċi reali tal-emerġenza u skont l-istrategġija ottimizata għall-protezzjoni bħala parti minn pjan ta' reazzjoni għall-emerġenzi, fejn l-elementi li għandhom jiġu inklużi fil-pjan ta' reazzjoni għall-emerġenzi huma indikati fit-Taqsima B tal-Anness XI;
- (b) il-valutazzjoni u r-reġistrazzjoni tal-konsegwenzi tal-emerġenza u tal-effikaċja tal-miżuri protettivi.

5. L-Istat Membru għandu, jekk is-sitwazzjoni titlob dan, jiżgura li tkun prevista l-organizzazzjoni tat-trattament mediku ta' dawk affettwati.

Artikolu 70

Informazzjoni lill-membri tal-pubbliku li x'aktarx jiġu affettwati f'każ ta' emerġenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li membri tal-pubbliku li x'aktarx jiġu affettwati f'każ ta' emerġenza jingħataw informazzjoni dwar il-miżuri ta' protezzjoni tas-saħha applikabbli għalihom u dwar l-azzjoni li għandhom jiehdu f'każ ta' emerġenza bħal din.

2. L-informazzjoni mogħtija għandha tinkludi tal-inqas l-elementi stabbiliti fit-Taqsima A tal-Anness XII.

3. L-informazzjoni għandha tiġi kkomunikata lill-membri tal-pubbliku msemmija fil-paragrafu 1 mingħajr ma ssir l-ebda talba.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni tkun aġġornata u ċirkolata f'intervalli regolari u kull meta jkun hemm tibdil sinifikanti. Din l-informazzjoni għandha tkun disponibbli b'mod permanenti għall-pubbliku.

Artikolu 71

Informazzjoni lill-membri tal-pubbliku li fil-fatt jiġu affettwati f'każ ta' emerġenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta ssehh emerġenza, il-membri tal-pubbliku li fil-fatt ikunu affettwati jiġu infurmati mingħajr dewmien dwar il-fatti tal-emerġenza,

il-passi li għandhom jittiehdu u, kif ikun xieraq, il-miżuri għall-protezzjoni tas-saħha applikabbli għal dawn il-membri tal-pubbliku.

2. L-informazzjoni mogħtija għandha tkopri daww il-punti elenkati fit-Taqsima B tal-Anness XII li jkunu rilevanti għat-tip ta' emerġenza.

TAQSIMA 3

Sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti

Artikolu 72

Programm ta' monitoraġġ ambjentali

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun stabbilit programm ta' monitoraġġ ambjentali xieraq.

Artikolu 73

Żoni kontaminati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istrategġija ottimizata ta' protezzjoni għall-ġestjoni ta' żoni kontaminati għandhom jinkludu, fejn ikun applikabbli, dawn li ġejjin:

- (a) l-ghanijiet, li jinkludu l-miri fit-tul li qed issegwi l-istrategġija u l-livelli ta' referenza korrispondenti, f'konformità mal-Artikolu 7;
- (b) delinjazzjoni taż-żoni affettwati u identifikazzjoni tal-membri tal-pubbliku affettwati;
- (c) konsiderazzjoni tal-htieġa għal u l-firxa tal-miżuri protettivi li għandhom jiġu applikati għaž-żoni affettwati u l-membri tal-pubbliku;
- (d) konsiderazzjoni tal-htieġa li jiġi evitat jew ikkontrollat l-aċċess għaž-żoni affettwati, jew li jkunu imposti restrizzjonijiet fuq il-kondizzjonijiet tal-ghajxien f'dawn iż-żoni;
- (e) valutazzjoni tal-esponiment ta' gruppi differenti fil-popolazzjoni u valutazzjoni tal-mezzi disponibbli għall-individwi biex jikkontrollaw l-esponiment personali tagħhom.

2. Fil-każ ta' żoni b'kontaminazzjoni residwa fuq perjodu fit-tul li fihom l-Istat Membru jkun iddeċieda li jippermetti l-abitazzjoni u t-tkomplija tal-attivitajiet soċjali u ekonomiċi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw, f'konsultazzjoni mal-partijiet interessati, li jkun hemm arrangamenti, kif meħtieġa, għall-kontroll kontinwu tal-esponiment bil-ghan li jkunu stabbiliti kondizzjonijiet tal-ghajxien li jistgħu jitqiesu bħala normali, fosthom:

- (a) l-istabbiliment tal-livelli ta' referenza xierqa;
- (b) l-istabbiliment ta' infrastruttura biex ikunu appoġġjati miżuri protettivi ta' ghajnuna mill-persuna nnifisha fiż-żoni affettwati, bħal għoti ta' informazzjoni, pariri u monitoraġġ;

(c) jekk ikun xieraq, miżuri ta' rimedju;

(d) jekk ikun xieraq, iż-żoni delinjati.

Artikolu 74

Esponiment ghar-radon ġewwa bini

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu livelli ta' referenza nazzjonali għall-konċentrazzjonijiet tar-radon ġewwa bini. Il-livell ta' referenza għall-konċentrazzjoni tal-attività medja fis-sena fl-arja ma għandux ikun oghla minn 300 Bq m^{-3} .

2. Skont il-pjan ta' azzjoni nazzjonali msemmi fl-Artikolu 103, l-Istati Membri għandhom jippromwovu azzjoni biex jidentifikaw abitazzjonijiet b'konċentrazzjonijiet ta' radon (bħala medja annwali) li jaqbu l-livell ta' referenza u jinkoraġġixxu, fejn xieraq, b'mezzi tekniċi jew b'mezzi oħra, miżuri għat-tnaqqis tal-konċentrazzjoni tar-radon f'dawn l-abitazzjonijiet.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tkun disponibbli informazzjoni lokali u nazzjonali dwar l-esponiment fuq ġewwa ghar-radon u r-riskji tas-saħħa assoċjati, dwar l-importanza li jitwettagħ kejl tar-radon u dwar il-mezzi tekniċi disponibbli għat-tnaqqis ta' konċentrazzjonijiet eżistenti tar-radon.

Artikolu 75

Radjazzjoni gamma minn materjali tal-bini

1. Il-livell ta' referenza li japplika għall-esponiment estern ghar-radjazzjoni gamma ġewwa bini emessa mill-materjali tal-bini, miżjud mal-esponiment estern fil-beraħ, għandu jkun ta' 1 mSv kull sena.

2. Għall-materjali tal-bini identifikati mill-Istat Membru bħala sors ta' thassib mil-lat ta' protezzjoni mir-radjazzjoni, meta titqies il-lista indikattiva ta' materjali mogħtija fl-Anness XIII fir-rigward tar-radjazzjoni gamma mitfugħa minnhom, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, qabel ma daww il-materjali jitqiegħdu fis-suq:

(a) ikunu determinati l-konċentrazzjonijiet ta' attività tar-radjo-nuklidi speċifikati fl-Anness VIII, u li,

(b) ekk jintalbu, jingħataw lill-awtorità kompetenti l-informazzjoni dwar ir-riżultati tal-kejl u l-indiċi korrispondenti tal-konċentrazzjoni tal-attività, kif ukoll fatturi rilevanti oħra kif definiti fl-Anness VIII.

3. Għat-tipi ta' materjal tal-bini identifikati f'konformità mal-paragrafu 2 li jistgħu jagħtu dożi oghla mil-livell ta' referenza, l-Istati Membri għandhom jiddeċiedu dwar miżuri xierqa li jistgħu jinkludu rekwiżiti speċifiċi fil-kodiċi rilevanti tal-bini jew restrizzjonijiet dwar l-użu previst ta' daww il-materjali.

KAPITOLU IX

RESPONSABILTAJET ĠENERALI TAL-ISTATI MEMBRI U L-AWTORITAJET KOMPETENTI U REKWIZITI OĦRA GĦALL-KONTROL REGOLATORJU

TAQSIMA 1

Infrastruttura istituzzjonali

Artikolu 76

Awtorità kompetenti

1. L-Istati Membri għandhom jinnominaw awtorità kompetenti li għandha twettaq xogħlijiet skont din id-Direttiva. Huma għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti:

(a) tkun funzjonalment separata minn kwalunkwe korp jew organizzazzjoni oħra kkonċernata mill-promozzjoni jew l-użu ta' prattiki skont din id-Direttiva, sabiex tiġi żgurata indipendenza effettiva minn influwenza mhux dovuta fil-funzjoni regolatorja tagħha;

(b) tingħata s-setgħat legali u riżorsi umani u finanzjarji neċessarji biex jiġu ssodisfati l-obbligi tagħha.

2. Meta Stat Membru jkollu aktar minn awtorità kompetenti wahda għal qasam ta' kompetenza partikolari, huwa għandu jahtar punt ta' kuntatt wiehed għall-komunikazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri l-oħra. Fejn ma jkunx raġonevolment prattiku li jiġu elenkati l-punti kollha ta' kuntatt għal oqsma ta' kompetenza differenti, l-Istati Membri jistgħu jaħtru punt ta' kuntatt wiehed.

3. L-Istati Membri għandhom jgħaddu lill-Kummissjoni l-isem u l-indirizz tal-punti ta' kuntatt u l-oqsma ta' kompetenza rispettivi tagħhom sabiex jippermettu komunikazzjoni rapida, fejn ikun adatt, mal-awtoritajiet tagħhom.

4. L-Istati Membri għandhom jgħaddu lill-Kummissjoni kull bidla fl-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 3.

5. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-informazzjoni msemmija fil-paragrafi 3 u 4 lill-punti ta' kuntatt kollha fi Stat Membru u għandha tippubblikaha perġodikament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, f'intervalli ta' mhux aktar minn sentejn.

Artikolu 77

Trasparenza

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tkun disponibbli informazzjoni fir-rigward tal-ġustifikazzjoni tal-klassijiet jew it-tipi ta' prattika, ir-regolazzjoni ta' sorsi ta' radjazzjoni u tal-protezzjoni mir-radjazzjoni għall-imprizi, haddiema, membri tal-pubbliku, kif ukoll pazjenti u individwi oħra soġġetti għal esponiment mediku. Dan l-obbligu jinkludi l-iżgurar li l-awtorità kompetenti tippovdi informazzjoni fl-oqsma ta' kompetenza tagħha. L-informazzjoni għandha tkun disponibbli f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali u l-obbligi internazzjonali, dment li dan ma jipperikolax interessi oħra bħal, fost oħrajn, is-sigurtà, rikonoxxuti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali jew f'obbligi internazzjonali.

Artikolu 78

Informazzjoni dwar it-tagħmir

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull impriża li takkwista tagħmir li fih sorsi radjuattivi jew ġeneratur tar-radjazzjoni tingħatalha informazzjoni adegwata dwar il-perikli radjoloġiċi potenzjali tiegħu u l-użu korrett tiegħu, l-ittestjar u l-manutenzjoni, u tingħatalha prova li d-disinn jippermetti r-restrizzjoni tal-esponiment għal-livell l-aktar baxx li jista' raġonevolment jintlaħaq.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull impriża li takkwista tagħmir radjoloġiku mediku tingħatalha informazzjoni adegwata dwar il-valutazzjoni tar-riskju għall-pazjenti, u dwar l-elementi disponibbli tal-evalwazzjoni klinika.

Artikolu 79

Rikonossiment tas-servizzi u l-esperti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu stabbiliti arranġamenti għar-rikonossiment ta':

- (a) is-servizzi tas-saħħa okkupazzjonali;
- (b) is-servizzi tad-dożimetrija;
- (c) l-esperti dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (d) l-esperti tal-fizika medika.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu stabbiliti l-arranġamenti meħtieġa biex tkun żgurata l-kontinwità tal-għarfien espert ta' dawn is-servizzi u l-esperti.

Jekk ikun adatt, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu l-arranġamenti għar-rikonossiment tal-uffiċjali għall-protezzjoni mir-radjazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jispeċifikaw ir-rekwiżiti għar-rikonossiment u jikkomunikawhom lill-Kummissjoni.

3. Il-Kummissjoni għandha tagħmel l-informazzjoni li waslet skont il-paragrafu 2 disponibbli għall-Istati Membri.

Artikolu 80

Servizzi tas-saħħa okkupazzjonali

L-Istat Membru għandu jiżgura li s-servizzi tas-saħħa okkupazzjonali għandhom iwettqu sorveljanza medika tal-haddiema esposti, f'konformità mal-Kapitolu VI, fir-rigward tal-esponiment tagħhom għar-radjazzjoni jonizzanti u fir-rigward ta' jekk ikunx tajbin għall-kompiti assenjati lilhom li jinvolvu l-hidma bir-radjazzjoni jonizzanti.

Artikolu 81

Servizzi ta' dożimetrija

L-Istat Membru għandu jiżgura li s-servizzi tad-dożimetrija jiddeterminaw id-doži interni jew esterni lill-haddiema esposti soġġetti għal monitoraġġ individwali, sabiex jinżamm rekord tad-doża f'kooperazzjoni mal-impriża u, fil-każ ta' haddiema esterni, l-impjegatur, u fejn ikun rilevanti s-servizz tas-saħħa okkupazzjonali.

Artikolu 82

Espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni

1. L-Istat Membru għandu jiżgura li l-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni jagħti pariri kompetenti lill-impriża f'materji marbuta mal-konformità mar-rekwiżiti legali applikabbli, fir-rigward tal-esponiment okkupazzjonali u tal-pubbliku.

2. Il-pariri tal-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni għandhom ikopru, fejn rilevanti, iżda ma jkunux limitati għal, dan li ġej:

- (a) ottimizzazzjoni u stabbiliment ta' restrizzjonijiet xierqa fuq id-doża;
- (b) pjanijiet għal installazzjonijiet godda u l-aċċettazzjoni fis-servizz ta' sorsi ta' radjazzjoni godda jew modifikati fir-rigward ta' xi kontroll tal-inġinerija, elementi tad-disinn, elementi tas-sikurezza u apparat ta' twissija rilevanti għall-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (c) kategorizzazzjoni taż-żoni kontrollati u sorveljati;
- (d) klassifikazzjoni tal-haddiema;
- (e) programmi ta' monitoraġġ tal-post tax-xogħol u individwali u dożimetrija personali relatata;
- (f) strumenti adatti għall-monitoraġġ tar-radjazzjoni;
- (g) assigurazzjoni tal-kwalità;
- (h) programm ta' monitoraġġ ambjentali;
- (i) arranġamenti għall-ġestjoni ta' skart radjuattiv;
- (j) arranġamenti għall-prevenzjoni tal-aċċidenti u l-incidenti;
- (k) stat ta' thejġija u reazzjoni f'sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza;
- (l) programmi ta' tahrig u tahrig mill-ġdid għall-haddiema esposti;
- (m) investigazzjoni u analiżi ta' aċċidenti u incidenti u azzjonijiet ta' rimedju xierqa;
- (n) kondizzjonijiet tal-impjeg għal haddiema nisa tqal u dawki li qed iredgħu;
- (o) thejġija ta' dokumentazzjoni xierqa bħal valutazzjonijiet tar-riskju u proceduri bil-miktub;

3. L-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni għandu jzomm kuntatt, fejn ikun adatt, mal-espert dwar il-fizika medika.

4. L-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni jista' jiġi inkarigat, jekk il-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprevedi dan, bil-protezzjoni tal-haddiema u l-membri tal-pubbliku mir-radjazzjoni.

Artikolu 83

Espert tal-fizika medika

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-espert tal-fizika medika jaġixxi jew jagħti pariri speċjalizzati, kif ikun adatt, dwar materji marbuta mal-fizika tar-radjazzjoni sabiex jiġu implimentati r-rekwiżiti mogħtija fil-Kapitolu VII u fil-punt (c) tal-Artikolu 22(4) ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, skont il-prattika radjoloġika medika, l-espert tal-fizika medika jiehu r-responsabbiltà għad-dożimetrija, inkluż il-kejl fiziku għall-evalwazzjoni tad-doża mogħtija lill-pazjent u individwi oħra soġġetti għal esponiment mediku, jagħti pariri dwar it-tagħmir radjoloġiku mediku, u jikkontribwixxi b'mod partikolari għal dan li ġej:

- (a) l-ottimizzazzjoni tal-protezzjoni mir-radjazzjoni għall-pazjenti u individwi oħra soġġetti għal esponiment mediku, inkluż l-applikazzjoni u l-użu ta' livelli ta' referenza dijanjostiċi;
- (b) id-definizzjoni u t-twettiq tal-assigurazzjoni tal-kwalità tat-tagħmir radjoloġiku mediku;
- (c) l-ittestjar tal-aċċettazzjoni ta' tagħmir radjoloġiku mediku;
- (d) it-thejjija tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għal tagħmir radjoloġiku mediku u d-disinn tal-installazzjoni;
- (e) is-sorveljanza tal-installazzjonijiet radjoloġiċi mediċi;
- (f) l-analiżi tal-avvenimenti li jinvolvu, jew potenzjalment jinvolvu, esponimenti aċċidentali jew mhux intenzjonati;
- (g) l-għażla tat-tagħmir meħtieġ biex jitwettaq il-kejl għall-protezzjoni mir-radjazzjoni;
- (h) it-taħriġ tal-prattikanti u persunal iehor f'aspetti rilevanti tal-protezzjoni mir-radjazzjoni;

3. L-espert tal-fizika medika għandu jzomm kuntatt, fejn ikun adatt, mal-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

Artikolu 84

Uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu f'liema prattiki tkun meħtieġa l-hatra ta' uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni sabiex jissorvelja jew iwettaq kompiti ta' protezzjoni mir-radjazzjoni f' impriża partikolari. L-Istati Membri għandhom

jesigū li l-impriži jipprovdu lill-uffiċjali għall-protezzjoni mir-radjazzjoni bil-mezzi meħtieġa biex huma jwettqu l-kompiti tagħhom. L-uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni għandu jirrapporta direttament lill-impriża. L-Istati Membri jistgħu jesigū li min jimpjega haddiema esterni jahtar uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni kif meħtieġ biex jissorvelja jew iwettaq kompiti rilevanti ta' protezzjoni mir-radjazzjoni marbuta mal-protezzjoni tal-haddiema tiegħu.

2. Skont in-natura tal-prattika, il-kompiti tal-uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni hu u jgħin lill-impriża, jistgħu jinkludu dawn li ġejjin:

- (a) li jiżgura li l-hidma bir-radjazzjoni titwettaq skont ir-rekwiżiti ta' kwalunkwe proċedura speċifikata jew regola lokali;
- (b) li jissorvelja l-implimentazzjoni tal-programm għall-monitoraġġ tal-post tax-xogħol;
- (c) li jzomm rekords adegwati tas-sorsi kollha ta' radjazzjoni;
- (d) li jwettaq valutazzjonijiet perjodiċi tal-kondizzjoni tas-sistemi tas-sikurezza u ta' twissija rilevanti;
- (e) li jissorvelja l-implimentazzjoni tal-programm ta' monitoraġġ persunali;
- (f) li jissorvelja l-implimentazzjoni tal-programm ta' sorveljanza tas-saħħa;
- (g) li jipprovdi lil haddiema godda introduzzjoni adatta għar-regoli u l-proċeduri lokali;
- (h) li jagħti parir u kummenti dwar il-pjanijiet ta' hidma;
- (i) li jistabbilixxi pjanijiet ta' hidma;
- (j) li jipprovdi rapporti lill-ġestjoni lokali;
- (k) li jipparteċipa fl-arranġamenti għall-prevenzjoni, l-istat ta' thejjija u r-reazzjoni għas-sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emergenza;
- (l) li jinforma u jharreġ lill-haddiema esposti;
- (m) li jzomm f'kuntatt mal-espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

3. Il-kompitu tal-uffiċjal għall-protezzjoni mir-radjazzjoni jista' jitwettaq minn unità għall-protezzjoni mir-radjazzjoni stabbilita f'impriża jew minn espert dwar il-protezzjoni mir-radjazzjoni.

TAQSIMA 2

Kontroll ta' sorsi radjuattivi

Artikolu 85

Rekwiżiti ġenerali għal sorsi mhux issigillati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jsiru arranġamenti biex jinżamm kontroll ta' sorsi mhux issigillati rigward il-post, l-użu u, meta ma jibqgħux mehtieġa, ir-riċiklaġġ jew ir-rimi tagħhom.
2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza żżomm rekords ta' sorsi mhux issigillati taht ir-responsabbiltà tagħha, inkluż il-post, it-trasferiment u r-rimi jew ir-rilaxx.
3. L-Istati Membri għandhom jesigū li kull impriza li jkollha sors mhux issigillat ta' radjuattività tinnotifika mill-ewwel lill-awtorità kompetenti bi kwalunkwe telf, serq, tixrid sinifikanti, jew użu jew rilaxx mhux awtorizzat.

Artikolu 86

Rekwiżiti ġenerali għal sorsi ssigillati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jsiru arranġamenti biex jinżamm kontroll ta' sorsi ssigillati rigward il-post, l-użu u, meta ma jibqgħux mehtieġa, ir-riċiklaġġ jew ir-rimi tagħhom.
2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza żżomm rekords tas-sorsi ssigillati kollha taht ir-responsabbiltà tagħha, li jinkludu l-post, it-trasferiment u r-rimi tagħhom.
3. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema li tippermettilhom ikunu infurmati b'mod adegwat bi kwalunkwe trasferiment ta' sorsi ssigillati ta' attività għolja u fejn mehtieġ trasferimenti individwali ta' sorsi ssigillati.
4. L-Istati Membri għandhom jesigū li kull impriza li jkollha sors issigillat tinnotifika mill-ewwel lill-awtorità kompetenti bi kwalunkwe telf, tnixxija sinifikanti, serq jew użu mhux awtorizzat ta' sors issigillat.

Artikolu 87

Rekwiżiti għall-kontroll ta' sorsi ssigillati ta' attività għolja

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, qabel johorġu awtorizzazzjoni għal prattiki li jinvolvu sors sigillat ta' attività għolja:

- (a) ikunu saru l-arranġamenti adegwati għall-ġestjoni sikura u l-kontroll tas-sorsi, inkluż meta jsiru sorsi li ma għadhomx jintużaw. Tali arranġamenti jistgħu jipprevedu t-trasferiment tas-sorsi li ma għadhomx jintużaw lill-fornitur jew it-tqegħid tagħhom f'faċilità għar-rimi jew ta' hżin jew obbligu lill-manifattur jew lill-fornitur biex jirċevihom;
- (b) ikun sar provediment adegwat, permezz ta' sigurtà finanzjarja jew kwalunkwe mezz ieħor ekwivalenti adegwat għas-sors inkwistjoni, għall-ġestjoni sikura tas-sorsi meta

dawn isiru sorsi li ma għadhomx jintużaw, fosthom il-każ meta impriza ssir insolventi jew twaqqaf l-attività tagħha.

Artikolu 88

Rekwiżiti speċifiċi għall-ġhotti ta' licenzja lil sorsi ssigillati ta' attività għolja

Minbarra r-rekwiżiti ġenerali għall-ġhotti ta' licenzja stabbiliti fil-Kapitolu V, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-licenzja għal prattika li tinvolvi sors issigillat ta' attività għolja tinkludi, iżda ma jkollhiex tkun limitata għal:

- (a) responsabbiltajiet;
- (b) kompetenzi minimi ta' persunal, inklużi informazzjoni u tahrig;
- (c) kriterji minimi ta' prestazzjoni għas-sors, il-kontenitur tas-sors u t-tagħmir addizzjonali;
- (d) htigijiet ta' proċeduri ta' emerġenza u holoq ta' komunikazzjoni;
- (e) il-proċeduri ta' hidma li jridu jiġu segwiti;
- (f) manutenzjoni ta' tagħmir, sorsi u kontenituri;
- (g) il-ġestjoni adegwata tas-sorsi li ma għadhomx jintużaw, inklużi arranġamenti dwar it-trasferiment, jekk ikun xieraq, tas-sorsi li ma għadhomx jintużaw lil manifattur, fornitur, impriza awtorizzata oħra jew faċilità għar-rimi jew hażna tal-iskart.

Artikolu 89

Żamma ta' rekords mill-impriza

L-Istati Membri għandhom jesigū li r-rekords għas-sorsi ssigillati ta' attività għolja jinkludu l-informazzjoni stipulata fl-Anness XIV u li l-impriza tipprovi lill-awtorità kompetenti kopja elettronika jew bil-miktub ta' dawn ir-rekords kollha jew parti minnhom meta jiġu mitluba u tal-inqas bil-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) mingħajr dewmien żejjed, fil-hin tal-istabbiliment ta' dawn ir-rekords, li għandu jkun malajr kemm jista' jkun raġonevolment prattikabbli wara li jinkiseb is-sors;
- (b) f'intervalli li għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri;
- (c) jekk is-sitwazzjoni indikata fuq id-dokument tal-informazzjoni tkun inbidlet;
- (d) mingħajr dewmien żejjed wara l-gheluq tar-rekords għal sors speċifiku meta l-impriza ma jkunx għad għandha dan is-sors, fejn għandhom ikunu inklużi l-isem tal-impriza jew tal-faċilità tar-rimi jew ta' hażna li fiha jkun ġie trasferit is-sors;

- (e) minghajr dewmien żejjed wara l-għeluq ta' dawn ir-rekords meta l-impriza ma jkun għad baqgħalha l-ebda sorsi.

Ir-rekords tal-impriza għandhom ikunu disponibbli għal spezzjoni mill-awtorità kompetenti.

Artikolu 90

Żamma ta' rekords mill-awtorità kompetenti

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti żżomm rekord ta' kwalunkwe impriza awtorizzata biex twettaq prattiki b'sorsi ssiġillati ta' attività għolja u tas-sorsi ssiġillati ta' attività għolja miżmuma. Dawn ir-rekords għandhom jinkludu r-radjonuklide involut, l-attività fil-hin tal-manifattura jew, jekk din l-attività ma tkunx magħrufa, l-attività fil-hin tal-ewwel tqeghid fis-suq jew fil-hin li l-impriza akkwistat is-sors, u t-tip ta' sors. L-awtorità kompetenti għandha żżomm ir-rekords aġġornati, billi tqis it-trasferimenti tas-sorsi u fatturi oħrajn.

Artikolu 91

Kontroll tas-sorsi ssiġillati ta' attività għolja

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza li twettaq attivitajiet li jinvolvu sorsi ssiġillati ta' attività għolja tikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness XV.
2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-manifattur, il-fornitur, u kull impriza jiżguraw li s-sorsi ssiġillati ta' attività għolja u l-kontenituri jikkonformaw mar-rekwiżiti għall-identifikazzjoni u l-immarkar kif stabbiliti fl-Anness XVI.

TAQSIMA 3

Sorsi orfni

Artikolu 92

Individwazzjoni ta' sorsi orfni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jsiru arranġamenti sabiex:
 - (a) titqajjem kuxjenza ġenerali dwar il-possibbiltà tal-okkorrenza ta' sorsi orfni u l-perikli assoċjati; u
 - (b) tinhareġ gwida għall-persuni li jissuspettaw jew jafu bil-preżenza ta' sors orfni dwar kif jgħarrfu lill-awtorità kompetenti u dwar l-azzjonijiet li għandhom jittiehdu.
2. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-istabbiliment ta' sistemi mmirati biex jiġu individwati sorsi orfni f'postijiet bħal impjanti kbar ta' ruttam tal-metall u tar-riċiklaġġ tar-ruttam tal-metall fejn ġeneralment jistgħu jinstabu sorsi orfni, jew f'postijiet sinifikanti nevrālgiċi ta' tranżitu, kull fejn ikun adatt.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun disponibbli pariri u assistenza teknika speċjalizzata malajr għall-persuni li jkollhom suspett tal-preżenza ta' sors orfni u li normalment ma

jkunux involuti f'operazzjonijiet soġġetti għal rekwiżiti ta' protezzjoni mir-radjazzjoni. L-għan primarju tal-pariri u l-assistenza għandu jkun il-protezzjoni tal-haddiema u tal-membri tal-pubbliku mir-radjazzjoni u s-sikurezza tas-sors.

Artikolu 93

Kontaminazzjoni tal-metalli

1. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-istabbiliment ta' sistemi li jindividwaw l-preżenza ta' kontaminazzjoni radju-attiva fi prodotti tal-metall kompluti importati minn pajjiżi terzi, f'postijiet bħal f'installazzjonijiet kbar ta' importazzjoni tal-metall jew f'postijiet sinifikanti nevrālgiċi ta' tranżitu.
2. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-ġesturi ta' stallazzjoni ta' riċiklaġġ ta' ruttam tal-metall jgħarrfu minnufih lill-awtorità kompetenti jekk jissuspettaw jew ikunu jafu bi kwalunkwe tidwib ta' sors orfni jew operazzjoni metallurġika oħra fuqu, u għandhom jesigū li l-materjali kontaminati ma jintużawx, ma jitqegħdux fis-suq u ma jintremewx minghajr l-involviment tal-awtorità kompetenti.

Artikolu 94

Irkupru, ġestjoni, kontroll u rimi ta' sorsi orfni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti tkun ippreparata, jew tkun ipprovvediet, inkluż bl-assenjażjoni tar-responsabbiltajiet, biex tikkontrolla u tirkupra sorsi orfni u biex tittratta l-emerġenzi dovuti għas-sorsi orfni u li tkun fasslet pjanijiet u miżuri ta' reazzjoni adegwati.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun organizzati kampanji, kif xieraq, sabiex jiġu rkuprati s-sorsi orfni li thallew minn prattiki fl-imġhoddi.

Il-kampanji jistgħu jinkludu l-partecipazzjoni finanzjarja tal-Istati Membri fl-ispejjeż tal-irkupru, il-ġestjoni, il-kontroll u r-rimi tas-sorsi u jistgħu jinkludu wkoll sħarriġ tar-rekords storiċi tal-awtoritajiet u ta' impriżi, bħal istituti tar-riċerka, istituti għall-ittestjar tal-materjali jew sptarrijiet.

Artikolu 95

Sigurtà finanzjarja għas-sorsi orfni

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tiġi stabbilita sistema ta' sigurtà finanzjarja jew mezzi ekwivalenti oħra biex tkopri l-ispejjeż tal-interventi relatati mal-irkupru tas-sorsi orfni u li jistgħu jirriżultaw mill-implimentazzjoni tal-Artikolu 94.

TAQSIMA 4

Avvenimenti sinifikanti

Artikolu 96

Notifika u reġistrazzjoni ta' avvenimenti sinifikanti

L-Istati Membri għandhom jesigū li l-impriza:

- (a) timplimenta, kif ikun adatt, sistema ta' reġistrazzjoni u analiżi ta' avvenimenti sinifikanti li jinvolvu jew potenzjalment jinvolvu esponenti aċċidentali jew mhux intenzjonati;

(b) tinnotifika minnufih lill-awtorità kompetenti bl-okkorrenza ta' kwalunkwe avveniment sinifikanti li jirriżulta jew jista' jirriżulta fl-esponiment ta' individwu lil hinn mil-limiti operazzjonali jew kondizzjonijiet ta' operazzjoni speċifikati frekwiziti li jawtorizzaw fir-rigward ta' esponiment okkupazzjonali jew pubbliku jew kif definit mill-awtorità kompetenti għal esponiment mediku, inklużi r-riżultati tal-investigazzjoni u l-miżuri korrettivi biex jiġu evitati tali avvenimenti.

TAQSIMA 5

Sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza

Artikolu 97

Sistema ta' ġestjoni għall-emerġenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jitqies il-fatt li jistgħu jseħhu emerġenzi fit-territorju tagħhom u li huma jistgħu jkunu affettwati minn emerġenzi li jseħhu barra t-territorju tagħhom. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema ta' ġestjoni tal-emerġenzi u dispożizzjonijiet amministrattivi adegwati biex tinzamm din is-sistema. Is-sistema ta' ġestjoni għall-emerġenza għandha tinkludi l-elementi elenkati fit-Taqsima A tal-Anness XI.

2. Is-sistema ta' ġestjoni għall-emerġenza għandha titfassal b'mod li tkun proporzjonali mar-riżultati ta' valutazzjoni ta' sitwazzjonijiet potenzjali ta' esponiment ta' emerġenza u tkun tista' twieġeb b'mod effettiv għal sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza b'rabta ma' prattiki jew ma' avvenimenti mhux previsti.

3. Is-sistema ta' ġestjoni tal-emerġenzi għandha tipprevedi l-istabbiliment ta' pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenzi bil-ghan li jkunu evitati reazzjonijiet tat-tessut li jwasslu għal effetti deterministiċi severi fi kwalunkwe individwu mill-popolazzjoni affettwata u li jitnaqqas ir-riskju ta' effetti stokastiċi, waqt li jitqiesu l-prinċipji ġenerali ta' protezzjoni mir-radjazzjoni u l-livelli ta' referenza msemmija fil-Kapitolu III.

Artikolu 98

Livell ta' preparazzjoni għall-emerġenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu stabbiliti minn qabel pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenzi għad-diversi tipi ta' emerġenzi identifikati minn valutazzjoni ta' sitwazzjonijiet potenzjali ta' esponiment ta' emerġenza.

2. Il-pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenza għandhom jinkludu l-elementi ddefiniti fit-Taqsima B tal-Anness XI.

3. Il-pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenza għandhom jinkludu wkoll provvedimenti għat-tranzizzjoni minn sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza għal sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenza jkunu ttestjati, evalwati u, kif ikun adatt, riveduti f'intervalli regolari, b'kont meħud tal-esperjenza miksuba minn sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza fl-imghoddi u tar-riżultati tal-partecipazzjoni feżerċizzji ta' emerġenza fil-livell nazzjonali u internazzjonali.

5. Il-pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenzi għandhom, fejn ikun xieraq, jinkorporaw elementi rilevanti tas-sistema ta' ġestjoni tal-emerġenzi msemmija fl-Artikolu 97.

Artikolu 99

Kooperazzjoni internazzjonali

1. L-Istati Membri għandhom jikkooperaw ma' Stati Membri oħrajn u ma' pajjiżi terzi biex jiġu indirizzati l-emerġenzi possibbli fuq it-territorju tagħhom li jistgħu jaffettwaw Stati Membri oħrajn jew pajjiżi terzi, bil-ghan li tiġi ffaċilitata l-organizzazzjoni tal-protezzjoni radjologika f'dawk l-Istati Membri jew pajjiżi terzi.

2. Kull Stat Membru għandu, fil-każ ta' emerġenza li sseħh fuq it-territorju tiegħu jew li aktarx ikollha konsegwenzi radjologiki fuq it-territorju tiegħu, għandu minnufih jistabbilixxi kuntatt mal-Istati Membri l-oħrajn kollha u mal-pajjiżi terzi li jistgħu jkunu involuti jew aktarx jiġu affettwati bil-ghan li jikkondividi l-valutazzjoni tas-sitwazzjoni ta' esponiment u li jikkoordina l-miżuri protettivi u l-informazzjoni lill-pubbliku bl-użu, kif ikun adatt, ta' sistemi bilaterali jew internazzjonali ta' skambju u koordinazzjoni tal-informazzjoni. Dawn l-attivitàjiet ta' koordinazzjoni ma għandhomx jimpedixxu jew idewmu l-azzjonijiet meħtieġa li jkollhom jittiehdu fuq livell nazzjonali.

3. Kull Stat Membru għandu minnufih jikkondividi informazzjoni u jikkoopera mal-Istati Membri rilevanti l-oħrajn, pajjiżi terzi rilevanti u organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti rigward it-telf, is-serq jew l-iskoperta ta' sorsi ssiġillati ta' attività għolja, sorsi radjuattivi oħra u materjal radjuattiv ta' thassib u rigward is-segwitu jew l-investigazzjonijiet relatati, mingħajr preġudizzju għar-rekwiziti rilevanti ta' kunfidenzjalità u tal-leġiżlazzjoni nazzjonali rilevanti.

4. Kull Stat Membru għandu jikkoopera, fejn ikun il-każ, ma' Stati Membri oħrajn u ma' pajjiżi terzi fit-tranzizzjoni minn sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza għal sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti.

TAQSIMA 6

Sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti

Artikolu 100

Programmi dwar sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jkun hemm indikazzjoni jew xhieda ta' esponimenti li ma jistgħux jiġu injorati mil-lat ta' protezzjoni mir-radjazzjoni, jittiehdu miżuri biex jidentifikaw u jevalwaw sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti b'kont meħud tat-tipi ta' sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti elenkati fl-Anness XVII, u biex jiddeterminaw l-esponimenti korrispondenti okkupazzjonali u tal-pubbliku.

2. L-Istati Membri jistgħu jiddeciedu, wara li jikkunsidraw il-prinċipju ġenerali tal-ġustifikazzjoni, li sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti ma titlob l-ebda konsiderazzjoni ta' miżuri protettivi jew ta' rimedju.

3. Sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti li huma ta' thassib mil-lat ta' protezzjoni mir-radjazzjoni u li tista' tiġi assenjata responsabbiltà legali għalihom għandhom ikunu soġġetti għar-rekwiziti rilevanti għal sitwazzjonijiet ta' esponiment ippjanat u għaldaqstant tali sitwazzjonijiet ta' esponiment għandhom ikollhom jiġu notifikati kif speċifikat fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 101

Stabbiliment ta' strateġiji

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu hsieb l-istabbiliment ta' strateġiji biex jiżguraw il-ġestjoni xierqa ta' sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti paragonabbli mar-riskji u mal-effettività tal-miżuri protettivi.

2. Kull strateġija għandu jkun fiha

(a) l-ghanijiet segwiti;

(b) livelli ta' referenza xierqa, billi jitqiesu l-livelli ta' referenza stipulati fl-Anness I.

Artikolu 102

Implimentazzjoni tal-istrateġiji

1. L-Istati Membri għandhom jassenjaw ir-responsabbiltajiet għall-implimentazzjoni tal-istrateġiji għall-ġestjoni ta' sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti, u jiżguraw koordinazzjoni xierqa bejn il-partijiet rilevanti fl-implimentazzjoni tal-miżuri protettivi u ta' rimedju. L-Istati Membri għandhom jipprevedu, kif ikun adatt, l-involvement tal-partijiet interessati fid-deċiżjonijiet dwar l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-istrateġiji għall-ġestjoni ta' sitwazzjonijiet ta' esponiment.

2. Il-forma, l-iskala u t-tul taż-żmien tal-miżuri protettivi kollha meqjusa għall-implimentazzjoni ta' strateġija għandhom ikunu ottimizzati.

3. Għandha tiġi valutata d-distribuzzjoni tad-dożi li jkunu rriżultaw mill-implimentazzjoni ta' strateġija. Għandhom jiġu kkunsidrati aktar sforzi bil-għan tal-ottimizzazzjoni tal-protezzjoni u tat-tnaqqis ta' kwalunkwe esponiment li jkun għadu qed jaqbez il-livell ta' referenza.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li daww responsabbli għall-implimentazzjoni ta' strateġija għandhom, fuq bażi regolari:

(a) jevalwaw il-miżuri ta' rimedju u protettivi disponibbli biex jintlahqu l-ghanijiet u l-effiċjenza tal-miżuri pplanati u implimentati;

(b) jipprovdu informazzjoni lill-popolazzjonijiet esposti dwar ir-riskji potenzjali għas-saħħa u dwar il-mezzi disponibbli biex inaqqsu l-esponiment tagħhom;

(c) jipprovdu gwida għall-ġestjoni tal-esponimenti fuq livell individwali jew lokali;

(d) rigward l-attivitajiet li jinvolvu materjal radjuattiv li jinsab fin-natura u mhumex ġestiti bħala sitwazzjonijiet ta' esponiment ippjanat, jipprovdu informazzjoni dwar il-mezzi adatti għall-monitoraġġ tal-konċentrazzjonijiet u l-esponimenti u jiehdu miżuri ta' protezzjoni.

Artikolu 103

Pjan ta' azzjoni għar-radon

1. B'applikazzjoni tal-Artikolu 100(1), l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu pjan ta' azzjoni nazzjonali li jindirizza r-riskji fuq perjodu fit-tul mill-esponimenti għar-radon fl-abitazzjonijiet, bini b'aċċess pubbliku u postijiet tax-xogħol għal kwalunkwe sors ta' dħul tar-radon, kemm jekk mill-ħamrija, mill-materjali tal-bini jew l-ilma. Il-pjan ta' azzjoni għandu jiehu kont tal-punti mnizzlin fl-Anness XVIII u jiġi aġġornat regolarmet.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu fis-seħħ miżuri xierqa biex jimpedixxu d-dħul ta' radon f'bini ġdid. Dawn il-miżuri jistgħu jinkludu rekwiziti speċifiċi fil-kodiċijiet nazzjonali tal-bini.

3. L-Istati Membri għandhom jidentifikaw iż-żoni fejn il-konċentrazzjoni tar-radon (bħala medja annwali) f'għadd sostanzjali ta' binjiet mistennija taqbez il-livell ta' referenza nazzjonali rilevanti.

TAQSIMA 7

Sistema ta' infurzar

Artikolu 104

Spezzjonijiet

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema jew sistemi ta' spezzjoni biex jinfurzw id-dispożizzjonijiet adottati skont din id-Direttiva u biex jibdeu is-sorveljanza u l-azzjoni korrettiva fejn neċessarju.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti tistabbilixxi programm ta' spezzjoni li jqis id-daqs u n-natura potenzjali tal-periklu assoċjat mal-prattiki, valutazzjoni ġenerali tal-kwistjonijiet relatati mal-protezzjoni mir-radjazzjoni fil-prattiki, u l-istat tal-konformità mad-dispożizzjonijiet adottati skont din id-Direttiva.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sejbiet minn kull spezzjoni jiġu rreġistrati u kkomunikati lill-impriza kkonċernata. Jekk is-sejbiet ikunu relatati ma' haddiem jew haddiema esterni, fejn ikun adatt, is-sejbiet għandhom jiġu kkomunikati wkoll lil min jimpjegahom.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sintesi tal-programmi ta' spezzjoni u s-sejbiet prinċipali mill-implimentazzjoni tagħhom ikunu disponibbli għall-pubbliku.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun hemm stabbiltà mekkaniżmi għad-disseminazzjoni f'waqtha lill-partijiet rilevanti, inklużi l-manifatturi u l-fornituri tas-sorsi ta' radjazzjoni u, fejn ikun xieraq, lil organizzazzjonijiet internazzjonali, ta' informazzjoni dwar il-protezzjoni u s-sikurezza rigward it-tagħlimiet sinifikanti miksuba mill-ispezzjonijiet u mill-aċċidenti u l-incidenti rrapportati u minn sejbiet relatati.

Artikolu 105

Infurzar

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti jkollha s-setgħa li tesigi li kwalunkwe individwu jew persuna għuridika tiegħu azzjoni biex issewwi d-deficjenzi u biex tevita li jergħu jseħħu jew li tirtira, fejn ikun xieraq, l-awtorizzazzjoni meta r-riżultati ta' spezzjoni regolatorja jew valutazzjoni regolatorja oħra jindikaw li s-sitwazzjoni ta' esponent ma tkunx konformi mad-dispożizzjonijiet adottati skont din id-Direttiva.

KAPITOLU X

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 106

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa 6 ta' Frar 2018.

2. Meta l-Istati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjonijiet, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri għandhom jiddeciedu kif issir din ir-referenza.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 107

Thassir

Id-Direttivi 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom, u 2003/122/Euratom huma mhassra b'effett minn 6 ta' Frar 2018.

Ir-referenzi għad-Direttivi mhassra għandhom jinfteħmu bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness XIX.

Artikolu 108

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 109

Destinatari

Din id-Direttiva hi indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, il-5 ta' Diċembru 2013.

Għall-Kunsill

Il-President

R. SINKEVIČIUS

ANNEX I

Livelli ta' referenza għall-esponiment tal-pubbliku kif imsemmi fl-Artikoli 7 u 101

1. Minghajr preġudizzju għal-livelli ta' referenza stabbiliti għal dozi ekwivalenti, il-livelli ta' referenza espressi f'dozi effettivi għandhom jiġu stabbiliti f'medda ta' 1 sa 20 mSv kull sena għas-sitwazzjonijiet ta' esponiment eżistenti u minn 20 sa 100 mSv (akut jew annwali) għas-sitwazzjonijiet ta' esponiment ta' emerġenza.
 2. F'sitwazzjonijiet speċifiċi, jista' jitqies livell ta' referenza inqas mill-meded imsemmija fil-punt 1, b'mod partikolari:
 - (a) jista' jiġi stabbilit livell ta' referenza ta' inqas minn 20 mSv f'sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza meta tkun tista' tinghata l-protezzjoni xierqa minghajr ma jkun ikkawżat detriment sproporzjonat mill-kontromiżuri korrispondenti jew spiża eċċessiva;
 - (b) jista' jiġi stabbilit livell ta' referenza ta' inqas minn 1 mSv kull sena, fejn xieraq, f'sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti għal esponimenti speċifiċi relatati mas-sors jew mogħdijiet ta' esponiment.
 3. Għat-tranżizzjoni minn sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza għal sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti, għandhom jiġu stabbiliti livelli ta' referenza adegwati, b'mod partikolari mat-terminazzjoni ta' kontromiżuri fuq perjodu fit-tul bħar-rilokalizzazzjoni.
 4. Il-livelli ta' referenza stabbiliti għandhom iqisu il-karatteristiċi tas-sitwazzjonijiet prevalenti kif ukoll il-kriterji tas-soċjetà, li jistgħu jinkludu dawn li ġejjin:
 - (a) fil-każ ta' esponimenti ta' inqas minn jew uguali għal 1 mSv fis-sena, informazzjoni ġenerali dwar il-livell tal-esponiment, minghajr konsiderazzjoni speċifika tal-esponimenti individwali;
 - (b) fil-medda ta' inqas minn jew uguali għal 20 mSv fis-sena, informazzjoni speċifika biex tippermetti lill-individwi jimmanigġjaw l-esponiment tagħhom, jekk ikun possibbli;
 - (c) fil-medda ta' inqas minn jew uguali għal 100 mSv kull sena, valutazzjoni tad-dozi individwali u informazzjoni speċifika dwar ir-riskji mir-radjazzjoni u dwar l-azzjonijiet disponibbli biex jitnaqqsu l-esponimenti.
-

ANNEX II

Fatturi ta' ponderazzjoni għar-radjazzjoni u t-tessuti kif imsemmija fil-punti (25) u (33) tal-Artikolu 4**A. Fatturi ta' ponderazzjoni għar-radjazzjoni**

Tip ta' radjazzjoni	w_R
Fotoni	1
Elettroni u muwoni	1
Protoni u pijoni ċċarġjati	2
Particelli alfa, frammenti tal-fissjoni, joni tqal	20
Newtroni, $E_n < 1$ MeV	$2,5 + 18,2 e^{-[\ln(E_n)]^2/6}$
Newtroni, $1 \text{ MeV} \leq E_n \leq 50 \text{ MeV}$	$5,0 + 17,0 e^{-[\ln(2 E_n)]^2/6}$
Newtroni, $E_n > 50 \text{ MeV}$	$2,5 + 3,25 e^{-[\ln(0,04 E_n)]^2/6}$

Nota: Il-valuri jirreferu kollha għar-radjazzjoni incidenti fuq il-ġisem jew, għal sorsi ta' radjazzjoni interni, mitfugha mir-radjonuklide/i inkorporat(i).

B. Fatturi ta' ponderazzjoni għat-tessut

Tessut	w_T
Mudullun tal-ġhadam (ahmar)	0,12
Kolon	0,12
Pulmun	0,12
Stonku	0,12
Sider	0,12
It-tessuti l-oħra (*)	0,12
Gonadi	0,08
Bużżieqa tal-awrina	0,04
Esofagu	0,04
Fwied	0,04
Tirojde	0,04
Wiċċ l-ġhadam	0,01
Mohh	0,01
Glandoli tal-bżieq	0,01
Ġilda	0,01

(*) Il- w_T għat-tessuti l-oħra (0.12) japplika għad-doża medja aritmetika tat-13-il organu u tessut għal kull sess kif elenkati hawn taht. It-tessuti l-oħra: adrenali, reġjun estratoraciċu (ET), marrara, qalb, kliewi, nodi linfatiċi, muskolu, mukuża tal-halq, frixa, prostata (maskili), musrana rqiqa, milsa, timu, uteru/ċerviċi (femminili).

ANNEX III

Valuri ta' attività li jiddefinixxu s-sorsi ssiġillati ta' attività gholja kif imsemmija fil-punt (43) tal-Artikolu 4

Ghar-radjonuklidi mhux elenkati fit-tabella ta' hawn taht, l-attività rilevanti hi identika għall-valur D iddefinit fil-pubblikazzjoni tal-IAEA 'Dangerous quantities of radioactive material (D-values)' ('Kwantitajiet perikolużi ta' materjal radjuattiv'), (EPR-D-VALUES 2006).

Radjonuklide	Attività (TBq)
Am-241	6×10^{-2}
Am-241/Be-9 ⁽¹⁾	6×10^{-2}
Cf-252	2×10^{-2}
Cm-244	5×10^{-2}
Co-60	3×10^{-2}
Cs-137	1×10^{-1}
Gd-153	1×10^0
Ir-192	8×10^{-2}
Pm-147	4×10^1
Pu-238	6×10^{-2}
Pu-239/Be-9 ⁽¹⁾	6×10^{-2}
Ra-226	4×10^{-2}
Se-75	2×10^{-1}
Sr-90 (Y-90)	1×10^0
Tm-170	2×10^1
Yb-169	3×10^{-1}

⁽¹⁾ L-attività mogħtija hija dik tar-radjonuklide li jemetti l-particelli alfa

ANNEX IV

Ġustifikazzjoni ta' klassijiet jew tipi godda ta' Prattika li jinvolvu prodotti tal-konsumatur kif imsemmija fl-Artikolu 20

A. Kwalunkwe impriża li bihsiebha timmanifattura jew timporta fi Stat Membru prodotti għall-konsumatur li l-użu li hu intenzjonat għalih x'aktarx iwassal għal klassi jew tip ġdid ta' Prattika, għandha ttipprovdi lill-awtorità kompetenti ta' dan l-Istat Membru l-informazzjoni kollha rilevanti, fir-rigward ta':

- (1) l-użu intenzjonat tal-prodott;
- (2) il-karatteristiċi tekniċi tal-prodott;
- (3) fil-każ ta' prodotti li fihom sustanzi radjuattivi, informazzjoni dwar il-mod kif jitwāħħlu;
- (4) ir-rati tad-doża f'distanzi rilevanti għall-użu tal-prodott, inklużi r-rati tad-doża f'distanza ta' 0.1 m minn kwalunkwe wiċċ aċċessibbli;
- (5) id-dozi mistennija għall-utenti regolari tal-prodott.

B. L-awtorità kompetenti għandha teżamina dik l-informazzjoni u b'mod partikolari tivvaluta jekk:

- (1) il-prestazzjoni tal-prodott għall-konsumatur jiġġustifikax l-użu intenzjonat tiegħu;
- (2) id-disinn hux adegwat biex inaqqas għall-minimu l-esponimenti waqt l-użu normali u l-probabbiltà u l-konsegwenzi ta' użu hażin jew esponimenti aċċidentali jew jekk għandhomx ikunu imposti kondizzjonijiet fuq il-karatteristiċi tekniċi u fiżiċi tal-prodott;
- (3) il-prodott hux imfassal adegwatament biex jissodisfa l-kriterji tal-eżenzjoni, u, fejn japplika, jekk hux ta' tip approvat u ma jehtieġx prekawzjonijiet speċifiċi għar-rimi meta ma jkunx għadu jintuża;
- (4) il-prodott ikunx ittikkettat sewwa u jekk tkunx ipprovduta dokumentazzjoni adatta lill-konsumatur bi struzzjonijiet għall-użu u r-rimi kif suppost.

ANNEX V

Lista indikattiva ta' prattiki li jinvolve esponiment għal teħid ta' immaġini għal skop mhux mediku kif imsemmi fl-Artikolu 22

Prattiki li jużaw tagħmir radjoloġiku mediku:

1. Valutazzjoni radjoloġika tas-saħħa għal finijiet ta' impjeg;
2. Valutazzjoni radjoloġika tas-saħħa għal finijiet ta' immigrazzjoni;
3. Valutazzjoni radjoloġika tas-saħħa għal finijiet ta' assigurazzjoni;
4. Valutazzjoni radjoloġika tal-iżvilupp fiżiku tat-tfal u l-adoloxxenti bl-għan ta' karriera fl-isport, iż-żfin, eċċ.;
5. Valutazzjoni radjoloġika tal-eż;
6. L-użu ta' radjazzjoni jonizzanti għall-identifikazzjoni ta' oġġetti mohbijin f'għisem il-bniedem.

Prattiki li ma jużawx tagħmir radjoloġiku mediku:

1. L-użu ta' radjazzjoni jonizzanti għall-individwazzjoni ta' oġġetti mohbija fuq jew imqabbda ma' għisem il-bniedem;
2. L-użu ta' radjazzjoni jonizzanti għall-individwazzjoni ta' bniedmin mohbija bħala parti mill-iskrinjar tal-merkanzija;
3. Prattiki li jinvolve l-użu tar-radjazzjoni jonizzanti għal finijiet legali jew ta' sigurtà.

ANNEX VI

Lista ta' setturi industrijali li jinvolvu materjal radjuattiv li jinsab fin-natura kif imsemmi fl-Artikolu 23

Meta jiġi applikat l-Artikolu 23 għandha tiġi kkunsidrata l-lista li ġejja ta' setturi industrijali li jinvolvu materjal radjuattiv li jinsab fin-natura, inklużi r-riċerka u l-proċessi sekondarji rilevanti:

- L-estrazzjoni ta' elementi terrestri rari mill-monazit
 - Il-produzzjoni ta' komposti tat-torju u l-manifattura ta' prodotti li fihom it-torju
 - L-ipproċessar ta' minerali tan-nijobju/tantalju
 - Il-produzzjoni taż-żejt u l-gass
 - Il-produzzjoni tal-enerġija ġeotermika
 - Il-produzzjoni ta' pigment minn TiO_2
 - Il-produzzjoni tal-fosforu termiku
 - L-industrija taż-żirkun u ż-żirkonju
 - Il-produzzjoni ta' fertilizzanti tal-fosfat
 - Il-produzzjoni tas-siment, manutenzjoni tal-fran tal-gagazza
 - Impjanti tal-enerġija li jahdmu bil-faħam, manutenzjoni tal-bojlers
 - Il-produzzjoni tal-aċidu fosforiku,
 - Il-produzzjoni tal-hadid primarju,
 - It-tidwib għall-produzzjoni ta' landa/ċomb/ram,
 - Faċilitajiet għall-filtrazzjoni tal-ilma ta' taht l-art,
 - It-thaffir għal minerali għajr il-minerali tal-uranju.
-

ANNEX VII

Kriterji għall-eżenzjoni u l-approvazzjoni kif imsemmija fl-Artikoli 24, 26c u 30**1. Eżenzjoni**

Prattiki jistgħu jkunu eżentati minn notifika kemm direttament, abbażi ta' konformità mal-livelli tal-eżenzjoni (valuri tal-attività (fBq) jew valuri ta' konċentrazzjoni tal-attività (fBq kg^{-1})) stipulati fit-taqsima 2, jew abbażi ta' valuri oghla li, għal applikazzjonijiet speċifiċi, jiġu stabbiliti mill-awtorità kompetenti, li jissodisfaw il-kriterji ġenerali għall-eżenzjoni u l-approvazzjoni mogħtija fit-taqsima 3. Prattiki soġġetti għal notifika jistgħu jkunu eżentati mill-awtorizzazzjoni b'liġi jew att amministrattiv ġenerali, jew permezz ta' deċiżjoni regolatorja ad-hoc, abbażi tal-informazzjoni pprovduta flimkien man-notifika tal-prattika u f'konformità mal-kriterji ġenerali għall-eżenzjoni mogħtija fit-taqsima 3.

2. Livelli għall-eżenzjoni u l-approvazzjoni

- (a) Il-valuri tal-attività totali (fBq) għall-eżenzjoni japplikaw għall-attività totali involuta fi Prattika u huma stipulati fil-kolonna 3 tat-Tabella B għar-radjonuklidi artifiċjali u għal xi radjonuklidi li jinsabu fin-natura użati fi prodotti għall-konsumatur. Għal Prattiki oħrajn li jinvolvu radjonuklidi li jinsabu fin-natura, dawn il-valuri ġeneralment ma japplikawx.
- (b) Il-valuri tal-konċentrazzjoni tal-attività eżentata (fBq kg^{-1}) għall-materjali involuti fil-prattika huma stipulati fit-Tabella A, Parti 1, għar-radjonuklidi artifiċjali, u fit-Tabella A, Parti 2, għar-radjonuklidi li jinsabu fin-natura. Il-valuri fit-Tabella A, Parti 1, huma mogħtija għar-radjonuklidi individwali, fejn applikabbli, inklużi r-radjonuklidi b'hajja qasira f'ekwilibriju man-nuklide prekursor, kif indikat. Il-valuri fit-Tabella A, Parti 2 japplikaw għar-radjonuklidi kollha fil-katina tad-dizintegrazzjoni tal-U-238 jew Th-232, iżda għas-segmenti tal-katina tad-dizintegrazzjoni, li mhumiex f'ekwilibriju mar-radjonuklide prekursor, jistgħu jiġu applikati valuri oghla.
- (c) Il-valuri tal-konċentrazzjoni fit-Tabella A, Parti 1, jew fit-Tabella A, Parti 2, japplikaw ukoll għall-approvazzjoni ta' materjali solidi għall-użu mill-ġdid, ir-riċiklaġġ, ir-rimi konvenzjonali jew l-inċinerazzjoni. Jistgħu jkunu ddefiniti valuri oghla għal materjali speċifiċi jew għal mogħdijiet speċifiċi, billi titqies il-gwida Komunitarja, inklużi, fejn xieraq, rekwiżiti addizzjonali f'termini ta' rekwiżiti għall-attività fil-wiċċ jew ta' monitoraġġ.
- (d) Għal tahlitiet ta' radjonuklidi artifiċjali, is-somma ppeżata tal-attivitàjiet jew konċentrazzjonijiet speċifiċi għan-nuklide (għad-diversi radjonuklidi kontenuti fl-istess matriċi) diviża bil-valur ta' eżenzjoni korrispondenti, għandha tkun inqas minn unità. Fejn xieraq, din il-kondizzjoni tista' tiġi vverifikata abbażi tal-aħjar stimi tal-kompożizzjoni tat-tahlita tar-radjonuklidi. Il-valuri fit-Tabella A, Parti 2, japplikaw individwalment għal kull nuklide prekursor. Xi elementi fil-katina tad-dizintegrazzjoni, eż. Po-210 jew Pb-210, jistgħu jiġġustifikaw l-użu ta' valuri oghla li jiehdu kont tal-gwida Komunitarja.
- (e) Il-valuri fit-Tabella A, Parti 2 ma jistgħux jintużaw biex tiġi eżentata l-inkorporazzjoni fil-materjali tal-bini ta' residwi minn industrij li jipproċessaw materjal radjuattiv li jinsab fin-natura. Għal dan il-ghan, għandha tiġi vverifikata l-konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 75. Il-valuri mogħtija fit-Tabella B, kolonna 3, japplikaw għall-inventarju totali tas-sustanzi radjuattivi li jkollha persuna jew impriża bhala parti minn Prattika speċifika fi kwalunkwe mument. Madankollu, l-awtorità kompetenti tista' tapplika dawn il-valuri għal entitajiet jew pakketti iżgħar, pereżempju biex ikunu eżentati t-trasport jew il-ħżin ta' prodotti għall-konsumatur eżentati, jekk ikunu ssodisfati l-kriterji ġenerali għall-eżenzjoni fit-taqsima 3.

3. Kriterji ġenerali għall-eżenzjoni u l-approvazzjoni

- (a) Il-kriterji ġenerali għall-eżenzjoni ta' Prattiki min-notifika jew l-awtorizzazzjoni jew għall-approvazzjoni ta' materjali mill-Prattiki awtorizzati huma kif ġej:
 - (i) ir-riskji radjoloġiċi għall-individwi kkawżati mill-prattika jkunu biżżejjed baxxi biex ma jkunu tal-ebda interess regolatorju; u
 - (ii) it-tip ta' Prattika jkun ġie stabbilit bhala ġustifikat; u
 - (iii) il-prattika tkun minnha nnifisha sikura.
- (b) Il-prattiki li jinvolvu ammonti żgħar ta' sustanzi radjuattivi jew konċentrazzjonijiet ta' attività baxxa, komparabbli mal-valuri ta' eżenzjoni stabbiliti fit-Tabella A jew it-Tabella B jitqiesu bhala li jissodisfaw il-kriterju (iii).

- (c) Il-prattiki li jinvolvu ammonti ta' sustanzi radjuattivi jew konċentrazzjonijiet ta' attività taht il-valuri ta' eżenzjoni mogħtija fit-Tabella A, Parti 1, jew it-Tabella B, jitqiesu bhala li jikkonformaw mal-kriterju (i) mingħajr aktar kunsiderazzjoni. Dan jghodd ukoll għall-valuri fit-Tabella A, Parti 2, bl-eċċezzjoni tar-riċiklaġġ tar-residwi fil-materjali tal-bini jew il-każ ta' mogħdijiet speċifiċi ta' esponiment, pereżempju l-ilma għax-xorb.
- (d) Fil-każ ta' ammonti moderati ta' materjal, kif speċifikat mill-Istati Membri għal tipi speċifiċi ta' Prattika, il-valuri tal-konċentrazzjoni tal-attività mogħtija fit-Tabella B, kolonna 2, jistgħu jintużaw minflok il-valuri mogħtija fit-Tabella A, Parti 1, għall-finijiet tal-eżenzjoni mill-awtorizzazzjoni.
- (e) Għall-fini tal-eżenzjoni min-notifika jew għall-fini tal-approvazzjoni, fejn l-ammonti ta' sustanzi radjuattivi jew il-konċentrazzjonijiet tal-attività ma jikkonformawx mal-valuri mogħtija fit-Tabella A jew it-Tabella B, għandha ssir valutazzjoni fid-dawl tal-kriterji ġenerali (i) sa (iii) hawn fuq. Għall-konformità mal-kriterju ġenerali (i), għandu jintwera li l-haddiema m'għandhomx jiġu kklassifikati bhala haddiema esposti, u l-kriterji li ġejjin għall-esponiment tal-membri tal-pubbliku huma ssodisfati fiċ-ċirkostanzi kollha plawsibbli:

— Għar-radjonuklidi artifiċjali:

Id-doża effettiva li mistenni jgħarrab membru tal-pubbliku minnhabba l-prattika eżentata hija fl-ordni ta' 10 μSv jew inqas f'sena.

— Għar-radjonuklidi li jinsabu fin-natura:

Iż-zieda fid-doża, meta titqies ir-radjazzjoni prevalenti fl-isfond minn sorsi naturali ta' radjazzjoni, li aktarx iġarrab individwu minhabba l-prattika eżentata hija ta' 1 mSv jew inqas kull sena. L-Istati Membri jistgħu jispeċifikaw kriterji tad-doża ta' inqas minn 1 mSv kull sena għal tipi speċifiċi ta' Prattika jew mogħdijiet speċifiċi ta' esponiment. Għall-fini tal-eżenzjoni mill-awtorizzazzjoni, jistgħu jiġu applikati kriterji tad-doża oġhla. L-Istati Membri jistgħu jispeċifikaw kriterji tad-doża ta' inqas minn 1 mSv kull sena għal tipi speċifiċi ta' Prattika jew mogħdijiet speċifiċi ta' esponiment.

Għall-finijiet tal-eżenzjoni minn awtorizzazzjoni, jistgħu jiġu applikati kriterji tad-doża inqas restrittivi.

TABELLA A

Valuri ta' konċentrazzjoni tal-attività għall-eżenzjoni jew l-approvazzjoni ta' materjali li jistgħu jiġu applikati awtomatikament għal kull ammont jew għal kull tip ta' materjal solidu.

TABELLA A PARTI 1

Radjonuklidi artifiċjali

Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)
H-3	100	K-43	10	Mn-56	10
Be-7	10	Ca-45	100	Fe-52 ^(a)	10
C-14	1	Ca-47	10	Fe-55	1 000
F-18	10	Sc-46	0,1	Fe-59	1
Na-22	0,1	Sc-47	100	Co-55	10
Na-24	1	Sc-48	1	Co-56	0,1
Si-31	1 000	V-48	1	Co-57	1
P-32	1 000	Cr-51	100	Co-58	1
P-33	1 000	Mn-51	10	Co-58 m	10 000
S-35	100	Mn-52	1	Co-60	0,1
Cl-36	1	Mn-52 m	10	Co-60 m	1 000
Cl-38	10	Mn-53	100	Co-61	100
K-42	100	Mn-54	0,1	Co-62 m	10

Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)
Ni-59	100	Mo-93	10	Te-129 m ^(a)	10
Ni-63	100	Mo-99 ^(a)	10	Te-131	100
Ni-65	10	Mo-101 ^(a)	10	Te-131 m ^(a)	10
Cu-64	100	Tc-96	1	Te-132 ^(a)	1
Zn-65	0,1	Tc-96 m	1 000	Te-133	10
Zn-69	1 000	Tc-97	10	Te-133 m	10
Zn-69 m ^(a)	10	Tc-97 m	100	Te-134	10
Ga-72	10	Tc-99	1	I-123	100
Ge-71	10 000	Tc-99 m	100	I-125	100
As-73	1 000	Ru-97	10	I-126	10
As-74	10	Ru-103 ^(a)	1	I-129	0,01
As-76	10	Ru-105 ^(a)	10	I-130	10
As-77	1 000	Ru-106 ^(a)	0,1	I-131	10
Se-75	1	Rh-103 m	10 000	I-132	10
Br-82	1	Rh-105	100	I-133	10
Rb-86	100	Pd-103 ^(a)	1 000	I-134	10
Sr-85	1	Pd-109 ^(a)	100	I-135	10
Sr-85 m	100	Ag-105	1	Cs-129	10
Sr-87 m	100	Ag-110 m ^(a)	0,1	Cs-131	1 000
Sr-89	1 000	Ag-111	100	Cs-132	10
Sr-90 ^(a)	1	Cd-109 ^(a)	1	Cs-134	0,1
Sr-91 ^(a)	10	Cd-115 ^(a)	10	Cs-134 m	1 000
Sr-92	10	Cd-115 m ^(a)	100	Cs-135	100
Y-90	1 000	In-111	10	Cs-136	1
Y-91	100	In-113 m	100	Cs-137 ^(a)	0,1
Y-91 m	100	In-114 m ^(a)	10	Cs-138	10
Y-92	100	In-115 m	100	Ba-131	10
Y-93	100	Sn-113 ^(a)	1	Ba-140	1
Zr-93	10	Sn-125	10	La-140	1
Zr-95 ^(a)	1	Sb-122	10	Ce-139	1
Zr-97 ^(a)	10	Sb-124	1	Ce-141	100
Nb-93 m	10	Sb-125 ^(a)	0,1	Ce-143	10
Nb-94	0,1	Te-123 m	1	Ce-144	10
Nb-95	1	Te-125 m	1 000	Pr-142	100
Nb-97 ^(a)	10	Te-127	1 000	Pr-143	1 000
Nb-98	10	Te-127 m ^(a)	10	Nd-147	100
Mo-90	10	Te-129	100	Nd-149	100

Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)
Pm-147	1 000	Pt-197	1 000	Pu-235	100
Pm-149	1 000	Pt-197 m	100	Pu-236	1
Sm-151	1 000	Au-198	10	Pu-237	100
Sm-153	100	Au-199	100	Pu-238	0,1
Eu-152	0,1	Hg-197	100	Pu-239	0,1
Eu-152 m	100	Hg-197 m	100	Pu-240	0,1
Eu-154	0,1	Hg-203	10	Pu-241	10
Eu-155	1	Tl-200	10	Pu-242	0,1
Gd-153	10	Tl-201	100	Pu-243	1 000
Gd-159	100	Tl-202	10	Pu-244 ^(a)	0,1
Tb-160	1	Tl-204	1	Am-241	0,1
Dy-165	1 000	Pb-203	10	Am-242	1 000
Dy-166	100	Bi-206	1	Am-242 m ^(a)	0,1
Ho-166	100	Bi-207	0,1	Am-243 ^(a)	0,1
Er-169	1 000	Po-203	10	Cm-242	10
Er-171	100	Po-205	10	Cm-243	1
Tm-170	100	Po-207	10	Cm-244	1
Tm-171	1 000	At-211	1 000	Cm-245	0,1
Yb-175	100	Ra-225	10	Cm-246	0,1
Lu-177	100	Ra-227	100	Cm-247 ^(a)	0,1
Hf-181	1	Th-226	1 000	Cm-248	0,1
Ta-182	0,1	Th-229	0,1	Bk-249	100
W-181	10	Pa-230	10	Cf-246	1 000
W-185	1 000	Pa-233	10	Cf-248	1
W-187	10	U-230	10	Cf-249	0,1
Re-186	1 000	U-231 ^(a)	100	Cf-250	1
Re-188	100	U-232 ^(a)	0,1	Cf-251	0,1
Os-185	1	U-233	1	Cf-252	1
Os-191	100	U-236	10	Cf-253	100
Os-191 m	1 000	U-237	100	Cf-254	1
Os-193	100	U-239	100	Es-253	100
Ir-190	1	U-240 ^(a)	100	Es-254 ^(a)	0,1
Ir-192	1	Np-237 ^(a)	1	Es-254 m ^(a)	10
Ir-194	100	Np-239	100	Fm-254	10 000
Pt-191	10	Np-240	10	Fm-255	100
Pt-193 m	1 000	Pu-234	100		

(^a) Ir-radjonuklidi prekursori, u d-dixxendenti tagħhom li l-kontribuzzjonijiet tad-doża tagħhom jitqiesu fil-kalkolu tad-doża (u li għalhekk jehtieġu li jitqies biss il-livell ta' eżenzjoni tar-radjonuklide prekursor), huma elenkati fit-tabella li ġejja:

Radjonuklide prekursor	Dixxendent	Radjonuklide prekursor	Dixxendent
Fe-52	Mn-52 m	Sn-113	In-113 m
Zn-69 m	Zn-69	Sb-125	Te-125 m
Sr-90	Y-90	Te-127 m	Te-127
Sr-91	Y-91 m	Te-129 m	Te-129
Zr-95	Nb-95	Te-131 m	Te-131
Zr-97	Nb-97 m, Nb-97	Te-132	I-132
Nb-97	Nb-97 m	Cs-137	Ba-137 m
Mo-99	Tc-99 m	Ce-144	Pr-144, Pr-144 m
Mo-101	Tc-101	U-232	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208
Ru-103	Rh-103 m	U-240	Np-240 m, Np-240
Ru-105	Rh-105 m	Np-237	Pa-233
Ru-106	Rh-106	Pu-244	U-240, Np-240 m, Np-240
Pd-103	Rh-103 m	Am-242 m	Np-238
Pd-109	Ag-109 m	Am-243	Np-239
Ag-110 m	Ag-110	Cm-247	Pu-243
Cd-109	Ag-109 m	Es-254	Bk-250
Cd-115	In-115 m	Es-254 m	Fm-254
Cd-115 m	In-115 m		
In-114 m	In-114		

Għar-radjonuklidi mhux elenkati fit-Tabella A, Parti 1, l-awtorità kompetenti għandha tassjenja l-valuri xierqa għall-kwantitajiet u l-koncentrazzjonijiet tal-attività għal kull unità ta' massa fejn ikun mehtieġ. Il-valuri assenjati b'dan il-mod għandhom ikunu kumplementari għal dawk fit-Tabella A, Parti 1.

TABELLA A PARTI 2

radjonuklidi li jinsabu fin-natura

Il-valuri għall-eżenzjoni jew l-approvazzjoni għar-radjonuklidi li jinsabu fin-natura f'materjali solidi f'ekwilibriju sekulari mad-dixxendenti tagħhom:

Radjonuklidi naturali mis-serje U-238	1 kBq kg ⁻¹
Radjonuklidi naturali mis-serje Th-232	1 kBq kg ⁻¹
K-40	10 kBq kg ⁻¹

TABELLA B

Valuri tal-attività totali għall-eżenzjoni (kolonna 3) u valuri ta' eżenzjoni għall-koncentrazzjoni tal-attività f'ammonti moderati ta' kwalunkwe tip ta' materjal (kolonna 2).

Radjonuklide	Koncentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)	Radjonuklide	Koncentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)
H-3	1 × 10 ⁶	1 × 10 ⁹	Ni-65	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Be-7	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Cu-64	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
C-14	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Zn-65	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
O-15	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹	Zn-69	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶
F-18	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Zn-69 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Na-22	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Ga-72	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Na-24	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Ge-71	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸
Si-31	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	As-73	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
P-32	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵	As-74	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
P-33	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	As-76	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
S-35	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	As-77	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Cl-36	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	Se-75	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Cl-38	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Br-82	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Ar-37	1 × 10 ⁶	1 × 10 ⁸	Kr-74	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
Ar-41	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹	Kr-76	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
K-40 ⁽¹⁾	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-77	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
K-42	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-79	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
K-43	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-81	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Ca-45	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Kr-83 m	1 × 10 ⁵	1 × 10 ¹²
Ca-47	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-85	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁴
Sc-46	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-85 m	1 × 10 ³	1 × 10 ¹⁰
Sc-47	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-87	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
Sc-48	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Kr-88	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
V-48	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Rb-86	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Cr-51	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Sr-85	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Mn-51	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-85 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Mn-52	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-87 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Mn-52 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-89	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Mn-53	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁹	Sr-90 ^(b)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁴
Mn-54	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Sr-91	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Mn-56	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-92	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Fe-52	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-90	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
Fe-55	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	Y-91	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Fe-59	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-91 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Co-55	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-92	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Co-56	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Y-93	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Co-57	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Zr-93 ^(b)	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Co-58	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Zr-95	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-58 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Zr-97 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Co-60	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Nb-93 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Co-60 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Nb-94	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-61	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Nb-95	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-62 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Nb-97	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Ni-59	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸	Nb-98	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Ni-63	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	Mo-90	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶

Radjonuklide	Koncentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)	Radjonuklide	Koncentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)
Mo-93	1×10^3	1×10^8	I-129	1×10^2	1×10^5
Mo-99	1×10^2	1×10^6	I-130	1×10^1	1×10^6
Mo-101	1×10^1	1×10^6	I-131	1×10^2	1×10^6
Tc-96	1×10^1	1×10^6	I-132	1×10^1	1×10^5
Tc-96 m	1×10^3	1×10^7	I-133	1×10^1	1×10^6
Tc-97	1×10^3	1×10^8	I-134	1×10^1	1×10^5
Tc-97 m	1×10^3	1×10^7	I-135	1×10^1	1×10^6
Tc-99	1×10^4	1×10^7	Xe-131 m	1×10^4	1×10^4
Tc-99 m	1×10^2	1×10^7	Xe-133	1×10^3	1×10^4
Ru-97	1×10^2	1×10^7	Xe-135	1×10^3	1×10^{10}
Ru-103	1×10^2	1×10^6	Cs-129	1×10^2	1×10^5
Ru-105	1×10^1	1×10^6	Cs-131	1×10^3	1×10^6
Ru-106 ^(b)	1×10^2	1×10^5	Cs-132	1×10^1	1×10^5
Rh-103 m	1×10^4	1×10^8	Cs-134 m	1×10^3	1×10^5
Rh-105	1×10^2	1×10^7	Cs-134	1×10^1	1×10^4
Pd-103	1×10^3	1×10^8	Cs-135	1×10^4	1×10^7
Pd-109	1×10^3	1×10^6	Cs-136	1×10^1	1×10^5
Ag-105	1×10^2	1×10^6	Cs-137 ^(b)	1×10^1	1×10^4
Ag-108 m	1×10^1	1×10^6	Cs-138	1×10^1	1×10^4
Ag-110 m	1×10^1	1×10^6	Ba-131	1×10^2	1×10^6
Ag-111	1×10^3	1×10^6	Ba-140 ^(b)	1×10^1	1×10^5
Cd-109	1×10^4	1×10^6	La-140	1×10^1	1×10^5
Cd-115	1×10^2	1×10^6	Ce-139	1×10^2	1×10^6
Cd-115 m	1×10^3	1×10^6	Ce-141	1×10^2	1×10^7
In-111	1×10^2	1×10^6	Ce-143	1×10^2	1×10^6
In-113 m	1×10^2	1×10^6	Ce-144 ^(b)	1×10^2	1×10^5
In-114 m	1×10^2	1×10^6	Pr-142	1×10^2	1×10^5
In-115 m	1×10^2	1×10^6	Pr-143	1×10^4	1×10^6
Sn-113	1×10^3	1×10^7	Nd-147	1×10^2	1×10^6
Sn-125	1×10^2	1×10^5	Nd-149	1×10^2	1×10^6
Sb-122	1×10^2	1×10^4	Pm-147	1×10^4	1×10^7
Sb-124	1×10^1	1×10^6	Pm-149	1×10^3	1×10^6
Sb-125	1×10^2	1×10^6	Sm-151	1×10^4	1×10^8
Te-123 m	1×10^2	1×10^7	Sm-153	1×10^2	1×10^6
Te-125 m	1×10^3	1×10^7	Eu-152	1×10^1	1×10^6
Te-127	1×10^3	1×10^6	Eu-152 m	1×10^2	1×10^6
Te-127 m	1×10^3	1×10^7	Eu-154	1×10^1	1×10^6
Te-129	1×10^2	1×10^6	Eu-155	1×10^2	1×10^7
Te-129 m	1×10^3	1×10^6	Gd-153	1×10^2	1×10^7
Te-131	1×10^2	1×10^5	Gd-159	1×10^3	1×10^6
Te-131 m	1×10^1	1×10^6	Tb-160	1×10^1	1×10^6
Te-132	1×10^2	1×10^7	Dy-165	1×10^3	1×10^6
Te-133	1×10^1	1×10^5	Dy-166	1×10^3	1×10^6
Te-133 m	1×10^1	1×10^5	Ho-166	1×10^3	1×10^5
Te-134	1×10^1	1×10^6	Er-169	1×10^4	1×10^7
I-123	1×10^2	1×10^7	Er-171	1×10^2	1×10^6
I-125	1×10^3	1×10^6	Tm-170	1×10^3	1×10^6
I-126	1×10^2	1×10^6	Tm-171	1×10^4	1×10^8

Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)
Yb-175	1×10^3	1×10^7	Ra-228 ^(b)	1×10^1	1×10^5
Lu-177	1×10^3	1×10^7	Ac-228	1×10^1	1×10^6
Hf-181	1×10^1	1×10^6	Th-226 ^(b)	1×10^3	1×10^7
Ta-182	1×10^1	1×10^4	Th-227	1×10^1	1×10^4
W-181	1×10^3	1×10^7	Th-228 ^(b)	1×10^0	1×10^4
W-185	1×10^4	1×10^7	Th-229 ^(b)	1×10^0	1×10^3
W-187	1×10^2	1×10^6	Th-230	1×10^0	1×10^4
Re-186	1×10^3	1×10^6	Th-231	1×10^3	1×10^7
Re-188	1×10^2	1×10^5	Th-234 ^(b)	1×10^3	1×10^5
Os-185	1×10^1	1×10^6	Pa-230	1×10^1	1×10^6
Os-191	1×10^2	1×10^7	Pa-231	1×10^0	1×10^3
Os-191 m	1×10^3	1×10^7	Pa-233	1×10^2	1×10^7
Os-193	1×10^2	1×10^6	U-230	1×10^1	1×10^5
Ir-190	1×10^1	1×10^6	U-231	1×10^2	1×10^7
Ir-192	1×10^1	1×10^4	U-232 ^(b)	1×10^0	1×10^3
Ir-194	1×10^2	1×10^5	U-233	1×10^1	1×10^4
Pt-191	1×10^2	1×10^6	U-234	1×10^1	1×10^4
Pt-193 m	1×10^3	1×10^7	U-235 ^(b)	1×10^1	1×10^4
Pt-197	1×10^3	1×10^6	U-236	1×10^1	1×10^4
Pt-197 m	1×10^2	1×10^6	U-237	1×10^2	1×10^6
Au-198	1×10^2	1×10^6	U-238 ^(b)	1×10^1	1×10^4
Au-199	1×10^2	1×10^6	U-239	1×10^2	1×10^6
Hg-197	1×10^2	1×10^7	U-240	1×10^3	1×10^7
Hg-197 m	1×10^2	1×10^6	U-240 ^(b)	1×10^1	1×10^6
Hg-203	1×10^2	1×10^5	Np-237 ^(b)	1×10^0	1×10^3
Tl-200	1×10^1	1×10^6	Np-239	1×10^2	1×10^7
Tl-201	1×10^2	1×10^6	Np-240	1×10^1	1×10^6
Tl-202	1×10^2	1×10^6	Pu-234	1×10^2	1×10^7
Tl-204	1×10^4	1×10^4	Pu-235	1×10^2	1×10^7
Pb-203	1×10^2	1×10^6	Pu-236	1×10^1	1×10^4
Pb-210 ^(b)	1×10^1	1×10^4	Pu-237	1×10^3	1×10^7
Pb-212 ^(b)	1×10^1	1×10^5	Pu-238	1×10^0	1×10^4
Bi-206	1×10^1	1×10^5	Pu-239	1×10^0	1×10^4
Bi-207	1×10^1	1×10^6	Pu-240	1×10^0	1×10^3
Bi-210	1×10^3	1×10^6	Pu-241	1×10^2	1×10^5
Bi-212 ^(b)	1×10^1	1×10^5	Pu-242	1×10^0	1×10^4
Po-203	1×10^1	1×10^6	Pu-243	1×10^3	1×10^7
Po-205	1×10^1	1×10^6	Pu-244	1×10^0	1×10^4
Po-207	1×10^1	1×10^6	Am-241	1×10^0	1×10^4
Po-210	1×10^1	1×10^4	Am-242	1×10^3	1×10^6
At-211	1×10^3	1×10^7	Am-242 m ^(b)	1×10^0	1×10^4
Rn-220 ^(b)	1×10^4	1×10^7	Am-243 ^(b)	1×10^0	1×10^3
Rn-222 ^(b)	1×10^1	1×10^8	Cm-242	1×10^2	1×10^5
Ra-223 ^(b)	1×10^2	1×10^5	Cm-243	1×10^0	1×10^4
Ra-224 ^(b)	1×10^1	1×10^5	Cm-244	1×10^1	1×10^4
Ra-225	1×10^2	1×10^5	Cm-245	1×10^0	1×10^3
Ra-226 ^(b)	1×10^1	1×10^4	Cm-246	1×10^0	1×10^3
Ra-227	1×10^2	1×10^6	Cm-247	1×10^0	1×10^4

Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)	Radjonuklide	Konċentrazzjoni tal-attività (kBq kg ⁻¹)	Attività (Bq)
Cm-248	1×10^0	1×10^3	Cf-253	1×10^2	1×10^5
Bk-249	1×10^3	1×10^6	Cf-254	1×10^0	1×10^3
Cf-246	1×10^3	1×10^6	Es-253	1×10^2	1×10^5
Cf-248	1×10^1	1×10^4	Es-254	1×10^1	1×10^4
Cf-249	1×10^0	1×10^3	Es-254 m	1×10^2	1×10^6
Cf-250	1×10^1	1×10^4	Fm-254	1×10^4	1×10^7
Cf-251	1×10^0	1×10^3	Fm-255	1×10^3	1×10^6
Cf-252	1×10^1	1×10^4			

(¹) Potassium salts in quantities less than 1 000 kg are exempted.

(²) Ir-radjonuklidi prekursori, u d-dixxendenti tagħhom li l-kontribuzzjonijiet tad-doża tagħhom jitqiesu fil-kalkolu tad-doża (u li għalhekk jehtieg li jitqies biss il-livell ta' eżenzjoni tar-radjonuklide prekursor), huma elenkati kif ġej:

Radjonuklide prekursor	Dixxendent
Sr-90	Y-90
Zr-93	Nb-93 m
Zr-97	Nb-97
Ru-106	Rh-106
Ag-108 m	Ag-108
Cs-137	Ba-137 m
Ba-140	La-140
Ce-144	Pr-144
Pb-210	Bi-210, Po-210
Pb-212	Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Bi-212	Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Rn-220	Po-216
Rn-222	Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214
Ra-223	Rn-219, Po-215, Pb-211, Bi-211, Tl-207
Ra-224	Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Ra-226	Rn-222, Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214, Pb-210, Bi-210, Po-210
Ra-228	Ac-228
Th-226	Ra-222, Rn-218, Po-214
Th-228	Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Th-229	Ra-225, Ac-225, Fr-221, At-217, Bi-213, Po-213, Pb-209
Th-234	Pa-234 m
U-230	Th-226, Ra-222, Rn-218, Po-214
U-232	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
U-235	Th-231
U-238	Th-234, Pa-234 m
U-240	Np-240 m
Np-237	Pa-233
Am-242 m	Am-242
Am-243	Np-239

ANNEX VIII

Definizzjoni u użu tal-indiċi ta' konċentrazzjoni tal-attività għar-radjazzjoni gamma emessa mill-materjali tal-bini kif imsemmija fl-Artikolu 75

Għall-finijiet tal-Artikolu 75(2), għat-tipi identifikati ta' materjali tal-bini, għandhom jiġu stabbiliti l-konċentrazzjonijiet tal-attività tar-radjonuklidi primordjali Ra-226, Th-232 (jew il-prodott tad-diżintegrazzjoni tiegħu Ra-228) u K-40.

L-indiċi I tal-konċentrazzjoni tal-attività jinkiseb bil-formula li ġejja:

$$I = C_{\text{Ra226}}/300 \text{ Bq/kg} + C_{\text{Th232}}/200 \text{ Bq/kg} + C_{\text{K40}}/3\,000 \text{ Bq/kg}$$

fejn C_{Ra226} , C_{Th232} and C_{K40} huma l-konċentrazzjonijiet tal-attività fBq/kg tar-radjonuklidi korrispondenti fil-materjal tal-bini.

L-indiċi jirreferi għad-doża tar-radjazzjoni gamma, oghla mill-esponiment tipiku fuq barra, f'bini miibni minn materjal tal-bini speċifikat. L-indiċi japplika għall-materjal tal-bini, u mhux għall-kostitwenti tiegħu hlief jekk daww il-kostitwenti jkunu materjali tal-bini huma stess u jkunu vvalutati separatament bħala tali. Għall-applikazzjoni tal-indiċi għal tali kostitwenti, b'mod partikolari r-residwi minn industriji li jipproċessaw materjal radjuattiv li jinsab fin-natura riċiklat f'materjali tal-bini, irid jiġi applikat fattur ta' tqassim adatt. Jista' jintuża l-valur ta' 1 għall-indiċi tal-konċentrazzjoni tal-attività bħala strument ta' kontroll konservattiv biex jiġu identifikati materjali li jistgħu jġieghlu li jinqabeż il-livell ta' referenza stipulat fl-Artikolu 75(1). Il-kalkolu tad-doża jehtieġ jikkunsidra fatturi oħra bħad-densità, il-hxuna tal-materjal kif ukoll fatturi marbuta mat-tip ta' bini u l-użu intenzjonat tal-materjal (fi kwantità jew superficjali).

ANNEX IX

Lista indikattiva ta' informazzjoni għal applikazzjonijiet għal liċenzji kif imsemmija fl-Artikolu 29

- (a) Ir-responsabbiltajiet u l-arrangamenti organizzattivi għall-protezzjoni u s-sikurezza.
 - (b) Il-kompetenzi tal-persunal, inkluż l-informazzjoni u t-taħriġ.
 - (c) Il-karatteristiċi tad-disinn tal-faċilità u tas-sorsi ta' radjazzjoni.
 - (d) L-esponimenti okkupazzjonali u dawk pubbliċi previsti f'bidma normali.
 - (e) Il-valutazzjoni tas-sikurezza tal-attivitajiet u tal-faċilità sabiex:
 - (i) ikunu identifikati modi li bihom jistgħu jsejtnu esponimenti potenzjali jew esponimenti mediċi aċċidentali u mhux intenzjonati;
 - (ii) jiġu stmati, safejn ikun prattikabbli, il-probabbiltajiet u d-daqs tal-esponimenti potenzjali;
 - (iii) jiġu valutati l-kwalità u l-firxa tad-dispożizzjonijiet għall-protezzjoni u s-sikurezza, inkluż l-inġinerija, kif ukoll il-proċeduri amministrattivi;
 - (iv) jiġu ddefiniti l-limiti operazzjonali u l-kondizzjonijiet tat-tħaddim.
 - (f) Il-proċeduri f'emergenza.
 - (g) Il-manutenzjoni, l-ittestjar, l-ispezzjoni u s-servizz tekniku sabiex ikun żgurat li s-sors tar-radjazzjoni u l-faċilità jkomplu jissodisfaw ir-rekwiżiti tad-disinn, il-limiti operazzjonali u l-kondizzjonijiet tat-tħaddim matul il-perjodu tal-użu tagħhom.
 - (h) Il-ġestjoni tal-iskart radjuattiv u l-arrangamenti għar-rimi ta' dan l-iskart, skont ir-rekwiżiti regolatorji applikabbli.
 - (i) Il-ġestjoni ta' sorsi li ma għadhomx jintużaw.
 - (j) Il-kontroll tal-kwalità.
-

ANNEX X

Sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali kif imsemmi fl-Artikolu 43, 44 u 51

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Is-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali stabbilita minn Stat Membru tista' tiġi realizzata bħala netwerk jew bħala registru nazzjonali tad-dożi. Din is-sistema ta' data tista' tinkludi l-hruġ ta' dokumenti għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali għall-haddiema esterni.

1. Kwalunkwe sistema tad-data tal-Istati Membri għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali tal-haddiema esposti għandha tinkludi t-taqsimiet li ġejjin:
 - (a) dettalji dwar l-identità tal-haddiem;
 - (b) dettalji dwar is-sorveljanza medika tal-haddiem;
 - (c) dettalji dwar l-impriza tal-haddiem u, fil-każ ta' haddiem estern, dwar min jimpjega lill-haddiem;
 - (d) ir-riżultati tal-monitoraġġ individwali tal-haddiem espost.
2. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri neċessarji sabiex jevitaw kwalunkwe falsifikazzjoni jew użu hażin ta', jew tbaġħbis fis-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali.

A. Data li għandha tkun inkluża fis-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali

3. Id-data dwar l-identità tal-haddiem għandha tinkludi dan li ġej:
 - (a) il-kunjom;
 - (b) l-isem;
 - (c) is-sess;
 - (d) id-data tat-twelid;
 - (e) iċ-ċittadinanza; u
 - (f) numru uniku tal-identifikazzjoni.
4. Id-data dwar l-impriza għandha tinkludi l-isem, l-indirizz u n-numru uniku tal-identifikazzjoni tal-impriza.
5. Id-data dwar l-impjeg tal-haddiem għandha tinkludi:
 - (a) l-isem, l-indirizz u n-numru uniku tal-identifikazzjoni ta' min jimpjega;
 - (b) id-data meta beda l-monitoraġġ individwali; u jekk tkun disponibbli, ta' meta ntemm;
 - (c) il-kategorizzazzjoni tal-haddiem skont l-Artikolu 40.
6. Ir-riżultati tal-monitoraġġ individwali tal-haddiem espost għandhom jinkludu r-rekord uffiċjali tad-doża (is-sena; id-doża effettiva f'mSv; fil-każ ta' esponiment mhux uniformi, doża ekwivalenti fil-partijiet differenti tal-ġisem f'mSv; u fil-każ ta' tehid ta' radjonuklidi, id-doża effettiva impenjata f'mSv).

B. Data dwar il-haddiema esterni li għandha tingħata permezz tas-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali

1. Qabel tinbeda kull attività, min jimpjega haddiem estern għandu jagħti d-data li ġejja lill-impriza permezz tas-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali:
 - (a) data dwar l-impjeg tal-haddiem estern skont it-Taqsim A, punt 5;

- (b) id-data dwar is-sorveljanza medika tal-haddiem ghandha tinkludi:
- (i) il-klassifikazzjoni medika tal-haddiem skont l-Artikolu 46 (tajjeb/tajba; tajjeb/tajba, sugġett għal ċerti kondizzjonijiet; mhux tajjeb/mhux tajba);
 - (ii) informazzjoni dwar kwalunkwe restrizzjoni għax-xogħol bir-radjazzjoni;
 - (iii) id-data tal-aħħar eżami perijodiku tas-saħħa; u
 - (iv) il-perjodu ta' validità tar-riżultat.
- (c) ir-riżultati tal-monitoraġġ tal-esponiment individwali tal-haddiem estern skont it-Taqsima A, punt 6, u tal-inqas għall-aħħar hames snin kalendarji inkluża s-sena attwali.
2. Id-data li ġejja ghandha tiġi rreġistrata jew tkun giet irreġistrata mill-impriza fis-sistema tad-data għall-monitoraġġ radjoloġiku individwali wara t-tmiem ta' kwalunkwe attività:
- (a) il-perjodu kopert mill-attività;
 - (b) l-istima ta' kwalunkwe doża effettiva riċevuta mill-haddiem estern (għall-perjodu kopert mill-attività);
 - (c) fil-każ ta' esponiment mhux uniformi, stima tal-ekwivalenti tad-dożi fil-partijiet differenti tal-ġisem;
 - (d) fil-każ ta' tehid ta' radjonuklidi, stima tat-tehid jew tad-doża effettiva impenjata.

C. Dispożizzjonijiet dwar id-dokument tal-monitoraġġ radjoloġiku individwali

1. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li johorġu dokument tal-monitoraġġ radjoloġiku individwali għal kull haddiem estern.
 2. Id-dokument ma ghandux ikun trasferibbli.
 3. L-Istati Membri ghandhom jiehdu l-miżuri neċessarji biex jevitaw li haddiem jinharigħu aktar minn dokument wiehed validu tal-monitoraġġ individwali fl-istess hin.
 4. Minbarra l-informazzjoni mehtieġa fil-Parti A u fil-Parti B, id-dokument għandu jinkludi l-isem u l-indirizz tal-korp li johorġu u d-data tal-hruġ.
-

ANNEX XI

Sistemi ta' ġestjoni għall-emerġenza u pjanijiet ta' reazzjoni għall-emerġenza kif imsemmija fl-Artikoli 69, 97 u 98**A. Elementi li għandhom ikunu inklużi f'sistema ta' ġestjoni ta' emerġenza**

1. Valutazzjoni tas-sitwazzjonijiet potenzjali ta' esponiment ta' emerġenza u l-esponimenti assoċjati tal-pubbliku u okkupazzjonali ta' emerġenza;
2. Allokazzjoni ċara tar-responsabbiltajiet tal-persuni u l-organizzazzjonijiet li għandhom rwol fl-istat ta' thejija u l-arrangamenti għar-reazzjoni;
3. Stabbiliment ta' pjanijiet ta' reazzjoni ta' emerġenza flivelli xierqa u b'rabta ma' faċilità jew attività tal-bniedem speċifika;
4. Komunikazzjonijiet affidabbli u arrangamenti effiċjenti u effikaċi għall-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni fl-istallazzjoni u fil-livelli xierqa nazzjonali u internazzjonali;
5. Il-protezzjoni ta' saħħet il-haddiema ta' emerġenza;
6. Arrangamenti biex jingħataw informazzjoni u tahrig minn qabel lill-haddiema ta' emerġenza u l-persuni l-oħra kollha b'kompiti jew responsabbiltajiet waqt reazzjoni għal emerġenza, inklużi eżerċizzji regolari;
7. Arrangamenti għall-monitoraġġ individwali tal-haddiema ta' emerġenza u r-reġistrazzjoni tad-dożi;
8. Arrangamenti għall-informazzjoni lill-pubbliku;
9. L-involvement tal-partijiet interessati;
10. It-tranżizzjoni minn sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza għal sitwazzjoni ta' esponiment eżistenti li tinkludi l-irkupru u r-rimedju.

B. Elementi li għandhom ikunu inklużi fi pjan ta' reazzjoni għal emerġenza

Għall-istat ta' preparazzjoni għal emerġenza:

1. Il-livelli ta' referenza għall-esponiment tal-pubbliku, billi jitqiesu l-kriterji mogħtija fl-Anness I;
2. Il-livelli ta' referenza għall-esponiment okkupazzjonali ta' emerġenza b'kont meħud tal-Artikolu 53.
3. Strateġiji ottimizati ta' protezzjoni għall-membri tal-pubbliku li jistgħu jkunu esposti, għal avvenimenti differenti postulati u għal xenarji relatati;
4. Kriterji ġeneriċi definiti minn qabel għal miżuri protettivi partikolari;
5. Avvenimenti li jwasslu sabiex tiskatta l-azzjoni b'mod awtomatiku jew kriterji operattivi bħal elementi osservabbli u indikaturi tal-kondizzjonijiet fuq il-post;
6. Arrangamenti għall-koordinament fil-pront bejn l-organizzazzjonijiet li jkollhom rwol fl-istat ta' preparazzjoni u r-reazzjoni għal emerġenza u mal-Istati Membri l-oħra kollha u l-pajjiżi terzi li jistgħu jkunu involuti jew aktarx ikunu affettwati;
7. L-arrangamenti għall-pjan ta' reazzjoni għall-emerġenzi għandhom jiġu eżaminati u riveduti biex jinkludu l-bidliet jew it-tagħlimiet miksuba mill-eżerċizzji u l-avvenimenti.

Għandhom ikunu stabbiliti arrangamenti minn qabel biex dawn l-elementi jiġu riveduti, kif xieraq waqt sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza, biex ikunu akkomodati l-kondizzjonijiet prevalenti hekk kif dawn jevolvu matul ir-reazzjoni.

Għal reazzjoni f'emerġenza:

Ir-reazzjoni għal sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza għandha ssir permezz tal-implimentazzjoni f'waqtha tal-arrangamenti tal-istat ta' preparazzjoni, li jinkludu iżda mhumiex limitati għal:

1. L-implimentazzjoni mingħajr dewmien ta' miżuri protettivi, jekk jista' jkun, qabel isehh kwalunkwe esponiment;

2. Valutazzjoni tal-effikaċja tal-istrategġiji u l-azzjonijiet implimentati u l-aġġustament tagħhom, kif ikun mehtieg, għas-sitwazzjoni prevalenti;
 3. Tqabbil tad-dożi mal-livell ta' referenza applikabbli, b'enfasi fuq daww il-gruppi li d-dożi tagħhom jaqbu l-livell ta' referenza;
 4. Implimentazzjoni ta' aktar strategġiji ta' protezzjoni, kif mehtieg, abbażi tal-kondizzjonijiet prevalenti u l-informazzjoni disponibbli.
-

ANNEX XII

Informazzjoni lill-membri tal-pubbliku dwar miżuri għall-protezzjoni tas-saħħa li għandhom jiġu applikati u l-passi li għandhom jittiehdu f'każ ta' emerġenza kif imsemmi fl-Artikoli 70 u 71**A. Informazzjoni minn qabel lill-membri tal-pubbliku li aktarx ikunu affettwati minn emerġenza:**

1. Fatti bażiċi dwar ir-radjuattività u l-effetti tagħha fuq il-bniedem u fuq l-ambjent;
2. Id-diversi tipi ta' emerġenza koperti u l-konsegwenzi tagħhom għall-pubbliku u għall-ambjent;
3. Il-miżuri ta' emerġenza previsti biex jagħtu twissija, jiproteġu u jassistu lill-pubbliku fil-każ ta' emerġenza;
4. Informazzjoni xierqa dwar l-azzjoni li għandha tittiehed mill-pubbliku fil-każ ta' emerġenza.

B. Informazzjoni li għandha tingħata lill-membri tal-pubbliku affettwati fil-każ ta' emerġenza

1. Abbazi tal-pjan ta' reazzjoni għall-emerġenzi mfassal minn qabel fl-Istati Membri, il-membri tal-pubbliku li fil-fatt ikunu affettwati f'każ ta' emerġenza għandhom jirċievu malajr u b'mod regolari:
 - (a) informazzjoni dwar it-tip ta' emerġenza li tkun seħhet u, fejn ikun possibbli, il-karatteristiċi tagħha (eż. l-origini, il-firxa u l-iżvilupp probabbli tagħha);
 - (b) pariri dwar il-protezzjoni, li, skont it-tip ta' emerġenza, jistgħu:
 - (i) ikopru r-restrizzjonijiet li ġejjin fuq il-konsum ta' ċerti oġġetti tal-ikel u ilma li jistgħu jkunu kkontaminati, regoli sempliċi dwar l-iġjene u d-dekontaminazzjoni, rakkomandazzjonijiet biex dak li jkun jibqa' ġewwa, distribuzzjoni u użu ta' sustanzi protettivi, arranġamenti ta' evakwazzjoni;
 - (ii) ikunu akkumpanjati, fejn jinhtieg, minn twissijiet speċjali għal ċerti gruppi tal-membri tal-pubbliku;
 - (c) stqarrijiet li jirrakkomandaw kooperazzjoni mal-istruzzjonijiet jew it-talbiet mill-awtorità kompetenti.
2. Jekk l-emerġenza tkun preċeduta minn fażi ta' twissija minn qabel, il-membri tal-pubbliku li aktarx ikunu affettwati għandhom diġà jirċievu informazzjoni u pariri matul dik il-fażi, bħal:
 - (a) stedina lill-membri tal-pubbliku kkonċernati biex jaqdbu ma' kanali ta' komunikazzjoni rilevanti;
 - (b) pariri preparatorji lil stabbilimenti b'responsabbiltajiet kollettivi partikolari;
 - (c) rakkomandazzjonijiet lil gruppi okkupazzjonali li jkunu partikolarment affettwati.
3. Dawn l-informazzjoni u l-pariri għandhom ikunu supplimentati, jekk iż-żmien jippermetti, bi tfakkira dwar il-fatti bażiċi tar-radjuattività u l-effetti tagħha fuq il-bniedem u fuq l-ambjent.

ANNEX XIII

Lista indikattiva tat-tipi ta' materjal tal-bini kkunsidrati fir-rigward tar-radjuazzjoni gamma emessa minnhom kif imsemmija fl-Artikolu 75

1. Materjali naturali

(a) Skist tal-allumi.

(b) Materjali tal-bini jew addittivi ta' oriġini ignea naturali, bħal:

— granitojdi (bhall-granit, is-sijenit u l-ortogneiss),

— porfirji;

— tufu;

— pozzolana (irmied pozzolaniku);

— lava.

2. Materjali li jinkorporaw residwi minn industriji li jipproċessaw materjal radjuattiv li jinsab fin-natura, bħal:

irmied li jtir;

fosfogypsum;

gagazza tal-fosforu;

gagazza tal-landa;

gagazza tar-ram;

tajn aħmar (residwu mill-produzzjoni tal-aluminju);

residwi mill-produzzjoni tal-azzar

Informazzjoni li għandha tinghata fir-rekords għal sorsi ssiġillati ta' attività għolja (HASS) kif imsemmija fl-Artikolu 89

FOLJA TA' REĠISTRAZZJONI STANDARD GĦAL SORSI SSIĠILLATI TA' ATTIVITÀ GHOLJA (HASS) <i>(il-korsiv fakultattiv)</i>		
1. Numru tal-identifikazzjoni tal-HASS Numru tal-apparat tal-manifattur Il-qasam fejn jintuża:	2. Identifikazzjoni tal-impriza bil-liċenzja Isem: Indirizz: Pajjiż: Manifattur ☐ Fornitur ☐ Utent ☐	3. Il-post fejn jinsab il-HASS (Użu jew hżin) jekk mhux l-istess bhal fi 2. Isem: Indirizz: Pajjiż: Użu fiss ☐ Hżin ☐ Użi mobbli ☐
4. . Reġistrazzjoni Data tal-bidu tar-reġistrazzjoni: Data tal-arkivjar tar-rekords:	5. Liċenzja Numru: Data tal-hruġ: Data tal-iskadenza:	6. Kontrolli operattivi tal-HASS Data Data Data Data Data Data Data Data Data Data Data
7. Karatteristiċi tal-HASS Sena tal-manifattura: Radjonuklide: Attività fid-data tal-manifattura: Data ta' referenza tal-attività: Manifattur/Fornitur (*): Isem: Indirizz: Pajjiż:	8. Riċevuta tal-HASS Data tar-riċevuta: Minghand: Isem: Indirizz: Pajjiż: Manifattur ☐ Fornitur ☐ Utent iehor ☐	Data Data Data Data Data Data Data Data Data Data
Karatteristiċi fiżiċi u kimiċi Identifikazzjoni tat-tip ta' sors: Identifikazzjoni tal-kapsula: Klassifikazzjoni ISO: Klassifikazzjoni ANSI: Kategorija tas-sors IAEA: Sors ta' newtroni: Iva ☐ Le ☐ Bersall tas-sors ta' newtroni: Fluss ta' newtroni:	9. Trasferiment tal-HASS Data tat-trasferiment: Trasferiment lil: Isem: Indirizz: Pajjiż: Numru tal-liċenzja: Data tal-hruġ: Data tal-iskadenza: Manufattur ☐ Fornitur ☐ Impriza ohra ☐ Faċilità għal hżin fit-tul jew għar-rimi ☐	10. Informazzjoni ulterjuri Telf ☐ Data tat-telf: Serq ☐ Data tas-serq: Instab: Iva ☐ Le ☐ Data: Post: Informazzjoni ohra:

(*) Fejn il-manifattur tas-sors huwa stabbilit barra l-Komunità, jistgħu jinghataw minflok l-isem u l-indirizz tal-importatur/fornitur.

ANNEX XV

Rekwiżiti għall-impriża responsabbli għal sors issigillat ta' attività għolja kif imsemmi fl- Artikolu 91

Kull impriża responsabbli għal sors issigillat ta' attività għolja għandha:

- (a) tiżgura li jsiru b'mod regolari testijiet xierqa, bħal testijiet tat-tnixxija abbażi ta' standards internazzjonali, sabiex tiġi kkontrollata u tinżamm l-integrità ta' kull sors;
- (b) f'intervalli speċifiċi, li jistgħu jiġu determinati mill-Istati Membri, tivverifika b'mod regolari li kull sors u, fejn ikun rilevanti, l-apparat li jkun fih is-sors, ikunu għadhom preżenti u f'kondizzjoni li tidher tajba fil-post tal-użu jew hżin tagħhom;
- (c) tiżgura li kull sors fiss u mobbli jkun suġġett għal miżuri dokumentati adegwati, bħal protokoll u proċeduri bil-miktub, immirati sabiex jevitaw l-aċċess mhux awtorizzat jew it-telf jew is-serq tas-sors jew il-ħsara tiegħu bin-nar;
- (d) tinnotifika mill-ewwel lill-awtorità kompetenti bi kwalunkwe telf, serq, tnixxija jew użu mhux awtorizzat ta' sors, tirranġa għal kontroll tal-integrità ta' kull sors wara kwalunkwe avveniment, inkluż nar, li jkun seta' għamel ħsara lis-sors, u, jekk xieraq, tinforma lill-awtorità kompetenti b'dan u bil-miżuri li jkunu ttiehdu;
- (e) tirritorna kull sors li ma għadux jintuża lill-fornitur jew tpogġih f'faċilità għal hżin fit-tul jew rimi jew tittrasferih lil impriża awtorizzata oħra sakemm ma jkunx maqbul mod ieħor mill-awtorità kompetenti, mingħajr dewmien bla bżonn wara t-terminazzjoni tal-użu;
- (f) taċċerta li, qabel isir trasferiment, ir-riċevitur ikollu liċenzja adatta;
- (g) tinnotifika mill-ewwel lill-awtorità kompetenti b'kull aċċident jew inċident li jirrizulta f'esponiment mhux intenzjonat ta' haddiem jew membru tal-pubbliku.

ANNEX XVI

Identifikazzjoni u mmarkar ta' sorsi ssiġillati ta' attività għolja kif imsemmi fl-Artikolu 91

1. Il-manifattur jew il-fornitur jiżgura li:

- (a) Kull sors issiġillat ta' attività għolja jkun identifikat b'numru uniku. Dan in-numru għandu jkun imnaqqax jew ittimbrat fuq is-sors, fejn ikun prattikabbli.

In-numru għandu jkun imnaqqax jew ittimbrat ukoll fuq il-kontenitur tas-sors. Jekk dan ma jkunx fattibbli, jew fil-każ ta' kontenituri għat-trasport li jerġghu jintużaw, il-kontenitur tas-sors għandu, tal-inqas, ikollu l-informazzjoni dwar in-natura tas-sors.

- (b) Il-kontenitur tas-sors u, fejn ikun prattikabbli, is-sors ikunu mmarkati u ttikkettati b'sinjal xieraq ta' avviz lin-nies dwar il-periklu ta' radjazzjoni.

2. Il-manifattur jipprovdi ritratt ta' kull tip ta' disinn ta' sors manifatturat u ritratt ta' kontenitur tipiku tas-sors.

3. L-impriza tiżgura li kull sors issiġillat ta' attività għolja jkun akkumpanjat b'informazzjoni bil-miktub li tindika li s-sors hu identifikat u mmarkat f'konformità mal-punt 1 u li l-immarkar u t-tikketti msemmija fil-punt 1 jibqgħu jinqraw. L-informazzjoni għandha tinkludi ritratti tas-sors, tal-kontenitur tas-sors, l-ippakkjar għat-trasport, l-apparat u t-tagħmir kif xieraq.

ANNEX XVII

Lista indikattiva tat-tipi ta' sitwazzjonijiet eżistenti ta' esponiment kif imsemmija fl-Artikolu 100

- (a) Esponiment dovut għall-kontaminazzjoni ta' żoni minn materjal radjuattiv residwu minn:
- (i) attivitajiet tal-imghoddi li qatt ma kienu suġġetti għal kontroll regolatorju jew ma kinux regolati skont ir-rekwiżiti stabbiliti minn din id-Direttiva;
 - (ii) emerġenza, wara li s-sitwazzjoni ta' esponiment ta' emerġenza tkun giet iddikjarata mitmuma, kif previst fis-sistema ta' ġestjoni tal-emerġenzi;
 - (iii) residwi minn attivitajiet tal-imghoddi li għalihom l-impriża ma tkunx għadha legalment responsabbli;
- (b) Esponiment għal sorsi ta' radjazzjonai naturali, li jinkludi:
- (i) l-esponiment fuq ġewwa għar-radon u t-toron, fil-postijiet tax-xogħol, l-abitazzjonijiet, u bini ieħor;
 - (ii) l-esponiment estern fuq ġewwa minn materjali tal-bini;
- (c) Esponiment għal prodotti bażiċi hlief ikel, għalf u ilma tax-xorb li fihom
- (i) radjonuklidi minn żoni kontaminati speċifikati fil-punt (a), jew
 - (ii) radjonuklidi li jinsabu fin-natura.
-

ANNEX XVIII

Lista tal-punti li għandhom jitqiesu fit-thejija tal-pjan ta' azzjoni nazzjonali biex ikunu indirizzati r-riskji fit-tul minn esponenti għar-radon kif imsemmi fl-Artikoli 54, 74 u 103

- (1) Strateġija biex jitwettagħ stħarriġ tal-konċentrazzjonijiet tar-radon fuq ġewwa jew il-konċentrazzjonijiet ta' gass fil-ħamrija għall-fini tal-istima tad-distribuzzjoni ta' konċentrazzjonijiet ta' radon fuq ġewwa, għall-ġestjoni tad-data tal-kejl u għall-istabbiliment ta' parametri oħrajn rilevanti (bħat-tipi ta' ħamrija u blat, permeabilità u kontenut ta' radju-226 fil-blat jew ħamrija).
- (2) L-approċċ, id-data u l-kriterji użati għad-delinjazzjoni taż-żoni jew għad-definizzjoni ta' parametri oħra li jistgħu jintużaw bħala indikaturi speċifiċi tas-sitwazzjonijiet b'esponentiment potenzjalment għoli għar-radon.
- (3) Identifikazzjoni tat-tipi ta' postijiet tax-xogħol u l-bini b'aċċess għall-pubbliku, bħal skejjel, postijiet tax-xogħol taht l-art, u dawk f'ċerti żoni, fejn jinhtieg kejl, abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju, li tqis pereżempju s-siġhat ta' okkupazzjoni.
- (4) Il-bażi għall-istabbiliment ta' livell ta' referenza għal abitazzjonijiet u postijiet tax-xogħol. Jekk ikun applikabbli, il-bażi għall-istabbiliment tal-livelli ta' referenza differenti għal użi differenti ta' bini (abitazzjonijiet, bini b'aċċess għall-pubbliku, postijiet tax-xogħol) kif ukoll għal bini eżistenti u għal bini ġdid.
- (5) Assenjazzjoni tar-responsabbiltajiet (governattivi u mhux governattivi), mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u riżorsi disponibbli għall-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni.
- (6) Strateġija biex jonqos l-esponentiment għar-radon fl-abitazzjonijiet u biex tinghata prijorità għat-trattament tas-sitwazzjonijiet identifikati taht il-punt 2.
- (7) Strateġiji għall-faċilitazzjoni tal-azzjoni ta' rimedju wara l-kostruzzjoni.
- (8) Strateġija, inklużi l-metodi u l-ghodod, biex ikun evitat id-dhul tar-radon f'bini ġdid, fosthom l-identifikazzjoni tal-materjali tal-bini li jerġu ammont sinifikanti ta' radon.
- (9) Skedi għar-reviżjonijiet tal-pjan tal-azzjoni.
- (10) Strateġija għall-komunikazzjoni sabiex jiżdied l-għarfien tal-pubbliku u jkunu infurmati fuq bażi lokali dawk li jiehdu d-deċiżjonijiet, min jimpjega u l-impjegati dwar ir-riskji tar-radon, inkluż fir-rigward tat-tipjip.
- (11) Gwida dwar il-metodi u l-ghodod għall-kejl u l-miżuri ta' rimedju. Għandhom jiġu kkunsidrati wkoll kriterji għall-akkreditazzjoni tas-servizzi tal-kejl u ta' rimedju.
- (12) Fejn ikun xieraq, għoti ta' appoġġ finanzjarju għal stħarriġ dwar ir-radon u għal miżuri ta' rimedju, b'mod partikolari għall-abitazzjonijiet privati b'konċentrazzjonijiet għoljin ħafna ta' radon.
- (13) Miri fuq perjodu fit-tul f'termini ta' tnaqqis tar-riskju ta' kanċer tal-pulmun attribwit għall-esponentiment għar-radon (għal min ipejjeper u min ma jpejjeper).
- (14) Fejn ikun xieraq, jitqiesu kwistjonijiet relatati oħra u programmi korrispondenti bħal programmi dwar l-iffrankar tal-enerġija u l-kwalità tal-arja ta' ġewwa.

ANNEX XIX

Tabella ta' korrelazzjoni msemija fl-Artikolu 107

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 1	Artikoli 2, 3, 4	Artikolu 2	Artikolu 54	Artikolu 1	Artikolu 2
Artikolu 2(1)			Artikolu 2(1), Artikolu 40(1), Artikolu 48(1)		
Artikolu 2(2)(a)			Artikolu 2(1a)		
Artikolu 2(2)(b)			Artikolu 2(1b)		
Artikolu 2(2)(c)			Artikolu 2(2), Artikolu 40		
Artikolu 2(2)(d)			Artikolu 2(3), Artikolu 40		
Artikolu 2(2)(e)			Artikolu 2(3) Artikolu 48(1)		
Artikolu 3			Artikolu 2(4)		
Artikolu 4			Artikolu 1	Artikoli 1, 2	
Artikolu 5					
Artikolu 5, punt (a)			Artikolu 6(1) Artikolu 48(2)		
Artikolu 5, punt (b)			Artikolu 6(3a) Artikolu 48(2)		
Artikolu 5, punt (c)			Artikolu 6(3(b), Artikolu 6(4)		
Artikolu 6(1)			Artikolu 7(1) u (2)		Artikolu 4(2)(b) Artikolu 4(4)(a)
Artikolu 6(1)(a)					
Artikolu 6(1)(b)					
Artikolu 6(1)(c)					
Artikolu 6(2)					
Artikolu 7			Artikolu 48(2)		
Artikolu 8			Artikolu 8		
Artikolu 9(1)					
Artikolu 9(2)			Artikolu 9(1)		
Artikolu 9(3)			Artikolu 9(2)		
Artikolu 10			Artikolu 10		
Artikolu 11(1)			Artikolu 11(1)		
Artikolu 11(2)			Artikolu 11(2)		

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 11(3)			Artikolu 11(2)		
Artikolu 11(4)			Artikolu 11(3)		
Artikolu 12			Artikolu 13		
Artikolu 13			Artikoli 15, 16		
Artikolu 14(1)					
Artikolu 14(2)				Artikolu 7(1) u (3)	
Artikolu 14(3)					
Artikolu 15(1)			Artikolu 22(1)(a)		
Artikolu 15(2)			Artikolu 22(1)(b)		
Artikolu 15(3)			Artikolu 22(1)(b)		
Artikolu 15(4)			Artikolu 22(2)		
Artikolu 15(5)					Artikolu 8(1)
Artikolu 16					Artikolu 8(2)
Artikolu 17(1)	Artikolu 7(1)		Artikolu 50(3)		
Artikolu 17(2)	Artikolu 7(2)				
Artikolu 17(3)					
Artikolu 17(4)					
Artikolu 18				Artikolu 7	
Artikolu 19(1)			Artikolu 6(1)		
Artikolu 19(2)			Artikolu 6(2)		
Artikolu 19(3)					
Artikolu 19(4)					
Artikolu 20					
Artikolu 21			Artikolu 6(5)		
Artikolu 22				Artikolu 3(1)(d) Artikolu 4(2)(c) Artikolu 5(4)	
Artikolu 23			Artikolu 40(2)		
Artikolu 24			Artikolu 4(3) Artikolu 41		
Artikolu 25		Artikolu 3	Artikolu 3(1)		
Artikolu 26			Artikolu 3(2)		
Artikolu 27(1)					
Artikolu 27(2)			Artikolu 4(2)		
Artikolu 27(3)					

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 28 punti (a), (b), (c), (e) u (f)			Artikolu 4(1)		
Artikolu 28 (d)					Artikolu 3(1)
Artikolu 29					
Artikolu 30(1)			Artikolu 5(1)		
Artikolu 30(2)			Artikolu 5(2)		
Artikolu 30(3)					
Artikolu 30(4)					
Artikolu 31(1)			Artikolu 23(1)		
Artikolu 31(2)					
Artikolu 31(3)					
Artikolu 31(4)					
Artikolu 32			Artikolu 17 punti (a), (c), (d), (e)		
Artikolu 33			Artikolu 39		
Artikolu 34			Artikolu 23(2)		
Artikolu 35(1)			Artikolu 18(1)		
Artikolu 35(2)					
Artikolu 35(3)			Artikolu 42		
Artikolu 36(1)			Artikolu 17(b)		
Artikolu 36(2)			Artikolu 18(2) u (3)		
Artikolu 36(3)			Artikolu 18(4)		
Artikolu 37			Artikolu 19		
Artikolu 38			Artikolu 20		
Artikolu 39			Artikolu 24		
Artikolu 40(1)			Artikolu 21		
Artikolu 40(2)					
Artikolu 41			Artikolu 25		
Artikolu 42			Artikolu 26		
Artikolu 43			Artikolu 28		
Artikolu 44(1) punti (a) sa (c)			Artikolu 29(1)		
Artikolu 44 (1)(d)		Artikolu 4(2)			
Artikolu 44(2)			Artikolu 38(2)		

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 44(3)			Artikolu 29(2)		
Artikolu 44(4)					
Artikolu 44(5)			Artikolu 29(3)		
Artikolu 44(6)			Artikolu 38(5)		
Artikolu 45(1)			Artikolu 30		
Artikolu 45(2)			Artikolu 31(1)		
Artikolu 45(3)			Artikolu 31(2)		
Artikolu 45(4)			Artikolu 31(3)		
Artikolu 46			Artikolu 32		
Artikolu 47			Artikolu 33		
Artikolu 48			Artikolu 34		
Artikolu 49(1)			Artikolu 36		
Artikolu 49(2)			Artikolu 35(1)		
Artikolu 49(3)			Artikolu 35(2)		
Artikolu 50			Artikolu 37		
Artikolu 51(1)		Artikolu 4(1)			
Artikolu 51(2)		Artikolu 6(1)			
Artikolu 51(3)		Artikolu 6(2)			
Artikolu 51(4)		Artikolu 5			
Artikolu 51(5)		Artikolu 7			
Artikolu 52(1)			Artikolu 12 (1)		
Artikolu 52(2)			Artikolu 12 (2)		
Artikolu 52(3)					
Artikolu 53			Artikoli 52, 27		
Artikolu 54					
Artikolu 55				Artikolu 3	
Artikolu 56				Artikolu 4	
Artikolu 57(1), punti (a) u (c)				Artikolu 5(1) u (2)	
Artikolu 57(1) punti (b) u (d)					
Artikolu 57(2)				Artikolu 5(3)	
Artikolu 58, punti (a), (c), (d), (e), (f)				Artikolu 6	
Artikolu 58(b)					

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 59				Artikolu 7	
Artikolu 60(1)				Artikolu 8(2)	
Artikolu 60(2)				Artikolu 8(3)	
Artikolu 60(3)(a)				Artikolu 8(4) u (5)	
Artikolu 60(3)(c)				Artikolu 8 (6)	
Artikolu 60(3), punti (b), (d) u (e)					
Artikolu 61				Artikolu 9	
Artikolu 62				Artikolu 10	
Artikolu 63(a)				Artikolu 11	
Artikolu 63, punti (b) sa (f)					
Artikolu 64				Artikolu 12	
Artikolu 65			Artikoli 43, 44		
Artikolu 66			Artikolu 45		
Artikolu 67					
Artikolu 68			Artikolu 47		
Artikolu 69			Artikolu 51(1) to (4)		
Artikolu 70	Artikolu 5				
Artikolu 71	Artikolu 6				
Artikolu 72					
Artikolu 73			Artikolu 53		
Artikolu 74					
Artikolu 75					
Artikolu 76					Artikolu 13
Artikolu 77					
Artikolu 78					
Artikolu 79(1)			Artikolu 38(3)		
Artikolu 79(2)					
Artikolu 79(3)					
Artikolu 80			Artikolu 31(1)		
Artikolu 81					
Artikolu 82					
Artikolu 83					

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 84(1)			Artikolu 38(4)		
Artikolu 84(2) u (3)					
Artikolu 85					
Artikolu 86(1)					
Artikolu 86(2)					Artikolu 5(1)
Artikolu 86(3)					Artikolu 4
Artikolu 86(4)					Artikolu 6, punt (d)
Artikolu 87					Artikolu 3(2)
Artikolu 88					Artikolu 3(3)
Artikolu 89					Artikolu 5(2)
Artikolu 90					Artikolu 5(3) u (4)
Artikolu 91(1)					Artikolu 6
Artikolu 91(2)					Artikolu 7
Artikolu 92(1)					
Artikolu 92(2)					Artikolu 9 (3)
Artikolu 92(3)					Artikolu 9 (2)
Artikolu 93					
Artikolu 94 (1)					Artikolu 9 (1)
Artikolu 94 (2)					Artikolu 9 (4)
Artikolu 95					Artikolu 10
Artikolu 96					
Artikolu 97			Artikolu 50 (1), Artikolu 49		
Artikolu 98			Artikolu 50 (2)		
Artikolu 99 (1)			Artikolu 50 (4)		
Artikolu 99 (2)			Artikolu 51 (5)		
Artikolu 99 (3)					Artikolu 11
Artikolu 100					
Artikolu 101					
Artikolu 102					
Artikolu 103					
Artikolu 104			Artikolu 38 (1) Artikolu 46	Artikolu 13	Artikolu 12
Artikolu 105					

Din id-Direttiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Artikolu 106	Artikolu 12	Artikolu 8	Artikolu 55	Artikolu 14	Artikolu 16
Artikolu 107			Artikolu 56	Artikolu 15	
Artikolu 108					Artikolu 18
Artikolu 109	Artikolu 13	Artikolu 9	Artikolu 57	Artikolu 16	Artikolu 19
Annex I					
Annex II			Annex II		
Annex III					Annex I
Annex IV					
Annex V					
Annex VI					
Annex VII			Annex I		
Annex VIII					
Annex IX					
Annex X		Annexes I and II			
Annex XI					
Annex XII	Annexes I and II				
Annex XIII					
Annex XIV					Annex II
Annex XV					Artikolu 6
Annex XVI					Artikolu 7
Annex XVII					
Annex XVIII					
Annex XIX					
	Artikoli 8, 9, 10, 11		Artikolu 14	Artikolu 8 (1)	Artikoli 5(5), 5(6), 14, 15, 17